

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

(vydán dne 1. 9. 2024)

č.j. ZŠS 15/2024

Základní škola a Mateřská škola Stonařov, příspěvková organizace

Základní škola a Mateřská škola Stonařov, příspěvková organizace

Stonařov 242, 588 33

Telefon: +420 567 319 321, E-mail: zdenek.zdrazil@zsstonarov.cz

IČO: 75020840

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, vydán dne 1.9.2024

OBSAH

1. Identifikační údaje	5
2. Charakteristika školy	7
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	
3.1 Zaměření školy.....	9
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí žáků ..	9
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	13
3.5 Začlenění průřezových témat	15
4. Učební plán	18
5. Učební osnovy	
5.1 Učební osnovy předmětů 1. stupně základní školy	
Český jazyk a literatura	20
Dramatická výchova	26
Anglický jazyk	29
Matematika	33
Informatika	38
Prvouka, vlastivěda, přírodověda	42
Hudební výchova	48
Výtvarná výchova	51
Tělesná výchova	54
Pracovní činnosti	57
5.2 Učební osnovy předmětů 2. stupně základní školy	
Český jazyk a literatura	61
Anglický jazyk	68
Německý jazyk	72
Matematika	75
Informatika	79
Dějepis	87
Výchova k občanství	91
Fyzika	97
Chemie	102
Přírodopis.....	106
Zeměpis	111
Hudební výchova	117
Výtvarná výchova	121

Výchova ke zdraví	124
Tělesná výchova	129
Pracovní činnosti	136
Volitelné předměty	137
Konverzace v anglickém jazyce	142
Přírodovědná praktika	144
Psaní na klávesnici	146
Sborový zpěv	148
Sportovní hry pro 2. stupeň	150
Technická výchova a pěstitelství	153
Sportovní hry pro 1. stupeň	156
Předměty speciálně pedagogické péče	158
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	159

Příloha č. 1 Skladba volitelných předmětů pro jednotlivé školní roky

Příloha č. 2 Učební osnovy volitelných předmětů zařazených do výuky po vydání
 ŠVP ZV dne 1. 9. 2024

Příloha č. 3 Skladba předmětů speciálně pedagogické péče pro jednotlivé školní roky
 a Učební osnovy předmětů speciálně pedagogické péče zařazených do výuky
 po vydání ŠVP ZV dne 1. 9. 2024

Základní škola a Mateřská škola Stonařov, příspěvková organizace

Stonařov 242, 588 33

Telefon: +420 567 319 321, E-mail: zdenek.zdrazil@zsstonarov.cz

IČO: 75020840

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, vydán dne 1.9.2024

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Údaje o škole

Základní škola a Mateřská škola Stonařov, příspěvková organizace

adresa: Stonařov 242, PSČ 588 33

IČO: 75020840

IZO: 150012322

REDIZO: 650012305

ředitel školy: Mgr. Zdeněk Zdražil

koordinátor ŠVP: Mgr. Marcela Březnová

telefon: 567 319 321

internetové stránky: <http://www.zsstonarov.cz>

e-mail: zdenek.zdrazil@zsstonarov.cz
marcela.breznova@zsstonarov.cz

Zřizovatel školy:

Městys Stonařov

adresa: Stonařov 261, PSČ 588 33

telefon: 567 319 208

Platnost dokumentu od: od 1. 9. 2024

.....

Mgr. Zdeněk Zdražil
ředitel školy

razítko školy

Základní škola a Mateřská škola Stonařov, příspěvková organizace

Stonařov 242, 588 33

Telefon: +420 567 319 321, E-mail: zdenek.zdrazil@zsstonarov.cz

IČO: 75020840

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, vydán dne 1.9.2024

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy

Škola sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Od každého ročníku máme zpravidla po jedné třídě. Kapacita školy je 230 žáků. V posledních letech se počet žáků pohybuje okolo 170 až 185 žáků, z nichž přibližně polovina dojíždí se sousedních obcí. Vzhledem k poloze školy u hlavní silnice je dostupnost školy i dopravní obslužnost na dobré úrovni. Dojíždějícím žákům škola vychází vstříc i úpravou začátku vyučování.

Vybavení školy

Škola je umístěna na okraji obce v novém bezbariérovém objektu z roku 1992, který stavebně navazuje na původní školní budovu. Je vhodně zasazena do okolní přírody, obklopena zelenými plochami, které jsou pravidelně udržovány a využívány pro výuku i relaxaci žáků (např. za příznivého počasí mohou žáci trávit velké přestávky venku na hřišti a prolézačkách před školou).

K dispozici máme 12 učeben, z nichž 9 jsou kmenové třídy. Současné prostory vcelku odpovídají kapacitním možnostem. Velmi dobře vybavena je počítačová učebna. Všechny počítače jsou připojeny na internet a zintegrovány v počítačové síti, která je rozvedena i do prostor ředitelny, místnosti pro ekonomickou agendu školy a sborovny, což mimo jiné umožňuje elektronickou komunikaci s rodiči a dalšími partnery školy. Všechny učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou, která je dle potřeby a požadavků vyučujících doplňována.

Dlouhodobým problémem byly naše nevyhovující prostory pro tělesnou výchovu. V roce 2020 byla započata stavba nové tělocvičny s návazností na stávající budovu školy. Stavba byla dokončena v roce 2021 a od září 2021 je plně využívána pro výuku tělesné výchovy, pohybové kroužky, spolky a veřejností. Na základě dohody využíváme venkovní sportovní areál, kurty a travnaté hřiště Sokola Stonařov.

Naším cílem do budoucna je dále kontinuálně vybavovat školní budovu i jednotlivé učebny. Spolu se zřizovatelem se postupnými kroky snažíme dále kultivovat i okolí školy.

Školní areál, jehož součástí je i zahrada s ovocnými stromy je vhodná pro realizaci cílů oblasti Člověk a jeho svět. Dále je využíván školní družinou pro relaxační odpolední pobyt s možností odpočinku ale i tvoření, hry a pohybové aktivity.

Charakteristika pedagogického sboru

Na škole pracuje 12 pedagogickým pracovníků s vysokoškolským vzděláním. Pedagogický sbor je věkově různorodý, s převahou zkušených pracovníků s dlouholetou praxí. Většina předmětů je vyučována aprobovaně. V mimoaprobační rovině je výuka pokryta

zkušenými učiteli s hlubším zájmem o danou problematiku. Na škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor ICT, koordinátor EVVO.

Charakteristika žáků

Asi polovina žáků naší školy je dojíždějících, a to přibližně ze 13 okolních obcí. Ve dvou větších sousedních obcích fungují malotřídní školy, odkud k nám žáci přecházejí do 6. (ze ZŠ Pavlov) a do 5. ročníku (ze ZŠ Dlouhá Brtnice). Vzděláváme též žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Projekty

Naše školní projekty vhodně doplňují obsah vzdělávacího programu, motivují žáky a podporují spolupráci pedagogů. Škola každoročně realizuje zhruba 3 celoškolní projekty (jejich anotace je zveřejněna na školním webu) a řadu projektů dílčích, organizovaných jednotlivými třídními kolektivy. Nejúspěšnějším projektem, oceněným též v rámci kraje Vysočina, byl projekt „Krajinou Vysočiny“, který dlouhodobě slouží všem zájemcům nejen z oblasti školství a je zveřejněn na školních internetových stránkách.

Velkou tradici mají školou pořádaná vánoční kulturní vystoupení pro rodiče, doplněná výstavou žákovských prací či školní divadelní soubor. Pravidelně pořádáme řadu sportovně zaměřených akcí, např. celoškolní sportovní dny, lyžařský kurz, kurz bruslení apod..

Mezinárodní spolupráce

Naše škola nespolupracuje s žádnou zahraniční školou a nemá žádné kontakty na mezinárodní úrovni.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráci s rodiči se snažíme prohlubovat různými formami. Základní informace zveřejňujeme na internetových stránkách školy, jejichž prostřednictvím s námi mohou rodiče komunikovat. Jsou tam zveřejněny kontaktní adresy, lze využívat schránku důvěry, posílat dobré nápady a náměty. Vydáváme školní časopis a informační zpravodaj vedení školy. Pro rodiče a žáky pořádáme desítky akcí, jejichž přehled též pravidelně zveřejňujeme formou časopisu.

Dlouhodobě spolupracujeme s představenstvem sdružení rodičů (především v oblasti financování školních akcí) a od jejího zřízení v roce 2005 také se šestičlennou Radou školy. Dobrou spolupráci máme se svým zřizovatelem, který nám pomáhá zejména v provozních záležitostech.

V oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami dlouhodobě účinně spolupracujeme se Speciálním pedagogickým centrem v Jihlavě a Pedagogicko-psychologickou poradnou v Jihlavě. V naší obci se účastníme kulturních vystoupení pro důchodce, pro které jsme na jejich přání připravili například také počítačový kurz. Naši žáci pravidelně připravují vánoční program pro obyvatele Domu s pečovatelskou službou.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Škola se zaměřuje na kvalitní naplňování cílů základního vzdělávání bez dalšího specifického zaměření. Práce školy směřuje k všestrannému rozvoji osobnosti každého žáka.

Za účelem kvalitního naplnění cílů základního vzdělávání škola usiluje:

- o vzdělávání, jehož základem je:
 - respektování individuálních potřeb a osobního maxima každého žáka
 - učení se postupům, nikoli pouze hotovým znalostem
 - učení se s porozuměním
 - učení se v souvislostech
 - učení se takovým znalostem a dovednostem, které budou dobře uplatnitelné v životě
 - důraz na samostatné a tvůrčí myšlení a odpovědné rozhodování
 - využívání komunikačních a informačních technologií
 - rozvoj nejen intelektuálního nadání, ale podpora rozvoje všech druhů nadání – např. pohybového, hudebního, manuálního, estetického
 - smysluplnost všech cílů a činností
 - motivovanost, rozvoj vnitřní motivace žáků
 - maximální zapojení žáků do procesu učení
 - zažívání pocitu úspěchu a radosti z poznání
 - zařazování vhodných a pestrých forem a metod práce
 - učení se zdravému životnímu stylu
 - učení se chápání spřízněnosti člověka s přírodou a jejími zákony
- o přívětivé a bezpečné klima, při jehož vytváření uplatňuje:
 - společné vytváření pravidel a požadavek důsledného dodržování stanovených pravidel v souladu s obecně uznávanými životními, mravními a estetickými hodnotami
 - respekt k jedinečnosti jednotlivce
 - vzájemnou toleranci a rozvoj schopnosti spolupráce
 - otevřené partnerství mezi žáky a učiteli
 - řízení školy na demokratických principech
 - integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných
- o otevřené partnerství s veřejností projevující se ve:
 - vstřícné komunikaci s rodiči na třídních schůzkách i kdykoli mimo ně
 - vydávání Zpravodaje pro rodiče, školního časopisu a dalších příležitostných materiálů
 - spolupráci s rodiči při mimoškolních akcích
 - přípravě vánočních vystoupení, školních akademiích, vystoupení v Domě s pečovatelskou službou, aktivním zapojení na akcích pořádaných obcí
 - úzké spolupráci se Sdružením rodičů a Radou školy

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí žáků

(Jsou uplatňovány všemi pedagogy školy ve výuce i mimo ni.)

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, podporujeme iniciativu a tvořivost
- cíleně vytváříme ve výuce prostor pro individualizaci výuky (úkoly podle možností a na základě sebehodnocení žáků) s důrazem na maximalizaci možnosti prožitku úspěchu u každého žáka

- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem
- vedeme žáky k práci s informacemi a využívání různých zdrojů informací (učebnice, knihy, internet, televize atd.)
- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové) učivo a učivo rozšiřující
- předkládáme žákům různé konkrétní postupy (návody) vedoucí k efektivnímu učení
- vedeme žáky k hodnocení výsledků vlastní práce a vlastního pokroku, navozujeme situace pro hodnocení žáků navzájem
- snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos
- na chybu nahlížíme jako na prostředek k dalšímu učení (vyhledávání chyb žáky, příčina, porozumění, oprava, poučení)
- využíváme vzájemného učení žáků
- žáky vedeme ke zpracování individuálních i společných projektů, projekty vycházejí ze zájmu a potřeb žáků
- žáci se účastní různých soutěží a olympiád
- výuka bez situací nerovnosti a ponížení

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky nebát se problémů (problém není hrozba, ale výzva)
- na modelových příkladech učíme žáky algoritmu řešení problémů i to, jak lze některým problémům předcházet
- vedeme žáky k řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací
- motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života
- poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě, ale na základě vyvození a porozumění
- učíme v souvislostech, vedeme žáky k objevování souvislostí
- zařazujeme úkoly a činnosti, při kterých mohou žáci využít a ověřit si znalosti a dovednosti v praxi
- podporujeme netradiční způsoby řešení, oceňujeme více cest, postupů
- zařazujeme úkoly s častým a rovnoměrným využíváním základních myšlenkových operací (srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce)
- jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem, klidem a nadhledem řešit různé problémové situace ve škole
- učíme hledat řešení v týmu, obhajovat řešení, diskutovat o různých možnostech (nikdo sám neví tolik, kolik vědí členové skupiny dohromady)

Kompetence komunikativní

- budujeme a uplatňujeme pravidla partnerské komunikace mezi žáky a učiteli, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami (naslouchání, respekt, tolerance)
- zařazujeme skupinovou práci
- vytváříme prostor k ústnímu a písemnému vyjadřování
- učíme žáky diskutovat podle pravidel efektivní diskuse
- využíváme komunitní kruh k vyjádření prožitků, zkušeností, názorů, otázek, k výměně informací, k řešení problémů
- realizujeme projekty, při kterých se setkávají žáci z různých tříd, projekty, při kterých žáci musí komunikovat s různými lidmi a různými prostředky komunikace
- ke komunikaci využíváme školní časopis Zvonek

Kompetence personální a sociální

- vytváříme společně pravidla vzájemného soužití a vracíme se k jejich naplňování

- zařazujeme kooperativní činnosti do výuky – práce ve dvojicích i skupinách
- učíme žáky přijímat rozličné role ve skupině a vzájemně si pomáhat
- vytváříme projekty pro skupiny žáků
- na běžných situacích v životě žáka, skupiny, třídy, školy vedeme žáky k porozumění intrapersonálním a interpersonálním jevům
- při konzultacích s rodiči se vyjadřujeme i k sociálním dovednostem žáků

Kompetence občanské

- vytváříme společně pravidla vzájemného soužití a vracíme se k jejich naplňování, vyžadujeme jejich dodržování (práva, povinnosti, pořádek)
- zařazujeme prvky dramatizace – nácvik společenského chování, účinného postupu proti netoleranci, násilí, šikaně, při řešení problémových situací apod.
- provádíme nácvik první pomoci
- průběžně pracujeme s tématem státních svátků po celou dobu školní docházky
- uskutečňujeme návštěvy historických památek, společenských, kulturních a sportovních akcí
- realizujeme návštěvy soudního přelíčení u okresního soudu
- vedeme žáky k práci v třídní samosprávě
- integrujeme žáky vyžadující zvláštní péči
- organizujeme třídní besídky, školní akademie, sportovní turnaje, vystoupení v domě s pečovatelskou službou
- zapojujeme žáky do reprezentace školy v soutěžích
- prezentujeme školu – webové stránky, školní časopis
- organizujeme sběrové akce – sběr papíru, bylin, pomerančové kůry
- vedeme žáky k výzdobě školy a úklidu školy a okolí

Kompetence pracovní

- pracujeme systematicky a žáky vedeme k systematickosti ve všech jejich činnostech, které to vyžadují
- společně s žáky stanovujeme předem pravidla práce a požadovanou kvalitu, dodržování pravidel a stanovené kvality důsledně vyžadujeme
- učíme žáky prezentovat výsledky vlastní práce a vlastní osobu, např. zařazujeme dramatizaci (příjímání pohovor, konkurzní řízení)
- žáci se zapojují do práce třídní samosprávy (rozdělování úkolů, jejich plnění, odpovědnost)
- provádíme exkurze do firem, odborných pracovišť, na úřad práce
- seznamujeme žáky s pravidly hygieny a BOZP, vyžadujeme jejich dodržování

Kompetence digitální

- vedeme žáky k prospěšnému a efektivnímu využívání digitálních zařízení
- zdůrazňujeme kritický přístup k informacím
- zadáváním úloh žáci vytváří digitální obsah a pracují s ním
- používáme digitální technologie ve všech vzdělávacích oborech, nastiňujeme žákům možnosti, jak jejich používáním zkvalitnit výsledky práce při úspoře času, nabádáme je k objevování dalších způsobů účelného použití
- povzbuzujeme žáky k celoživotnímu vzdělávání i na úrovni digitálních technologií
- diskutujeme se žáky o nutnosti kritického přístupu k novým technologiím
- vedeme žáky k obezřetnému používání digitálních zařízení a etickému chování v digitálním prostředí
- vyhledané informace učíme žáky ukládat, třídit a později znovu nalézat

- digitální technologie využíváme k učení a učíme žáky, jak jich využívat k vlastnímu sebevzdělávání • podněcujeme žáky k užívání technologií k provádění úkolů, které nejsou tradičně považovány za technologické - např. zlepšení slovní zásoby a gramatiky, finanční gramotnosti apod.
- seznamujeme žáky s možnostmi mobilní technologie a učíme je ovládat • vedeme žáky k uvědomění si vztahů mezi skutečným a digitálním (virtuálním) světem a rozdílů mezi osobní a digitální komunikací
- vedeme žáky k legálním způsobům získávání, upravování a sdílení médií • učíme žáky rozlišovat mezi soukromou a veřejnou informací; vedeme žáky k rozlišování, které informace sdílet pouze s jednou osobou, které s celou skupinou (třídou) nebo s celým světem
- vedeme žáky k uvědomění si, že internetové služby shromažďují jejich osobní data, která uvádějí

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola je otevřená žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, tj. žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními. U těchto žáků usilujeme o minimalizaci jejich znevýhodnění. Vytváříme co možná nejméně omezující prostředí. Inkluzivní program má zajistit, aby bylo dosahováno souladu mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi těchto žáků.

Pro pedagogy dlouhodobá a cílená strategie pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami např. znamená:

- chápat inkluzivní vzdělávání jako právo a nikoli možnost
- využívat alternativní postupy, formy a metody práce, alternativní pomůcky a učebnice
- citlivě začleňovat žáky do kolektivu, vytvářet bezpečné prostředí, ale neupoutávat na ně zbytečně zvláštní pozornost okolí
- upřednostňovat kooperativní učení a upřednostňovat učení se se navzájem
- nesrovnávat při hodnocení žáky mezi sebou (zásada obecně platná)
- umožňovat žákům participaci na tvorbě kritérií hodnocení
- posilovat sebeúctu žáků a povzbuzovat je, aby si stavěli stále náročnější cíle
- zdůrazňovat oceněním a pochvalou pokrok
- kontaktovat se častěji s rodiči, seznamovat je i žáky s cíli vzdělávání
- poskytovat podporující komunikaci (dostatek podnětů i pozornosti)
- zjistit včas a pokusit se překonat případná komunikační tabu
- být empatický k pocitům žáků
- zařazovat témata ze sociokulturní oblasti žáka
- vytvářet čas a prostor pro odstraňování předsudků

Základní pravidla pro zabezpečení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně:

- postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně:
 - před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka (PLPP)
 - PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního předmětu za pomoci výchovného poradce
 - před zahájením zpracování PLPP konzultuje tvůrce PLPP s jednotlivými vyučujícími, jak se projevují obtíže žáka, jaké má speciální vzdělávací potřeby, metody práce se žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností, cíle podpory a způsoby vyhodnocování naplňování plánu

- výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným
- účinnost opatření stanovených v PLPP je hodnocena nejprve po třech měsících, později minimálně 1x ročně, schůzky k vyhodnocení PLPP organizuje pro všechny zainteresované výchovný poradce
- postup školy při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně:
 - pracovníkem, který odpovídá za spolupráci školy se školským poradenským zařízením je výchovný poradce
 - v případě, že školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP):
 - sestavuje IVP třídní učitel
 - před zahájením zpracování IVP konzultuje třídní učitel s ostatními vyučujícími a výchovným poradcem, jak budou podpůrná opatření doporučená školským poradenským zařízením konkrétně realizována a jak zpracována v IVP žáka
 - v případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP
 - výchovný poradce organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy, žákem samotným, schůzky s pracovníky školského poradenského zařízení či dalšími odborníky, schůzku ke komplexnímu vyhodnocení účinnosti naplňování IVP organizuje výchovný poradce minimálně jedenkrát ročně
 - IVP se vyhodnocuje jedenkrát ročně
 - pokud školské poradenské zařízení v rámci podpůrných opatření doporučí žákovi zařazení předmětu speciální pedagogické péče, škola jej do ŠVP zapracuje až v případě realizace výuky konkrétního žáka

Největší zkušenosti máme v práci se žáky s vývojovými poruchami učení, kterých se objevuje nejvíce.

Předností naší školy je její bezbariérovost. V letech 2000 až 2009 absolvovala na naší škole základní školní docházku žákyně s tělesným postižením – vozičkářka. Byla pro ni zajištěna osobní asistentka. Inkluze probíhala bez problémů a žákyně se v maximální míře zařadila do výuky a dění ve třídě a škole.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent, nadání a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

V rámci výuky je jednotlivými vyučujícími pro nadané a mimořádně nadané žáky upravena náplň hodin tak, aby odpovídala úrovni dovedností v oblasti jejich nadání a aby jejich nadání bylo dále maximálně rozvíjeno. Těmto žákům jsou zadávány náročnější samostatné úkoly, problémové a tvůrčí úlohy, samostatně pracují s naučnou literaturou a na počítači. Některé úkoly mohou mít charakter dlouhodobých projektů. Při kolektivní práci bývají pověřováni náročnějšími částmi úkolů a vedením a řízením pracovního týmu.

Nadaní žáci mohou individuálně nebo skupinově navštěvovat vybrané bloky výuky ve vyšších ročnících.

Jsou zapojováni do soutěží v rámci školy i mimo ni, reprezentují školu. Jsou podporováni v mimoškolních aktivitách v rámci základních uměleckých škol, sportovních klubů a dalších odpovídajících organizací.

Často se stává, že tito žáci mívají výkyvy v chování, hůře komunikují a mohou být konfliktní. V takových případech usměrňujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k pochopení jejich vlastní odlišnosti, pomáháme jim, aby se stali členy komunity, vedeme je ke vstřícnému přístupu k méně nadaným spolužákům a k toleranci.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu:

- postup v případě, že školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP):
 - IVP sestavuje třídní učitel mimořádně nadaného žáka ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a s výchovným poradcem
 - při sestavování IVP třídní učitel spolupracuje s rodiči mimořádně nadaného žáka
 - výchovný poradce stanoví termín vytvoření IVP
 - výchovný poradce organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy a žákem samotným při průběžném vyhodnocování naplňování IVP, schůzku ke komplexnímu vyhodnocení účinnosti naplňování IVP organizuje výchovný poradce minimálně jedenkrát ročně

3.5 Začlenění průřezových témat

Tématické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení jednotlivých vzdělávacích předmětů. Aby bylo této možnosti propojení co nejlépe využito, nevytváříme pro průřezová témata samostatné předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů.

Tabulka začlenění průřezových témat formou integrace do jednotlivých předmětů:

	ročníky 1. st.		ročníky 2. stupně			
	1. - 3.	3. - 5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA						
Rozvoj schopností poznávání	VV	DrV NJ VV Inf	ČJ VO 6,7 F VV Inf	Č M Z VV	ČJ F VV	ČJ F VV
Sebepoznání a sebepojetí	VV	Inf	VO 6,7 TV 6,7 Inf	VV	Ch PŘ VV TV 8,9	PČ
Seberegulace a sebeorganizace		TV	VO 6,7 HV VZ TV	HV VZ PČ	HV TV 8,9	HV
Psychohygiena	ČJ PrV VV	PŘ VV	VV VZ TV 6,7	F	TV 8,9	VV
Kreativita	VV	ČJ DrV NJ VV Inf	ČJ VV Inf	ČJ NJ VV	ČJ NJ VV TV 8,9	ČJ NJ VV
Poznávání lidí		ČJ	AJ VO 6,7 VZ	AJ	VV	
Mezilidské vztahy	Prv	ČJ DrV PŘ Inf	VO 6,7 F Inf		F Ch	
Komunikace	ČJ VV	ČJ DrV NJ PŘ Inf	ČJ NJ AJ VO 6,7 F VV TV 6,7 Inf	ČJ NJ AJ	ČJ AJ VV TV 8,9	ČJ AJ VV
Kooperace a kompetice	TV	DrV Inf	ČJ NJ VO 6,7 VV TV 6,7 PČ Inf	ČJ F	ČJ TV 8,9 PČ	ČJ Ch
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prv	DrV Inf	Inf VO 6,7			
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv VV	DrV	VO 6,7			PŘ
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA						

Občanská společnost a škola		PŘ	VO 6,7 TV 6,7		TV 7,9	
Občan, občanská společnost a stát	ČJ	VI	PČ 6,7	D	VO 6,7	D VV
Formy participace občanů v politickém životě	Prv	Prv			VO 8,9	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		PŘ	D TV 6,7		D VO 8,9 Z TV 8,9	D
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH						
Evropa a svět nás zajímá		DrV	ČJ AJ NJ HV	ČJ AJ NJ F HV	ČJ AJ HV VV	ČJ AJ NJ Ch HV VV
Objevujeme Evropu a svět		Inf VI	Inf HV	PŘ HV VV	AJ VO 8,9 Z HV	AJ NJ F HV
Jsmo Evropané		VI	D HV	HV	VO 8,9 Z HV	HV
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA						
Kulturní diference	HV	HV	AJ VO 6,7 HV	AJ HV VV	HV	HV
Lidské vztahy	Prv	NJ TV Inf	HV VZ Inf	HV	HV VV	HV
Etnický původ	ČJ Prv	VI	Z	Z		
Multikulturalita	Prv	ČJ NJ	AJ	AJ	ČJ AJ NJ	ČJ AJ
Princip sociálního smíru a solidarity					PŘ	D VO 8,9
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA						
Ekosystémy	ČJ	VI PŘ	AJ Z PČ 6,7	AJ PŘ PČ	AJ Ch	AJ Z PŘ
Základní podmínky života	Prv VV	PŘ VV	D Z PŘ		D Z F	Z Ch PŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		VI PŘ	Z TV 6,7	Z	AJ D Z Ch VV	AJ F Ch PŘ PČ
Vztah člověka a prostředí	Prv	Inf	Z VZ PČ Inf	M F PŘ VZ	AJ M TV 8,9	AJ Z Ch PŘ
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA						
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		ČJ DrV	VO 6,7		ČJ Ch	ČJ F VV
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		ČJ	VO 6,7		ČJ	ČJ

Základní škola a Mateřská škola Stonařov, příspěvková organizace

Stonařov 242, 588 33

Telefon: +420 567 319 321, E-mail: zdenek.zdrazil@zsstonarov.cz

IČO: 75020840

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, vydán dne 1.9.2024

		Inf				
Stavba mediálních sdělení		ČJ Inf	Inf	VZ		
Vnímání autora mediálních sdělení						ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti			VO 6,7 HV	HV	HV	HV
Tvorba mediálního sdělení	VV	ČJ VV			ČJ AJ	ČJ AJ
Práce v realizačním týmu		DrV				

4. UČEBNÍ PLÁN

1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vzdělávací předměty	ročník					Z toho dispon.	Celk.
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jaz. komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a lit.	9	10	8	7	7	9	42
		Dramatická výchova	-	-	-	1	-		
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	0	9
Matematika a její aplikace		Matematika	4	5	5	5	5	4	24
Informační a kom. technologie		Informatika	-	-	-	1	1	1	2
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	3	-	-	1	13
		Vlastivěda	-	-	-	1	2		
		Přírodověda	-	-	-	2	1		
Umění a kultura		Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	12
		Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví		Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	5
Volitelné předměty			-	-	-	-	1	1	1
Celkem			20	22	24	26	26	16	118

Volitelné předměty pro 1. stupeň

Žáci 5. ročníku si z nabídky povinně volitelných předmětů vybírají vždy jeden předmět.

Předmět	ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Skladba volitelných předmětů pro daný školní rok – viz Příloha č. 1	-	-	-	-	1
Učební osnovy volitelných předmětů – viz Příloha č. 2					

2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vzdělávací předměty	ročník				Z toho dispon.	Celk.
			6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jaz. komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a lit.	5	4	4	5	3	18
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	0	12
		Německý jazyk	-	2	2	2	0	6
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	5	5	3	18
Informační a kom. technologie		Informatika	1	1	1	1	0	4
Člověk a společnost		Dějepis	2	2	2	2	2	12
		Výchova k občanství	1	1	1	1		
Člověk a příroda		Fyzika	1	1	2	2	4	24
		Chemie	-	-	2	2		
		Přírodopis	2	2	1	2		
		Zeměpis	2	2	2	1		
Umění a kultura		Hudební výchova	2	1	1	1	0	9
		Výtvarná výchova	1	1	1	1		
Člověk a zdraví		Výchova ke zdraví	-	1	1	-	1	11
		Tělesná výchova	3	2	2	2		
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	4
Volitelné předměty			1	1	1	1	4	4
Celkem			29	29	32	32	18	122

Volitelné předměty pro 2. stupeň

Žáci 6. až 9. ročníku si z nabídky povinně volitelných předmětů vybírají v každém ročníku vždy jeden předmět.

Předmět	ročník			
	6.	7.	8.	9.
Skladba volitelných předmětů pro daný školní rok – viz Příloha č. 1	1	1	1	1
Učební osnovy volitelných předmětů – viz Příloha č. 2				

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Učební osnovy předmětů 1. stupně základní školy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučování českého jazyka a literatury tvoří základ výchovy a vzdělávání na 1. stupni základní školy. Vyučuje se ve všech ročnících 1. stupně základní školy a to v 1. ročníku 9 hodin týdně, ve 2. ročníku 10 týdně, ve 3. ročníku 8 týdně, ve 4. a 5. ročníku 7 hodin týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Některá témata, hlavně z oblasti literatury, se uskutečňují formou krátkodobých projektů.

Hlavním cílem je rozvíjet vyjadřování, poznávací schopnosti a myšlení žáků a čtení s porozuměním. Dále vést děti k estetickému vnímání literárního textu. Vychovat aktivního čtenáře, divadelního, filmového a televizního diváka a rozhlasového posluchače.

K uskutečnění cílů tohoto předmětu směřují rovněž návštěvy knihoven, práce s knihou, vyhledávání a čtení textů na internetu, návštěvy divadelních a filmových představení.

Předmět český jazyk a literatura má komplexní povahu. K jazykovému vyučování patří neoddelitelně slohový výcvik a čtení je spojeno s literární výchovou.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vštepujeme a napomáháme žákům rozvíjet dovednosti potřebné k osvojování učiva, volíme metody, které podporují přímou zkušenost
- umožňujeme žákům používat osvojené dovednosti z jazykového vzdělávání v jiných oblastech, zadáváme dětem zajímavé úlohy
- učíme žáky systematicky hledat a ukládat informace, nabízíme dostatek informačních zdrojů (knihovna, internet, exkurze)
- propojujeme informace s praxí
- učíme operovat žáky s mluvnickými a literárními termíny, které souvisejí s probíranou látkou, vedeme žáky k tvořivosti prací na projektech

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky samostatnosti při postupu chápání pravidel, jimiž se řídí probírané mluvnické učivo, ve vhodných oblastech učiva používáme soubor úloh Kafomet, volíme úkoly z praktického života
- individuálně zadáváme zajímavé problémové úkoly

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování obsahu čteného a psaného textu v rámci probíraných žánrů
- rozšiřujeme slovní zásobu na probíraném učivu, volíme zajímavé a různé postupy
- zařazujeme pravidelná řečnická cvičení
- zapojujeme žáky do různých soutěží v rámci třídy a školy
- organizujeme třídní a školní soutěž v recitaci

- učíme žáky vlastními slovy zhodnotit svoji práci, dáváme prostor k diskuzi o vykonané práci, děti vyslovují svůj názor

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k diskuzím v malých skupinách, používáme skupinovou práci
- povzbuzujeme žáky nebát se požádat o pomoc, máme dohodnutá společná pravidla chování, která si žáci společně sestaví a vyvěsí ve třídě

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s literárními památkami prostřednictvím internetu a návštěv muzeí
- rozvíjíme v žácích potřebu recitace, četby literárních děl a potřebu se literárně vyjádřit, organizujeme různé soutěže v rámci třídy a školy, uveřejňujeme žákovské práce ve školním časopise a na webových stránkách školy

Kompetence pracovní

- důslednou každodenní kontrolou učíme žáky dodržovat hygienická pravidla platná pro čtení a psaní (správné dýchání, výslovnost, správné sezení)
- zařazujeme oddechové chvíle
- učíme žáky prakticky a názorně základním pracovním dovednostem

Kompetence digitální

- vedeme žáky k rozeznávání vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a na ověřování informací z více zdrojů
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení
- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. – 3. ročník – Český jazyk a literatura

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- četba jednoduchých krátkých vět a přiměřených textů - reprodukce krátkých čítankových textů a vyprávění vlastních zážitků - reprodukce přiměřených textů, sestavení jednoduché osnovy, vyprávění zážitků z četby	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- krátké mluvené projevy, odpověď na otázku, sdělení krátké zprávy, formulace prosby, poděkování, omluvy a blahopřání, - uvědomělé tiché čtení a orientace v přečteném textu	- OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích – pozdrav, prosba, omluva, informování, žádost apod.)
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	- vhodné komunikační prostředky a výrazy - volba zdvořilostních frází	- OSV – Komunikace (dialog – vedení dialogu, jeho pravidla a řízení)
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- správná artikulace, správné kladení přízvuku na slova a předložková	- OSV – Komunikace (dovednosti pro

	- spojení - spisovná výslovnost - správné kladení větného přízvuku	sdělování verbální a neverbální – technika řeči, výraz řeči)
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- hospodaření s dechem (ekonomické dýchání) rozeznávání hlasu a jeho správné znění - užívání vhodné síly, výšky a barvy hlasu	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- členění jazykového projevu	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- souvislé jazykové projevy - tvoření jednoduché osnovy	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- hygienické návyky – správné sezení, umístění knihy a sešitu, správné držení tužky a pera	- OSV – Psychohygiena (dobrá organizace času, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- automatizace psaného projevu, převádění podoby mluveného slova do podoby psané - odstraňování nedostatků ve vlastním písemném projevu	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- psaní jednoduchých vět při opisu i diktátech - čitelný a úhledný psaný projev	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- spojování obsahu čteného textu s ilustrací - vyprávění pohádky nebo povídky podle obrázků	
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- nauka o hláskách, rozlišování hlásek a písmen, samohlásek, dvojhlásek a souhlásek - dělení jednoduchých slov na konci řádku - stavba slov, nauka o slově	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	- slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu - vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- třídění slov - slovní druhy (seznámení se s některými slovními druhy)	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- systém slovních druhů, rozlišení na ohebné a neohebné slovní druhy	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- souvislý mluvený projev - význam slov	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- věta jednoduchá a souvětí - používání spojek a spojovacích výrazů	
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- druhy vět podle postoje mluvčího - výběr vhodných jazykových prostředků	
odůvodňuje a píše správně: i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; slova se	- znalost a správné užití pravopisu podle očekávaného výstupu	

skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování		
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	- reprodukce textu - přednes básně (vnímání rytmu verše, rýmu), rozlišení verše od prózy	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- popis pocitů z přečteného textu	- MuV – Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, vzájemná rovnost, různé způsoby života)
rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- základy literatury: pojmy – poezie (báseň, rým, sloka, přednes), próza (pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)	- EV – Ekosystémy (lesy, louky, pole, život ve vodách a u vody a jejich význam pro člověka, vnímavý přístup k přírodě spojený s ochranou životního prostředí)
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- volné vyprávění - dramatizace pohádky a povídky - dramatizace básně	- VDO – Občan, občanská společnost a stát

4. – 5. ročník – Český jazyk a literatura

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- plynulé a správné čtení přiměřených textů s porozuměním - uvědomělé tiché čtení	
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- znalost orientačních prvků v textu (klíčová slova), pozorné, přiměřeně rychlé čtení - věcné čtení (hledání informací) - kritické čtení (hodnocení) - prožitkové čtení	- MeV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozdíly mezi informativním, zábavným a reklamním sdělením)
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- orientace v textu	
reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- určují hlavní myšlenku přiměřeného textu - orientace v naučných přiměřeně náročných textech	- MeV – Stavba mediálních sdělení
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- zásady dorozumívání (základní mluvené žánry) - zásady projevu (technika projevu, prostředky)	- OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích)
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- kritické posuzování reklamy	- MeV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (rozlišování zábavních či bulvárních prvků v reklamě, pěstování kritického přístupu k reklamě)

volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru	- čtení vět s přirozenou intonací, používání správného přízvuku slovního a větného - členění vět podle smyslu - užívání vhodné síly, výšky a barvy hlasu	
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- spisovný a nespisovný jazyk a jeho uplatnění při čtení a mluvených projevech	- MuV – Multikulturalita (specifické rysy jazyka, komunikace s příslušníky různých sociokulturních skupin)
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- orientace v textu - členění textu na odstavce	
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	- pravidla sestavování osnovy - spojovat při vyprávění části v jeden děj - vyprávění v časové a příčinné souvislosti - dotváření načatého příběhu vyprávěním, dramatizací	
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- význam slov, slova jednoznačná, slova mnohoznačná, slova stejného nebo podobného významu	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka)	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- slovní druhy a jejich třídění - tvary slov - mluvnické kategorie sloves (časování ve všech časech, oznamovací způsob, užívání tvarů rozkazovacího a podmiňovacího způsobu) - mluvnické kategorie podstatných jmen (skloňování, zařazování ke vzorům, psaní koncovek)	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- práce s větou (základní větné členy – podmět a přísudek)	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- stavba věty, základní větné členy - věta jednoduchá a souvětí - spojování jednoduchých vět do souvětí	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	- rozmanité spojovací výrazy	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- vyjmenovaná slova - práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov - hledání a tvoření slov příbuzných	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- shoda přísudku s podmětem	
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- čtení na základě zážitků - vyjádření vztahu mezi názvem a obsahem textu	- OSV – Mezilidské vztahy (empatie a pohled na svět očima druhého)
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- vyprávění čteného textu, dramatizace, vnímání a hodnocení ilustrací, orientace v ději - vlastní tvorba	- OSV – Kreativita

rozlišuje různé typy uměleckých textů	- druhy a žánry dětské literatury - literatura v historii - lidová slovesnost - literatura umělecká a věcná (dětské časopisy)	- MeV – Interpretace vztahu, mediálních sdělení a reality (časopisy pro děti a mládež)
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- literární pojmy (pohádka, povídka, bajka) - verš, rým, odlišení verše od prózy - přirovnání, zosobnění, jednoduchá metafora - přenesené výrazy, zastaralé výrazy	
projevuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy	- práce s dechem, správné znění hlasu, pečlivá a správná artikulace, spisovná výslovnost, držení těla	
pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat	- herní dovednosti - sociálně komunikační dovednosti - dodržování pravidel hry	- OSV – Kreativita (schopnost vidět věci jinak, tvořivost, schopnost dotahovat nápady do reality)
pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru a využívá přitom různých výrazových prostředků; prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe spolužáků a učitele na něm dále pracuje, sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků	- vytváření dramatických situací, příběh (řazení situace v časové posloupnosti, opakování děje, obměňování, vyjádření kontrastů děje)	- OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve třídě, hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání druhých)
sleduje a hodnotí prezentace svých spolužáků	- prezentace vlastní tvorby	- MeV – Tvorba mediálního sdělení (příspěvky do školního časopisu, na webové stránky školy)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: DRAMATICKÁ VÝCHOVA, 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět dramatická výchova je vyučován 1 hodinu týdně ve 4. ročníku. Výuka probíhá v kmenové třídě uvedeného ročníku příp. v tělocvičně ZŠ.

Žáci se pozvolna seznamují se základními technikami dramatické výchovy. Přitom u nich dochází k rozvoji schopnosti soustředění a uvolnění, smyslového vnímání, prostorové orientace, fantazie, tvořivosti, pohybových a řečových dovedností, jazykového citění a vyjadřování, paměti, logického myšlení, rytmického citění atd.

Kromě osobnostního rozvoje dramatická výchova také pomáhá učit žáky řešení konfliktů a situací, do kterých se mohou dostat, protože jádrem dramatické výchovy jsou právě mezilidské vztahy a schopnost komunikace mezi lidmi. K tomu přispívají například hry v rolích, s dějem, improvizace, tvoření příběhů, spolupráce ve skupině.

Dramatická výchova pracuje se základními výrazovými prostředky divadelního sdělení (lidský hlas a tělo), kultivuje je a směřuje k jejich vědomému používání nejen v předmětu dramatická výchova ale i v běžné komunikaci.

Dramatika rozvíjí psychosomatické, komunikační a herní dovednosti a schopnosti prostřednictvím tvůrčích aktivit a kolektivní tvorby.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žákům je umožněno používání již osvojených dovedností
- každému žákovi je dána možnost zažít úspěch
- žáci jsou hodnoceni takovým způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- v maximální míře je používáno kladné hodnocení – to je motivací pro spolupráci s ostatními

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni k tomu, aby samostatně nalézali pravidla (hry, společenské soužití)
- učitel vhodně s žáky komunikuje a vytváří základ pro pojmenovávání problémů – žáci poté navrhnou různá řešení
- žáci jsou vedeni k samostatnosti při řešení problémů a k tomu, aby se, pokud si s řešením nevědí rady, svěřili, problém popsali a vhodnou formou požádali o radu

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni ke správné formulaci obsahu sdělení
- pomocí literárního učiva je obohacována slovní zásoba žáků
- jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvoj komunikačních dovedností, spolupráci, práci v týmu, iniciativu a zodpovědnost
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování odlišných názorů aj.)

Kompetence sociální a personální

- pro žáky jsou vytvářeny příležitosti, aby mohli diskutovat v malých skupinkách v rámci celé třídy tj. musí respektovat pravidla práce v týmu
- žáci svou pracovní činností ovlivňují kvalitu společné práce – vedeme žáky k tomu, aby jim bylo jasné, že společná práce je výsledkem, za který každý žák odpovídá osobně

- jsme pro žáky vzorem a vedeme je k respektování druhých lidí a k tvorbě dobrých mezilidských vztahů
- učitel dodává žákům sebedůvěru
- jsou zajištěny takové podmínky, aby docházelo ke společnému prožívání a společným zážitkům z provedené práce, hry

Kompetence občanské

- žáci prezentují výsledky své práce formou veřejných divadelních vystoupení, recitačních pásem či dramatizací
- při práci je vytvořena atmosféra demokracie a přátelství při dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- výroba pomůcek pro dramatickou výchovu – kulis, rekvizit, loutek

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4. ročník – Dramatická výchova

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- rozvíjení znělého hlasu, nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání	-OSV – Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov)
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace	
na základě vlastních zážitků tvoří vlastní mluvený projev	- souvislé jazykové projevy	- OSV – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost nápadů, citlivost, originalita)
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- čtení, naslouchání	-OSV – Kreativita -VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- líčení atmosféry příběhu	-OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování)
reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení	- vyprávění, orientace v textu	-OSV – Komunikace -OSV – Kreativita
volně reprodukuje text	- volná reprodukce - dramatizace textu (pohádky, povídky, básně) - ilustrace k přečtenému	-OSV – Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vyprávění, spojování obsahu textu s ilustracemi	

vede správně dialog (telefonní rozhovor)	- pravidla dialogu	
manipulační komunikace v reklamě	- porovnávání názorů, tolerance	-MeV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
zvládá základní komunikační pravidla oslovení, zahájení a ukončení hovoru, posluchač – mluvčí, zdvořilé vystupování)	- dramatická situace	
používá mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	- dramatizace	
pracuje s pravidly hry a jejich variacemi, dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně jednat	- herní dovednost (vstup do role) - sociálně komunikační dovednost- dodržování pravidel hry	-OSV – Kreativita (tvůrčivost v mezilidských vztazích)
pracuje ve skupině na vytvoření menšího inscenačního tvaru, využívá různých výrazových prostředků	- dramatická situace	-OSV – Mezilidské vztahy (respektování, podpora, pomoc, dobré vztahy ve skupině) -Kooperační a kompetice (dovednost navazovat na druhé, rozvíjet jejich myšlenky, dovednost ustoupit od vlastního nápadu, jasná a respektující komunikace) -Řešení problémů a rozhodovací dovednosti -MeV - Práce v realizačním týmu (komunikace a spolupráce v týmu)
prezentuje inscenační tvar před spolužáky a na základě sebereflexe a reflexe učitele a spolužáků na něm dále pracuje	- dramatizace - scénky - improvizace	
sleduje a hodnotí prezentaci svých spolužáků	- dramatizace - scénky - improvizace	-OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spravedlivost, respektování atd.)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: ANGLICKÝ JAZYK, 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Anglický jazyk se vyučuje na 1. stupni od 3. do 5. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně, pokud si jej ve 3. ročníku žáci zvolí jako povinný cizí jazyk. Výuka se soustředí na probuzení zájmu o studium anglického jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Žáci si osvojují zvukovou podobu jazyka. Učí se vnímat vztahy mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou. Začínají se seznamovat s některými typickými jevy života a kultury anglicky mluvících zemí. Žáci se učí jednoduše reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, na tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena s hudební, pohybovou a výtvarnou výchovou.

Výuka probíhá ve kmenové třídě nebo počítačové učebně, počet žáků ve skupině je maximálně 24.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení důležitosti umět komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- předkládáme žákům příklady z běžného života, kde je třeba umět komunikovat v anglickém jazyce – např. internet
- pro výuku vybíráme tématické okruhy z běžného života, které jsou dětem blízké
- tématické okruhy jsou propojeny s gramatickými jevy
- pracujeme s projekty na daná témata učebnic
- pracujeme na internetu, kde se žáci učí vyhledávat informace

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, aby se žáci nebáli mluvit anglicky s cizím člověkem
- učíme žáky chápat, domýšlet a vyvozovat hlavní myšlenky textů, pokud chybí slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k stručnému a výstižnému formulování myšlenky anglicky
- vedeme žáky ke komunikaci s ostatními spolužáky, k navození příjemné atmosféry při komunikaci při vzájemných rozhovorech
- podněcujeme žáky k tomu, aby využívali dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navazování kontaktů
- zařazujeme časté poslechy a vyžadujeme porozumění a reakce

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky nebát se v jednoduchých situacích vyžádat si a poskytnout pomoc nebo radu
- spolupracujeme v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- zařazujeme témata, kde žáci získají představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávají je se zvyky našimi

- srovnáváme ekologické a environmentální problémy týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- učíme žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- učíme žáky využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

3. ročník – Anglický jazyk

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Řečové dovednosti: porozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reagují na ně verbálně i neverbálně	Gramatika - sloveso „být“ a „mít“ v kladné větě a v otázce - jednotné a množné číslo podstatných jmen - rozkazovací způsob - tázací zájmena - kladná a negativní odpověď - přídavná jména - množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací pád - sloveso „mít/nemít rád“ v kladné větě a otázce - vazba „there is/there are“ - základní předložky místa - otázka na množství	- OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích na danou slovní zásobu – rodina,...)
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- kladná a negativní odpověď - přídavná jména - množné číslo podstatných jmen - přivlastňovací pád - sloveso „mít/nemít rád“ v kladné větě a otázce - vazba „there is/there are“ - základní předložky místa - otázka na množství	- OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině, třídě) - OSV – Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy) - OSV – Komunikace (řeč těla, zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků)
přihlíží mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Zvuková (a grafická) podoba jazyka - výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov - vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov - intonace „ano/ne“ otázek	
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		
rozumí obsahu jednoduchého, krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Slovní zásoba - čísla 1-20 - barvy - třída, škola - školní potřeby - domácí zvířata (mazlíčci), zvířata v ZOO - tělo - nálady a stavy - rodina - oblečení - jídlo - oblíbené předměty - pozdravy	

	- dopravní prostředky	
	Tematické okruhy: domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, zvířata	

4. – 5. ročník – Anglický jazyk

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Produktivní řečové dovednosti rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu, zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Gramatika: - sloveso „umět“ v kladné větě a v otázce - sloveso být, mít, umět - otázky na zjištění polohy, předložky místa a pohybu - přítomný čas průběhový pro popis obrázku - přítomný čas prostý (kladná a záporná věta, otázka, krátká odpověď kladná i záporná) - osobní a přivlastňovací zájmena - čas přítomný prostý a průběhový: oznamovací věta, otázka, záporná věta - vazba there is/there are - určení času - řadové číslovky - předložky času - předložky místa, pohybu, času - tázací zájmena a příslovce - otázky na množství a cenu	
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností		- VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy) - EV – Ekosystémy (les, moře, město, vesnice – slovní zásoba)
rozumí jednoduchému poslechovému textu, zejména pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		
Čtení vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Zvuková (a grafická) podoba jazyka - výslovnost jednotlivých hlásek, slabik a slov - vztah mezi psanou a zvukovou podobou hlásek, slabik a slov - intonace „ano/ne“ otázek - fonetická abeceda - souhlásky a samohlásky - přízvuk slov - intonace ve větě	
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
Psaní napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života		- OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích)
Mluvení aktivně se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Slovní zásoba - abeceda - čísla 1-100 - sport - místnosti v bytě/domě - zdraví a nemoci - obchody a místa ve městě - záliby a činnosti ve volném čase - počasí - čas, vyučovací předměty a rozvrh - dny v týdnu, měsíce, roční období	- VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (státní a evropské symboly, život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		

odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- čas a časové údaje - každodenní činnosti - oblečení - já, moje rodina a moji kamarádi - zájmové činnosti a sporty - režim dne - domov, dům, pokoje - škola, předměty ve škole, vyučovací předměty - město, budovy, obchody - části lidského a zvířecího těla - počasí - jídlo a pití - kalendářní rok a časové údaje - oblečení - volný čas a zábava Tematické okruhy: já, moje rodina, můj den, každodenní činnosti, zájmy, domov, škola, město, volný čas, lidské tělo, jídlo a pití, oblékání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí	- OSV – Komunikace – (dialog) - OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve třídě/ve skupině) - MuV – Multikulturalita (multikulturalita současného světa, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního – - vzdělávání) - MuV – Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami)
--	--	---

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: MATEMATIKA, 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací předmět Matematika je realizován v 1. až 5. ročníku v rozsahu: 1. ročník 4 hodiny týdně, 2. – 5. ročník po 5 hodinách týdně. Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Někdy je využívána počítačová učebna.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Výuka matematiky směřuje k využívání poznatků a dovedností v praktickém životě a v reálných situacích. Dochází k osvojování dovedností nutných pro každodenní život. Žáci řeší všední i méně obvyklé situace, se kterými se v životě setkají.

Vzdělávání v předmětu Matematika vede k seznámení a pochopení základních myšlenkových postupů a pojmů. Prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů je také rozvíjena paměť. Je využíváno matematických poznatků v praktických činnostech (odhady, měření, porovnávání velikostí a vzdáleností). Rozvíjí se logické, kombinatorické myšlení, žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, k hledání vhodných řešení problému.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- předkládáme žákům různé konkrétní postupy (návodů) vedoucí k efektivnímu učení
- pracujeme s obecně užívanými matematickými termíny, znaky a symboly, uvádíme věci do souvislostí, propojujeme poznatky z matematiky s ostatními oblastmi
- učíme žáky odhadovat a hodnotit úspěšnost vlastního odhadu
- zadáváme úkoly podle možností a na základě sebehodnocení žáků
- zařazujeme náročnější úkoly do výuky, abychom rozvíjeli více nadané žáky (příklady z Klokánka, ze Zajímavé matematiky,...)
- vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení (hravé formy výuky, soutěže)
- využíváme metod činnostního učení

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme problémové situace, při nichž žák aplikuje matematické postupy (slovní úlohy jednoduché, složené)
- sledujeme s žáky jejich pokroky při zdolávání problémů
- snažíme se, aby žáci pochopili zadaný matematický problém, promysleli a naplánovali jeho řešení, využívali k tomu matematických dovedností, vlastního úsudku a zkušeností
- zařazujeme samostatné i skupinové řešení problémů, užívání logických postupů
- prakticky ověřujeme správnost řešení problémů
- motivujeme žáky úlohami z praktického života
- učíme v souvislostech, vedeme žáky k objevování souvislostí

Kompetence komunikativní

- stručně a přesně formulujeme myšlenky formou zápisu
- užíváme matematického jazyka a symboliky
- vedeme žáky k obhajování svého názoru a vhodnému argumentování
- vedeme žáky k porovnávání výsledků a postupů s ostatními spolužáky, k posuzování správnosti vlastního řešení

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci se spolužáky při řešení úkolů, ke spolupráci ve skupině
- navozujeme atmosféru, kde se žáci nebojí požádat o pomoc spolužáka, pedagoga při nepochopení úkolu
- využíváme potenciálu šikovnějších dětí, které vedeme k poskytování rad a pomoci ostatním

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat základní principy chování ke spolužákům i učitelům

Kompetence pracovní

- modelujeme s žáky geometrická tělesa
- stavíme stavby z krychlí
- dodržujeme stanovená pravidla a hygienické návyky zejména při rýsování
- používáme účelně vybavení a učební pomůcky (geometrické pomůcky, výukový počítačový programy)

Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- klademe důraz na používání kalkulačky, např. při provádění kontroly odhadů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. – 3. ročník – Matematika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- obor přirozených čísel - počítání prvků – vyvozování čísel - manipulace s předměty	- OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování)
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- čtení a zápis čísel v desítkové soustavě - určování stovek, desítek a jednotek - vztahy větší, menší, rovno, - znaménka <, >, =	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- orientace na číselné ose - pojmy před, za, po, hned před, hned za, mezi	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítání a odčítání v oboru 0 – 20 bez přechodu přes desítku - sčítání a odčítání v oboru 0-20 s přechodem přes desítku - sčítání a odčítání v oboru 0 – 100 - násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 - sčítání a odčítání v oboru 0 – 1000	- OSV – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti zapamatování, řešení problému – násobilka)

	- vlastnosti početních operací - algoritmus pro písemné sčítání a odčítání	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- slovní úlohy s užitím osvojených početních operací	- OSV – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost nápadů, schopnosti vidět věci jinak, schopnosti dotahovat věci do „reality“) - OSV – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů) - OSV – Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky)
Závislosti, vztahy a práce s daty orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- jednotky času (hodina, minuta, sekunda) - určování času - převádění jednotek času	
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- orientace, čtení matematických zápisů - značky pro jednotky délky (metr, centimetr, milimetr), hmotnosti (kilogram), objemu (litr) - zná mince a bankovky v hodnotě do sta korun	
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- pohyb ve čtvercové síti - pohyb po číselné ose	
Geometrie v rovině a v prostoru rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- třídění předmětů dle tvaru, barvy, velikosti - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, kružnice, lomená čára, mnohoúhelník, čtyřúhelník - vyhledávání určitých odpovídajících tvarů v okolí - krychle, kvádr, koule	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- pomůcky na geometrii - jednotky délky - přímka, úsečka, polopřímka - měření úsečky v cm a v mm - rýsování úsečky dané délky	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- modelování jednoduchých geometrických útvarů podle zadání	

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- vlastnosti početních operací - principy asociativnosti a komutativnosti - písemné algoritmy početních operací	- OSV – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti zapamatování – algoritmy)
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- sčítání a odčítání čísel do milionu - velká násobilka - písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem - dělení jednociferným a dvojciferným číslem - dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel	- OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování)
porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- celá čísla - číselná osa, teploměr	-
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- zaokrouhlování na 10, 100, 1000, 10 000, 100 000 - provádění kontroly výpočtů	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- slovní úlohy jednoduché a složené	- OSV – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost nápadů, schopnosti vidět věci jinak, schopnosti dotahovat věci do „reality“) - OSV – Řešení problémů a rozhodovací schopnosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů) - OSV – Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku)
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- zlomky	
porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel		
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- desetinná čísla	
Závislosti, vztahy a práce s daty vyhledává, sbírá a třídí data	- práce s daty	
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	

Geometrie v rovině a v prostoru narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- práce s geometrickými útvary v rovině - rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku - rýsování čtverce - rýsování obdélníku - rýsování kružnice	
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- obvod rovinných útvarů (trojúhelník, čtyřúhelníky, mnohoúhelníky) - délka úsečky - jednotky délky a jejich převody	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	- vzájemná poloha dvou přímek: rovnoběžky, různoběžky, kolmice, průsečík	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku - jednotky obsahu	
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- osová souměrnost	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- slovní úlohy s netradičními postupy	- OSV – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, dotahovat věci do „reality“, tvořivost v mezilidských vztazích – vymýšlení originálních, názorných slovních úloh ze života, prvky činnosti učení)

Vzdělávací oblast: Informatika

Vzdělávací předmět: Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací předmět: INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Výuka probíhá na počítačích v počítačové učebně s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskuzi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen zásadní důraz na pamětné učení a reprodukci. Informatika je předmět s dotací 1 hodina týdně ve 4. až 6. ročníku.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušenosti
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemné i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvyků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalost a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

- ovládá běžné používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, která technologie, pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4. ročník – Informatika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla s digitálními technologiemi	- rozumí uživatelskému jménu, používá heslo v souladu s kybernetickou bezpečností - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět - řeší úkoly použitím schránky	OSV – Kooperace a kompetice
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji		OSV – Komunikace
vyčte informace z daného modelu		OSV – Mezilidské vztahy
v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi		MeV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	OSV – Kreativita
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu		EV – Vztah člověka k prostředí
propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí		MuV – Lidské vztahy
uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat		
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	OSV – Kreativita
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů		OSV – Sebepoznání a sebepojetí
popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení		OSV – Rozvoj schopností poznávání
popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení		OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené programy	- aplikuje návod - analyzuje chybný postup - najde chybu v programu a opraví ji - upraví program pro příbuznou úlohu	OSV – Kreativita
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu		EV – Vztah člověka k prostředí
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu		OSV – Kreativita
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu		OSV – Kreativita
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	OSV – Kreativita
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi		EV – Vztah člověka k prostředí

5. ročník – Informatika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech	OSV – Kooperace a kompetice
popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	- doplní posloupnost prvků	OSV – Komunikace
vyčte informace z daného modelu	- umístí data správně do tabulky	
v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	- doplní prvky v tabulce	OSV – Mezilidské vztahy
pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	MeV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	- uvede různé příklady využití digitálních technologií ve svém okolí	OSV – Kreativita
propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	- najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	EV – Vztah člověka k prostředí
uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat		MuV – Lidské vztahy
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace	OSV – Kreativita
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů		OSV – Sebepoznání a sebepojetí
popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání	OSV – Rozvoj schopností poznávání
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené programy	- v programu najde a opraví chyby	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát	OSV – Kreativita
	- vytvoří a použije nový blok	
	- umí programovat pro obdobný problém	EV – Vztah člověka k prostředí
	- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky	
	- rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	
ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- pomocí obrázku znázorní jev	OSV – Kreativita
sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	- pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty	OSV – Kreativita
	- obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	EV – Vztah člověka k prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: PRVOUKA, VLASTIVĚDA, PŘÍRODOVĚDA, 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně. V 1. až 3. ročníku jako Prvouka, ve 4. a 5. ročníku je rozdělen na Přírodovědu a Vlastivědu. Časová dotace pro Prvouku v 1. a 2. ročníku je 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně. Časová dotace pro Vlastivědu je ve 4. ročníku 1 a v 5. ročníku 2 hodiny týdně, časová dotace pro Přírodovědu je ve 4. ročníku 2 a v 5. ročníku 1 hodina týdně. Žáci jsou seznamováni s tématy týkajícími se člověka a jeho běžných činností, rodiny, společnosti, vlasti, historie, kultury, techniky a přírody. Důraz je kladen na problematiku mezilidských vztahů a řešení možných konfliktních situací, komunikaci a vedení dialogu. Důležitou součástí předmětu je aplikace učiva směřující k co nejpodrobnějšímu poznání regionu Vysočina.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízíme různé metody a způsoby učení (skupinová práce, práce ve dvojicích, práce na projektech)
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací (vyhledávání z různých zdrojů – encyklopedie, internet, časopisy, vytváření zkrácených přehledů)
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných materiálů (zařazování pokusů, vycházek, pozorování v terénu, zkoumání přírodnin různými smysly, vedení záznamů)
- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení, využíváme úspěchů k motivaci pro další vzdělávání (exkurze, výstavy, zapojování do soutěží v rámci školy i regionu)

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k rozpoznávání a vnímání problémových situací ve škole i mimo ni (vytváření a řešení modelových situací, ve kterých se žáci učí zvládat různé role – kladné i záporné)
- nabízíme žákům různé informace a metody, které mohou vést k řešení problémů (návštěvy odborníků z řad policie, zapojování do akcí neziskových organizací, které se zaměřují na problematiku prevence v oblasti šikany, drog apod.)
- vedeme žáky k tomu, aby si ověřovali správnost svých řešení (porovnávání výsledků pokusů a modelových situací)

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme dovednosti správného, výstižného a logického formulování vlastních myšlenek a názorů na společenské, přírodní i historické jevy a události (zařazování vhodných projektů, řečnická cvičení spojená s obhajobou svého názoru)
- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody)

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků dovednosti pracovat v různě velkém kolektivu při vyhledávání a zpracovávání informací (zařazování zajímavých a problémových úloh, pokusů, společných pozorování apod.)

- umožňujeme žákům stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování (přehledné zpracování, vyvěšení na nástěnce, pravidelné hodnocení i sebehodnocení)

Kompetence občanské

- hodnotíme historické události a osobnosti
- vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí (modelové situace zaměřené na naslouchání jiným a obhajobu svého názoru)
- poučujeme žáky o základních vztazích v různých ekosystémech a vlivu lidské činnosti na životní prostředí (spolupráce s regionálním střediskem ekologické výchovy, třídění odpadu, pozorování a hodnocení situace v místě bydliště a okolí)

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s vlastnostmi různých látek a materiálů (pokusy, porovnávání)
- poučujeme žáky o bezpečnosti práce i možných zdravotních rizicích (stanovení a dodržování pracovního řádu)
- vedeme žáky k práci podle stanoveného návodu a umožníme jim hledání vlastního postupu (názorné ukázky, praktická cvičení)

Kompetence digitální

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil

-

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. – 3. ročník – Prvouka

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- práce s plány a snímky obce - místní dopravní situace - dopravní předpisy pro chodce - bezpečná cesta do školy - riziková místa a situace	
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- obec, okolní obce a města - práce s mapou - práce s historickými materiály (fotografie, mapy)	- VDO – Formy participace občanů v politickém životě (obec – základní jednotka samosprávy)
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	- přírodniny, lidské výtvořky - vliv člověka na krajinu - životní prostředí pro člověka, rostliny a živočichy	- EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec, odpadové hospodářství, spotřeba energie, apod.)
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rodina – příbuzní - pravidla soužití v rodině - práva a povinnosti - vztahy ve třídě - kamarádství - mezilidské vztahy - kladné a záporné vlastnosti	- OSV – Mezilidské vztahy - OSV – Mezilidské vztahy - MuV – Lidské vztahy
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- zaměstnání rodičů a příbuzných - tělesná a duševní činnost - odpovědnost v zaměstnání - využití volného času	- OSV – Psychohygienu (osvojení dovedností při zvládání stresových situací)

využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- určování času (hodiny) - den, týden, měsíc, rok - události z minulosti v souvislosti s časovými údaji - státní svátky - historické události z našich dějin	
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- historie obce (události, památky) - práce s kronikou - domov, rodný kraj, vlast	
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- zvyky, obyčeje - rozdíly mezi způsobem života v minulosti a současnosti	- MuV – Etnický původ - MuV – Multikulturalita
pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- charakteristika ročních období - pozorování změn v přírodě - počasí - podnebí	- EV – Základní podmínky života (ohrožování ovzduší a klimatické změny)
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- živá a neživá příroda - základní třídění rostlin a živočichů - podmínky života na Zemi	- EV – Základní podmínky života (význam vody, půdy, hospodaření s přírodními zdroji)
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- látky a jejich vlastnosti - měření délky, hmotnosti, teploty a objemu - voda a její skupenství	
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- denní režim - zdravotní prevence - lidské tělo v souvislosti s hygienou a zdravím - správná životospráva - označování nebezpečných látek	
rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- vhodná a nevhodná místa pro hru - zásady ohleduplnosti a bezpečnosti - zásada první pomoci - přivolání pomoci - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- slušnost a obezřetnost - způsoby komunikace v krizových situacích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	- OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- postup v případě ohrožení mimořádnými událostmi (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) - integrovaný záchranný systém	

4. – 5. ročník – Vlastivěda

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- historický region - stát, Evropa	- VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (státní a evropské symboly)
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- práce s kompasem, buzolou - určování svět stran podle Slunce - pozorování přírodních zákonitostí	- EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině)
rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	- práce s plány a mapami různých typů a měřítek - vytváření vlastních náčrtů - význam barev a značek - ČR- povrch, vodstvo, přírodní podmínky, města	- EV – Ekosystémy (lidské sídlo, kulturní krajina, chráněná území)
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	- ČR – regiony a jejich charakteristika - vývoj osídlování krajiny a majetkových vztahů v našich dějinách	- EV – Ekosystémy (krajina a její vývoj v dějinách)
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	- sousední státy - Evropa	- VMEGS – Jsme Evropané (EU a její fungování)
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- ČR – naše vlast, státní symboly, prezident, vláda, parlament, armáda ČR - významné osobnosti naší historie	- VDO – Občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti občana)
rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	- principy demokracie - tolerance, kompromis - možné postupy a řešení krizových situací	- VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů)
orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- soukromé, veřejné, osobní, společné vlastnictví - hmotný a nehmotný majetek - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení - banka jako správce peněz, úspory, půjčky - právní ochrana majetku - reklamace - korupce	-
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- sled událostí v čase, časová osa - návrat do minulosti (moji předkové, historie obce)	
využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	- charakteristika života našich předků v různých historických obdobích (pravěk, starověk, středověk, novověk) - kroniky, pověsti a báje	- EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv člověka na přírodu z hlediska historického vývoje) - MuV – Etnický původ

rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	- významné historické a přírodní památky v regionu Vysočiny	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- pracovní postupy při obživě a výrobě v různých historických obdobích - vynálezy v české i světové historii	- EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmyslová revoluce, demografický vývoj)
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- významné události z našich dějin	

4. – 5. ročník – Přírodověda

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	chování lidí: - mezilidské vztahy, pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emočnosti - rizikové situace, rizikové chování - předcházení konfliktům - školní řád - práva a povinnosti	- OSV – Mezilidské vztahy
rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	- komunikace, dialog - modelové situace a jejich dramatizace	- OSV – Komunikace (pravda, lež, předstírání v komunikaci)
	-	-
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- současný život v obci	- VDO – Občanská společnost a škola (spolupráce školy se správou obce)
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- přírodní prostředí neživé – živé - látky a jejich vlastnosti - postavení člověka v přírodě - vliv lidské činnosti na přírodu - suroviny, zemědělství	- EV – Základní podmínky života (hospodaření se zdroji surovin)
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- planeta Země (pohyby a jejich důsledky, atmosféra) - Měsíc, Slunce - vesmír (planety, hvězdy, vzdálenosti)	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- přírodní společenství (les, pole, louka, rybník, řeka) - výběr typických rostlin a živočichů - závislost živočichů na rostlinách - potravní řetězce	- EV – Ekosystémy (nutnost zachování ekosystémů jako místa pro život rostlin a živočichů)
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- horniny a nerosty - podmínky života - projevy života - třídění živočichů a rostlin - určování pomocí atlasů a klíčů	- EV – Základní podmínky života
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- těžba surovin, výroba, zemědělství, doprava, získávání energie	- EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (udržitelný rozvoj společnosti)

stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	- rizika v přírodě spojená s ročními obdobími i a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	-
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- měření fyzikálních veličin (délka, teplota, hmotnost, čas, síla)	
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	- stavba lidského těla, jeho základní projevy a funkce - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou - základy lidské reprodukce	
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- vývoj jedince - charakteristika jednotlivých vývojových etap lidského života (rodina)	
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- režim dne - ohleduplnost, pravidla soužití v rodině, třídě, společnosti	- OSV – Psychohygiena (dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích)
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	- zásady osobní hygieny a bezpečnosti před úrazu - vnější vlivy (nakažlivé nemoci, doprava, stres, ...) - bezpečné chování v silničním provozu - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- závislost - návykové látky - odmítání návykových látek - hrací automaty a počítače - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	péče o zdraví – zdravý životní styl: - denní režim - správná výživa - výběr a způsoby uchovávání potravin - vhodná skladba stravy - pitný režim - nemoci přenosné a nepřenosné - ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) - drobné úrazy a poranění, první pomoc při drobných poraněních - prevence nemocí a úrazů - osobní, duševní a intimní hygiena	
rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- zásady první pomoci - dramatizace modelových situací	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	partnerství, manželství, rodičovství základy sexuální výchovy: - rodina - vztahy v rodině - partnerské vztahy - osobní vztahy - etická stránka vztahů a sexuality	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA, 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět je vyučován ve všech ročnících prvního stupně v rozsahu jedné hodiny týdně. Do učiva jsou zahrnuty vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti. Vzájemně se prolínají a ovlivňují vývoj osobnosti žáka a podílejí se na rozvoji jeho hudebních schopností a dovedností. Nabízí žákovi různé estetické prožitky, možnost vlastního vyjádření tímto specifickým způsobem i další formu komunikace. Žák má možnost individuálního vyjádření, podílí se také vokálními, instrumentálními a pohybovými činnostmi na společné práci.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování hudebních technik (neverbální vyjadřování pomocí hlasu i hudebních nástrojů)
- využíváme různých metod při vyhledávání informací o hudebních skladatelích, stylech a hudebních nástrojích

Kompetence k řešení problémů

- porovnáváme různé alternativy hudebního vyjádření a volíme ty vhodnější (návrhy doprovodu, přede hry)
- porovnáváme použití různých nástrojů a různé dynamiky při interpretaci skladby nebo písni (použití keyboardu nebo midi editoru)

Kompetence komunikativní

- používáme hlas, hudební nástroje a pohyb ke sdělení informace, nálady, pocitu apod. (hudební hádanky, vyjádření na určité téma)
- vedeme žáky k obhajování svých názorů a popisování pocitů při poslechu a hodnocení hudebního projevu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky při společné práci ke spoluodpovědnosti za výsledek (vícehlasý zpěv, instrumentální doprovod, souhra)
- vedeme žáky k vnímání a respektování vzájemné závislosti při společné hře, nutnost dodržování pravidel, nutnost vzájemné pomoci
- poskytujeme žákům dostatečný prostor pro vlastní hudební vyjádření

Kompetence občanské

- organizujeme a nabízíme žákům možnost hudebního projevu před publikem (školní akce pro veřejnost)
- předkládáme žákům dostatečně různorodý materiál z naší historie i současnosti (poslech hudebních děl)
- zpíváme písně z různých regionů naší vlasti

Kompetence pracovní

- dodržujeme správná hygienická pravidla (hlas, dýchání, držení těla)
- používáme názorné pomůcky při záznamu a interpretaci rytmu i melodie (používání hudebních nástrojů, výroba vlastních nástrojů)

Kompetence digitální

- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit

digitální technologie jako nástroj sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů

- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. – 3. ročník – Hudební výchova

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- rozvoj hlavového tónu - správné dýchání výslovnost - hlasový rozsah - praktické provedení písni	- MuV – Kulturní diference (lidové písně)
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- základní pojmy (nota, takt, stupnice) - rytmus slova, věty, říkanky	
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- Orffovy nástroje - xylofony - čtení a reprodukce notového záznamu (nejprve rytmus, později i melodie)	
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- hudebně pohybové činnosti - hra na tělo - rytmické nástroje - doprovod písni - dirigování	
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozlišení zvuku a tónu - různé hudební styly a žánry - vyjádření charakteru písni pomocí tempa, dynamiky, frázování a barvy hlasu	- MuV – Kulturní diference (poznávání hudební kultury různých etnik a národů)
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- hudební nástroje (rozdělení) - poslech a analýza jednoduchých skladeb - praktické provedení písni bez doprovodu pomocí hudebních nástrojů i s doprovodem	- MuV – Kulturní diference (poznávání hudební kultury různých etnik a národů)

4. – 5. ročník – Hudební výchova

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- intonace pomocí názorných pomůcek (i jednoduchého notového zápisu) - dvojhlas (kánón, lidový dvojhlas) - vyjádření písni pomocí dynamiky, tempa, zabarvení hlasu	
orientuje se v zápisu jednoduché písni či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	- rytmické kostky, zjednodušený zápis melodie - Orffovy nástroje - xylofony, zobcové flétny - hra podle not	
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	- doprovod společných písni především na rytmické nástroje (pravidelný rytmus, respektování hudebního nástroje, respektování notového zápisu i textu písni, improvizace)	

rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- poslech i interpretace různých hudebních stylů a žánrů	- MuV – Kulturní difference (poznávání hudební kultury různých etnik a národů)
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- doprovod společných písní především na rytmické nástroje (pravidelný rytmus, respektování hudebního nástroje, respektování notového zápisu i textu písně, improvizace) - samostatné nebo řízené vymýšlení říkanek, jejich rytmizace i pokusy o vlastní melodii	- MuV – Kulturní difference (poznávání hudební kultury různých etnik a národů)
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- poslech a hodnocení různých hudebních děl	
ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- spojení taktu s pohybem - orientace v prostoru - reprodukce pohybů i improvizace	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA, 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět má časovou dotaci v 1. – 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Výtvarná výchova rozvíjí ty složky osobnosti, které jsou orientované na vizuální vnímání a obrazotvornost (dále VVO), vyjadřování a komunikaci. Věnuje pozornost výtvarnému umění a vzniku vlastních obrazových děl. Obrazovými díly jsou míněny různé typy kreseb, maleb, plastik, objektů, užitého a dekorativního umění.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech. Těmito činnostmi umožňuje rozvíjet a uplatňovat vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii a nabízí prostor k jejich interpretaci.

Žák je veden k chuti a odvaze projevovat nejen své dovednosti a znalosti, ale i pocity a prožitky. Učí se používat vlastní tvorby jako prostředku ke komunikaci s ostatními.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pozorování světa, jehož výsledky zobrazí ve své tvorbě (vycházky do přírody)
- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- požadujeme po žácích zhodnocení a prezentaci své práce

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům různé možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- rozvíjíme kritické myšlení žáků při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby (návštěvy výstav, muzeí, ilustrace v knihách ap.)
- zadáváme témata, ve kterých je nutné rozlišovat podstatné znaky od nepodstatných (tvorba podle předlohy, modelu)

Kompetence komunikativní

- otevíráme před žáky možnost přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla
- umožňujeme žákům projevit prostřednictvím tvorby své názory a představy o světě (školní výstavy, prezentace školy na veřejnosti, časopis, projekty)

Kompetence sociální a personální

- předkládáme dostatečné množství podnětů pro vytvoření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytujeme prostor pro osobité výtvarné projevy žáků (zapojování do výtvarných soutěží)

Kompetence občanské

- provádíme návštěvy výstav výtvarných prací
- vedeme žáky k aktivnímu podílení se na kulturním dění

Kompetence pracovní

- usilujeme o osvojení práce s různými výtvarnými nástroji
- seznamujeme žáky s různými pracovními postupy
- požadujeme po žácích dokončení práce
- vedeme žáky k tomu, aby si vážili své práce i práce druhých

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. – 3. ročník – Výtvarná výchova

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	- barva, kontrast, uspořádání objektů do celku - hra s barvou (rozpíjení, prstová malba, obtisk, dotvoření)	- OSV – Rozvoj sch. poznání (hra se smysly – znázornění okolí)
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	- různé výtvarné techniky a pomůcky (kresba, malba, modelování, vodové a temperové barvy, pastely, ap.) - rozvržení vyvážené kompozice na ploše a v prostoru	- MV – Tvorba mediál. sdělení (ilustrace, přání) - OSV – Kooperace (pohádka, dramatizace, kulisy)
vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	- různé výtvarné techniky (kresba, malba, modelování) - experimentování s různými materiály (kůra, peří, listy, látka, různé druhy papíru, ap.)	- OSV – Sebepoznání, sebepojetí (objevování sebe sama)
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	- vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů - tvorba podle modelu - tvorba v přírodě	- OSV – Projektové vyučování - EV – Zákl. podm. života (ekosystém, koloběh života)
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	- diskuse nad výtvarným dílem (vlastní, práce spolužáků, další ukázky)	- OSV – Hodnoty, postoje (analýza postojů)

4. – 5. ročník – Výtvarná výchova

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světelné poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	- linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality, textury - tvorba hračky, objektů, ilustrací textů, plastik, comicsů - fotografie, elektronický obraz, reklama	- OSV – Projektové vyučování
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání	- uspořádání objektů do celků (koláž, muchláž...) - uspořádání objektů na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	-

prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- modelování z keramické hlíny - vytesávání různých předmětů z tvárnice (siporex)	
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- obrazové vyjádření pohybu - vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	- OSV – Psychohygiena (naladění mysli, nálady, vůně, zvuky)
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- práce s různými materiály (látky, peří, předměty s výraznou strukturou ...) - obrazové ztvárnění hudební ukázky - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	- OSV – Psychohygiena (arteterapeutická témata)
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	- volná tvorba na základě vlastních prožitků, fantazie s možností použití vlastních pomůcek, materiálů i technik	- OSV – Rozvoj schop. pozn. (nové výtvar. techniky)
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- diskuse nad výtvarným dílem - ukázky současného moderního umění - návštěvy výstav	-
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- příspěvky do školního časopisu - prezentace vlastních děl v rámci školy i mimo ni	- MV – Tvorba mediál. sdělení

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA, 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět tělesná výchova se vyučuje v každém ročníku 1. stupně, v rozsahu 2 hodiny týdně v každém ročníku. Obsahem jsou tělesná cvičení a pohybové činnosti zaměřené na všestranný rozvoj žáků a jejich tělesné zdatnosti. Cílem je poskytovat žákům co nejvíce pohybových podnětů, podporovat a rozvíjet přirozenou pohyblivost. Herní a soutěživou formou umožnit žákovi pochopit podstatu a význam organizace práce v rámci spolupráce třídního kolektivu. Dále cíleně podporovat zájem o pohybovou aktivitu. Tělovýchovnými chvilkami odstraňovat únavu z jednosměrného psychického zatěžování. Rozvíjet správné držení těla při práci a cvičení a soustavně rozvíjet u žáků zájem o zvyšování tělesné zdatnosti.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k tomu, aby rozuměli obecně používaným termínům z oblasti tělesné výchovy a dovedli je používat, zařazujeme pravidelné rozcvičky do hodin tělesné výchovy a tělovýchovné chvilky v jiných předmětech

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům dostatečné množství podnětů k řešení různých situací z oblasti tělesné výchovy, žáci si zkouší role rozhodčích, měří si navzájem svoje výkony v atletice, vedou si tabulky svých výkonů během školního roku

Kompetence komunikativní

- poskytujeme dětem dostatečný prostor k vyjádření vlastního názoru, vštěpujeme jim smysl pro fair play při soutěžích a kolektivních hrách
- organizujeme tělovýchovné turnaje ve vybíjené a soutěže v dalších míčových hrách, účastníme se soutěží i v rámci jiných škol

Kompetence sociální a personální

- ukazujeme dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu, poznají důležitost úkolů a rolí, kterou plní v rámci kolektivu, zkouší role rozhodčího, kapitána týmu, zapisovatele výkonů, nabízíme dostatek příležitostí (sportovních činností), kde si mohou vše vyzkoušet

Kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby se zapojovali do sportovních aktivit, nabízíme sportovní aktivity ve škole (v hodinách tělesné výchovy, kroužky, nepovinné předměty) i mimo školu (účast na různých sportovních turnajích)

Kompetence pracovní

- při sportovních aktivitách vysvětlujeme nutnost ochrany svého zdraví i zdraví spolužáků, seznamujeme žáky s organizací a bezpečností cvičebního prostoru, poučujeme žáky o bezpečné přípravě a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, žáky poučujeme o první pomoci v podmínkách tělesné výchovy

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky

- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. – 3. ročník – Tělesná výchova

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- pohybový režim žáků, průpravná cvičení, kompenzační a relaxační cvičení - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- cvičení na žebřinách, kotoul vpřed, kotoul vzad, atletika: vytrvalostní běh 5 – 10 minut, rychlý běh 20 – 50m, skok daleký (spojení rozběhu a odrazu), hod míčkem i z rozběhu - vedení a sledování vlastních výkonů	
spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- soutěže v družstvech, míčové hry	OSV – Kooperace a kompetice (jasná komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- základní hygiena při tělesné výchově a dalších pohybových aktivitách	
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- základní povely a signály při pohybových činnostech	
uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	- cvičení se švihadly, krátkými tyčemi, míči, obručemi, cvičení s lavičkou - správné držení těla	

4. – 5. ročník – Tělesná výchova

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- význam pohybových činností pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybu - atletika: skok do dálky, běh 50 m, vytrvalostní běh, hod kriketovým míčkem – vedení evidence výkonů a jejich porovnávání	
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- příprava těla před pohybovou činností, uvolnění a příprava svalů (pravidelné rozcvičky v úvodu hodiny)	
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s	- uklidnění těla po zátěži - napínací a protahovací cvičení, strečink	

vlastním oslabením v optimálním počtu opakování		
zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	- prostná cvičení, jednoduché sestavy (cvičení na žínkách a lavičkách) - pravidelné rozcvičky, tělovýchovné chvilky v ostatních předmětech	
upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	- hygiena pohybových činností (správné dýchání a držení těla) - zavádění cviků z nápravné tělesné výchovy	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	- organizace při hodině tělesné výchovy (základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí) - pravidla her, závodů, soutěží	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání, organizace času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	- organizace her, soutěží, závodů v rámci třídního kolektivu	
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech - bezpečnost v šatnách a umyvárnách - bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách tělesné výchovy	
jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- měření výkonů - jednoduché základní pohybové testy	
jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly)	MuV – Lidské vztahy (tolerance a spolupráce bez ohledu na kulturní, sociální a náboženskou příslušnost, solidarita)
užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- komunikace v tělesné výchově - základní tělocvičné názvosloví, smluvené povelky a signály - orientace podle značek, pohybová tvořivost (cvičení s hudbou)	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- měření a posuzování výkonů a jejich porovnávání s předchozími	
orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- zdroje informací o pohybových činnostech	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI, 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Pracovní činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Obsah vzdělávacího předmětu Pracovní činnosti je rozdělen do čtyř tematických okruhů: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům používat různé materiály

Kompetence k řešení problémů

- necháváme žáky, aby si zvolili vlastní, pro ně nejvhodnější pracovní postupy
- učíme žáky promýšlet pracovní postupy a volit ty nejefektivnější
- snažíme se rozvíjet u žáků tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- volíme skupinové formy výuky, kde jsou žáci nuceni domlouvat se na společných postupech
- rozšiřujeme žákům slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, učíme je popsat postup práce
- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- vedeme žáky k hodnocení svých prací a prací spolužáků tak, že konkrétně popisují zdařilé a méně zdařilé části výrobku a fáze pracovního postupu

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci zručnějších méně zručným
- vytváříme s žáky společné skupinové práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme nebo jim pomáhají zručnější žáci

Kompetence občanské

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce (odpovědnost za utváření prostředí školy, třídy)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů a pracovních nástrojů
- vyžadujeme od žáků zodpovědné zacházení s pracovními pomůckami

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. – 3. ročník – Pracovní činnosti

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- papír: vystřihování, lepení, skládání, vytrhávání - textil: různé druhy stehů, našívání knoflíků - přírodní materiály - plastická a prostorová tvorba (sádra, papír, jiné plošné materiály, dráty,...) - dřevo: broušení, pilování a barvení dřeva - kovová fólie: tvarování, vyhlazování, stříhání, ohýbání kovové fólie, vyrývání motivu do kovové fólie	- EV – Vztah člověka k životnímu prostředí (naše obec, náš životní styl) - EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady)
pracuje podle slovního návodu a předlohy	- práce se šablonou - práce podle kreslených nebo psaných návodů - hledání takových způsobů, které dávají lepší a rychlejší výsledky (např. dělení papíru, trhání v ohybu) - používání různých nástrojů - organizace práce - bezpečnost a hygiena práce - vytváří základních pracovních návyků	
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- práce se stavebnicemi, montážní a demontážní práce - bytová stavebnice - stavby z odpadového materiálu	
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	- vyhledávání a dotváření přírodnin na základě představ - opracovávání a aranžování přírodnin - ochrana a tvorba životního prostředí	
pečuje o nenáročné rostliny	- ošetřování pokojových rostlin, jejich přesazování, množení - péče o rostliny ve třídě - jarní práce na školním pozemku a v okolí školy - pomoc při úklidu veřejných prostranství v obci - zalévání, kypření, přesazování pokojových rostlin - postupy při sázení rostlin - porovnávání výsledků pěstování	- EV – Základní podmínky života (voda, vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity)
připraví tabuli pro jednoduché stolování	- vánoční a velikonoční svátky a zvyklosti s nimi související - lidové zvyky a tradice - sestavení jídelníčku a příprava stolu na oslavu na narozenin, svátku, vánoční a velikonoční dekorace	- OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích) - OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině, ve třídě) - OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)

chová se vhodně při stolování	- pravidla správného stolování	
-------------------------------	--------------------------------	--

4. – 5. ročník – Pracovní činnosti

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	- práce s papírem a kartonem: vyřezávání, skládání, přehýbání, vystřihování, vytrhávání, polepování, lepení, slepování - rozměřování a přesné stříhání - práce se šablonou - práce s přírodním materiálem: lisování, sušení, třídění, lepení listů a rostlin (např. herbář listů a rostlin) - aranžování a upevňování přírodních materiálů - práce s kovem: tvarování kovových fólií, vyhlazování, stříhání, ohýbání, rytí - práce s dřevem: broušení, pilování, lepení, barvení - práce s modelovací hmotou: válení, vtlačování, hnětení, přidávání, ubírání, dělení - práce s textilem: přišívání knoflíků, druhy stehů	- EV – Vztah člověka k životnímu prostředí (naše obec, náš životní styl) - EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady) - OSV – Kreativita (pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivost, schopnost „dotahovat“ nápady do reality)
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- lidové zvyky, tradice, řemesla - vánoční a velikonoční dekorace	- OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití	
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- pravidla bezpečnosti v dílnách, na školním pozemku - správné zacházení s nářadím	- VDO – Občanská společnost a škola (utváření si prostředí školy a třídy)
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - sestavování modelů	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- první pomoc při úrazu - pravidla bezpečnosti v dílnách, na školním pozemku - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- pěstování rostlin ze semen v místnosti, a na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování pokojových rostlin - péče o rostliny v areálu školy	- EV – Základní podmínky života (voda, vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity)

volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- nástroje a náčiní – jejich funkce a bezpečnost při práci s nimi	
orientuje se v základním vybavení kuchyně	- základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - technika v kuchyni - historie a význam	
připraví samostatně jednoduchý pokrm	- příprava jednoduchých pokrmů a nápojů - výrobky studené kuchyně	
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- spolupráce ve skupině - správná organizace práce, časové rozvržení práce - první pomoc při úrazu v kuchyni	- OSV – Psychohygieny (organizace vlastního času)

5.2 Učební osnovy předmětů 2. stupně základní školy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Předmět má časovou dotaci 4 hodiny týdně v 6. a v 7. ročníku a 5 hodin týdně v 8. a 9. ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Vzdělávací předmět vytváří předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na PC.

Vzdělávací předmět je rozdělen do tří složek:

- 1) Komunikační a slohová výchova – žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu. Ve vyšších ročnících posuzují také jazykové prostředky a kompozici textu.
- 2) Jazyková výchova – žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka, jsou vedeni ke spisovnému vyjadřování, je kladen důraz na rozvoj logického uvažování.
- 3) Literární výchova – prostřednictvím četby žáci poznávají základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky a formulovat vlastní názory o přečteném díle, získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a schopnosti interpretace a produkce literárního díla.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- zadávat domácí úkoly k procvičování učiva

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraným literárním textům
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinkách i v rámci celé třídy
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- seznamovat žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam
- podporovat v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru

Kompetence digitální

- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním, při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. – 7. ročník – Český jazyk a literatura

Žák	Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
		Složka: KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- věcné (studijní, vyhledávací) čtení - praktické čtení /pozorné, přiměřeně rychlé/	-OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; dovedností pro učení a studium)
	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- kritické naslouchání (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího) - prožitkové čtení	-OSV – Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov; cvičení pozorování a aktivního naslouchání;

dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- zásady dorozumívání, komunikační normy	dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- zásady kultivovaného mluveného projevu (technika mluveného projevu)	-OSV – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; pozitivní myšlení, jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, vedení a organizování práce skupiny; rozvoj individuálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence)
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- zásady kultivovaného mluveného projevu (prostředky nonverbální a paralingvální)	
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- praktické naslouchání (výchova k empatii, podnět k jednání) - základní mluvené žánry podle komunikační situace, kritické naslouchání (zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové)	
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- čtení jako zdroj informací, kritické čtení (analytické, hodnotící) - připravený i nepřipravený projev na základě poznámek i bez poznámek - vlastní tvořivé psaní: výpisek, výtah - komunikační žánry: referát	-OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; dovednosti pro učení a studium)
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech	
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu - vlastní tvořivé psaní: výpisek, výtah, charakteristika, žádost, soukromý dopis, životopis, pozvánka	-OSV – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality, tvořivost v mezilidských vztazích)

	Složka: JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	-OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; dovednosti pro učení a studium)
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacení slovní zásoby, způsoby tvoření slov	
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- jazykové příručky	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- jazyk a komunikace (jazyková forma a kodifikace, kultura jazyka a řeči)	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- pravopis lexikální, morfologický a syntaktický	
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- čeština (jazyk národní a mateřský), původ a základy vývoje češtiny, rozvrstvení národního jazyka	
	Složka: LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného textu	-VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy, rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické - výrazní představitelé	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- internet a CD-ROM jako zdroj informací, knihovna jako kulturní a literární centrum	

8. – 9. ročník – Český jazyk a literatura

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
	Složka: KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- věcné (studijní, vyhledávací) čtení	-MeV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě;

rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- kritické naslouchání (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího) - prožitkové čtení	rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením) -MeV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, opakované užívání prostředků ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- kritické naslouchání (manipulativní působení projevu) - věcné (soustředěné, aktivní) naslouchání	
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- zásady dorozumívání, - komunikační normy	-OSV – Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov; cvičení pozorování a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; specifické komunikační dovednosti; dialog; komunikace v různých situacích; efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci)
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- zásady kultivovaného mluveného projevu (technika mluveného projevu)	
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- zásady kultivovaného mluveného projevu (prostředky nonverbální a paralingvální)	
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- praktické naslouchání (výchova k empatii, podnět k jednání) - základní mluvené žánry podle komunikační situace, kritické naslouchání (zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové)	-OSV – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; pozitivní myšlení, jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, vedení a organizování práce skupiny; rozvoj individuálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence)

využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- čtení jako zdroj informací, kritické čtení (analytické, hodnotící) - připravený i nepřípravený projev na základě poznámek i bez poznámek - vlastní tvořivé psaní: výpisek, výtah - komunikační žánry: referát	-OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; dovednosti pro učení a studium)
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech	
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu - vlastní tvořivé psaní: charakteristika, subjektivně zabarvený popis, úvaha, úřední dopis, objednávka, strukturovaný životopis, výklad	-OSV – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality-, tvořivost v mezilidských vztazích) -MeV – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium)
	Složka: JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	-OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování; dovednosti pro učení a studium)
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- jazykové příručky	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- jazyk a komunikace (jazyková forma a kodifikace, kultura jazyka a řeči)	

rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- pravopis lexikální, morfologický a syntaktický	
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- čeština (jazyk národní a mateřský), původ a základy vývoje češtiny, skupiny jazyků (slovanské – zvl. slovenština, menšinové), rozvrstvení národního jazyka	-MuV – Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost)
	Složka LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného textu	
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- specifický jazyk literárního díla - K. Čapek, L. Souček	-MeV – Vnímání autora mediálních sdělení
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- recenze, literární kritika, reflexe četby	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- struktura literárního díla (námět, hrdina, kompozice), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, rým, rytmus, verš), literatura umělecká a věcná - vytváření vlastních textů	-OSV – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality-, tvořivost v mezilidských vztazích)
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	- aspekty umělecké literatury	
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické - výrazní představitelé	
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	-VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy, rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- způsoby interpretace literárního díla a jiných děl	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- internet a CD-ROM jako zdroj informací, knihovna jako kulturní a literární centrum	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: ANGLICKÝ JAZYK, 2.stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Na 2. stupni je anglický jazyk vyučován jako první cizí jazyk v časové dotaci 3 hodiny týdně v 6., 7., 8. a 9. ročníku.

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Žáci získávají živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa. Poznávají odlišnosti ve způsobech života lidí v anglicky mluvících zemích, prohlubuje se vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění, spolupráce a tolerance.

Jde o osvojování anglického jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností. Žáci se ve větší míře zabývají reáliemi anglicky mluvících zemí. Na 2. stupni pracují žáci více s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích.

Výuka probíhá v kmenové třídě a počítačové učebně. Počet žáků ve skupině je maximálně 24.

Je využíváno audio a video techniky (internet, výukové programy), obrazový materiál, kopírovatelný materiál, cizojazyčné slovníky, slovníky online, encyklopedie.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení důležitosti umět komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- předkládáme žákům příklady z běžného života, kde je třeba umět komunikovat v anglickém jazyce – např. internet
- pro výuku vybíráme tematické okruhy z běžného života, které jsou dětem blízké
- tematické okruhy jsou propojeny s gramatickými jevy
- pracujeme s projekty na daná témata učebnic
- pracujeme na internetu, kde se žáci učí vyhledávat informace

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, aby se žáci nebáli mluvit anglicky s cizím člověkem
- učíme žáky chápat, domýšlet a vyvozovat hlavní myšlenky textů, pokud chybí slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k stručnému a výstižnému formulování myšlenky anglicky
- vedeme žáky ke komunikaci s ostatními spolužáky, k navození příjemné atmosféry při komunikaci při vzájemných rozhovorech
- podněcujeme žáky k tomu, aby využívali dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navazování kontaktů
- zařazujeme časté poslechy a vyžadujeme porozumění a reakce

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky nebát se v jednoduchých situacích vyžádat si a poskytnout pomoc nebo radu
- spolupracujeme v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- zařazujeme témata, kde žáci získají představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávají je se zvyky našimi
- srovnáváme ekologické a environmentální problematiku týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- učíme žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- učíme žáky využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Učební osnovy anglického jazyka jako prvního jazyka:

6. – 7. ročník – Anglický jazyk

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Čtení s porozuměním rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	- četba textu se zeměpisnou tematikou (popis zeměkoule, členění na světadíly, oceány) - četba textu v učebnici a autentického textu (časopisy, internet apod.)	- VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích)
Poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	- poslechy promluv spolužáků a vyučujícího - poslechy rodilých mluvčích - poslechy textů a písní	
Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	- psaní neformálního dopisu, - sestavování jednoduchého dotazníku - popis jednoduchého sdělení - tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, osobní dopis, formulář, dotazník, sport, péče o zdraví, stravování, město, oblékání, nákupy, příroda, počasí, člověk a společnost, cestování, sociokulturní prostředí příslušných jazykových oblastí a České republiky	- MuV – Kulturní difference (respektování zvláštností různých etnik – cizinců) - MuV – Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost) - EV – Ekosystémy (les, moře, lidské sídlo,...)

	- popis oblíbené knížky, vyprávění děje - charakteristika hlavní postavy, povahové vlastnosti	
Mluvení mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	- stručné převyprávění příběhu, pohádky - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojované slovní zásoby - žádosti o radu, dotazy na směr a cestu, orientace ve městě, nákupy, móda - objednávka jídla	- OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání lidí ve skupině/třídě) - OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích, řeč těla, zvuků a slov)

8. – 9. ročník – Anglický jazyk

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Čtení s porozuměním rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	- četba textů s tematikou, Velká Británie, USA - četba textů s tématem životní prostředí, příroda a město, péče o zdraví, starvovací návyky, pocity a nálady, problémy společnosti, volba povolání, moderní technologie a média - realie a kultura zemí příslušných jazykových oblastí - četba autentického materiálu, časopisů a novin - vyhledávání informací - rozvíjení slovní zásoby	- VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky, tradice národů Evropy (angl. mluvící země)) - EV – Vztah člověka k životnímu prostředí (naše obec) - EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava, životní prostředí)
Poslech s porozuměním rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	- rozlišování prvků fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	
Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	- procvičování pravopisu slov osvojené slovní zásoby - grafická podoba jazyka – rozvíjení schopností - písemná komunikace	
Mluvení mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- zdvořilé společenské fráze, rady, doporučení způsobů řešení problému, vyjádření zamýšlené, jisté i obecné budoucnosti - zvuková podoba jazyka – rozvíjení schopností rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	- VMEGS – Objevujeme svět a Evropu (život Evropanů a styl života v evropských rodinách) - OSV – Komunikace (dialogy, komunikace v různých situacích) - OSV – Komunikace

zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	- procvičování srozumitelné výslovnosti	(monology, dialogy) - EV – Ekosystémy (les, moře, město, vesnice – slovní zásoba) - MeV – Tvorba mediálního sdělení (tvorba mediálního sdělení pro školní časopis – výběr správných jazykových prostředků) - OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích) - MuV – Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživ. vzdělávání)
---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: NĚMECKÝ JAZYK, 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Německý jazyk je vyučován jako další cizí jazyk v časové dotaci 2 hodiny týdně v 7., 8. a 9. ročníku.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace s lidmi v německy hovořících zemích i různých částí světa, porozumění cizojazyčným textům v novinách, časopisech, na internetu, možnosti sledovat televizní vysílání atd. Proto klademe důraz na komunikativní dovednosti, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Výuka probíhá v kmenové učebně a v učebně počítačů. Počet žáků ve třídě je maximálně 24.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky navozováním reálných situací k pochopení důležitosti umět komunikovat v německém jazyce
- pracujeme s chybou a nechápeme ji jako nedostatek
- propojujeme probíraná témata a jazykové jevy
- propojujeme jednotlivé dovednosti
- pracujeme s projekty na témata blízká žákům
- pracujeme s počítačovým programem

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme modelové situace v cizojazyčném prostředí
- učíme žáky nebát se mluvit v němčině s cizím člověkem
- opisujeme obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- domýšlíme na základě známého neznámou slovní zásobu

Kompetence komunikativní

- učíme žáky porozumět jednoduchým sdělením v německém jazyce
- učíme žáky jednoduše formulovat svoje myšlenky německy
- využíváme německý jazyk k navozování kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky v jednoduchých situacích požádat o radu a radu a pomoc poskytnout
- spolupracujeme v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se zvyky a tradicemi v německy hovořících zemích a porovnáváme je se zvyky našimi

Kompetence pracovní

- učíme žáky samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- využíváme německého jazyka k získání informací z různých oborů
- formulujeme pracovní návyky – vedením sešitů, psaním slovní zásoby a domácích úkolů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti

- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Učební osnovy německého jazyka jako dalšího jazyka:

7. – 8. ročník – Německý jazyk

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které byly pronášeny pomalu a srozumitelně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- pokyny učitele - promluvy učitele a spolužáků na daná témata - písně, básničky, říkanky - poslech audio nahrávek - popis obrázků na dané téma - přiřazování obrázků k jednotlivým promluvám - výběr správné odpovědi z více možností na základě poslechu - kresba obrázku na základě poslechu	- VMEGS – lidová slovesnost
Mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- nácvik správné výslovnosti za pomoci audio-nahrávek - tvoření otázek, odpovědí - rozhovory na dané téma představování, rodina, byt, škola, barvy, zvířata, dny v týdnu, měsíce, jídlo, volný čas, svátky, roční období - reálie jazykové oblasti	- OSV – Komunikace (omluva, prosba, pozdrav) - MuV – Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání)
Čtení s porozuměním rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- texty v učebnici, časopisech - práce se slovníkem- vyhledávání neznámé slovní zásoby - odpovědi na otázky na základě přečteného - výběr správné odpovědi z více možností na základě přečteného - přiřazování obrázků k textům - doplňování slov do textu	- VMEGS – zvyky a obyčej
Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- osvojování písemné podoby slovní zásoby na daná témata - doplňování slovní zásoby do textu - vyplňování jednoduchých formulářů - podle vzoru psaní sms, e-mailů, - napsat odpověď na sms, e-mail - popis obrázku	- OSV – Kreativita

stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
---	--	--

9. ročník – Německý jazyk

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
Poslech s porozuměním rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a srozumitelně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- poslech audio-nahrávek - výběr odpovědi z více možností na základě poslechu - přiřazování obrázků k promluvám - poslech písní - doplňování chybějících slov z nabídky do textu na základě poslechu	-
Mluvení zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- tvorba otázek, odpovědi na otázky - rozhovory a promluvy na daná témata: volný čas, hodiny, měsíce zdraví, části těla, oblékání, nákupy, počasí, povolání, příroda, realie země příslušné jazykové oblasti - osvojování správné výslovnosti	- OSV – Komunikace - v různých situacích
Čtení s porozuměním rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- texty v učebnici a doplňkové materiály - odpovědi na otázky - vyhledávání neznámé slovní zásoby ve slovníku - určování pravdivých a nepravdivých výroků - přiřazování textů k obrázkům - shrnutí přečteného textu vlastními slovy	-
Psaní vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- vyplňování jednoduchých formulářů (př. v hotelu) - popis obrázků - popis vlastních zážitků, plánů - odpovědi na dopisy, sms, e-maily	- OSV – Kreativita - VMEGS – Evropa nás zajímá (zvyky a tradice)

Vzdělávací předmět: MATEMATIKA, 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Matematika je povinným vyučovacím předmětem na II. stupni ZŠ. V 6. a 7. ročníku je vyučována v každém ročníku 4 hodiny týdně. V 8. a 9. ročníku vždy 5 hodin týdně.

Vzdělávání v předmětu Matematika kladе důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům, matematickým pojmům a jejich vzájemným vztahům. Rozvíjí představivost, paměť, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- prostřednictvím vhodně volených zadání vést žáky k rozpoznání smyslu osvojovaných postupů pro běžný život
- provádět rozbor a zápisy při řešení úloh a zdokonalovat grafický projev

Kompetence k řešení problémů

- provádět rozbor problému a plánu řešení, odhadovat výsledky
- učit systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učit zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- vést k hledání vlastního postupu při řešení problému
- aplikovat poznatky v obdobných situacích, které žáci sami vymýšlejí

Kompetence komunikativní

- učit přesně a stručně se vyjadřovat pomocí matematického jazyka
- spolupracovat při řešení složitějších matematických zadáních v menší skupině
- obhajovat své řešení zadaného úkolu

Kompetence sociální a personální

- učit žáky v případě potřeby požádat o pomoc a sami být ochotni poskytnout pomoc dle svých možností
- vést žáky k věcné argumentaci

Kompetence občanské

- hodnotit svoji práci a práci ostatních, vést k ohleduplnosti a taktu
- pracovat v týmech a při této práci zastávat různé role

Kompetence pracovní

- vést k efektivitě při organizování vlastní práce
- měnit pracovní podmínky a vést žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. ročník – Matematika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulátoru	
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 10, 100 - prvočíslo - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel	
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- příklady rovinných obrazců	
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- rýsování úhlů, ostrý, tupý, přímý, pravý - přenášení úhlů - sčítání a dělení úhlů	
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- čtverec a obdélník - trojúhelník, čtyřúhelník, vlastnosti trojúhelníku podle délek stran a velikostí úhlů - výška a těžnice trojúhelníku	
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- osová a středová souměrnost - osa rovinných útvarů	
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- rozlišení prostorových útvarů - vrchol, strana, stěna, úhlopříčka	
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- objem kvádru a krychle - povrch kvádru a krychle	
načrtne a sestrojí síť základních těles	- síť krychle a kvádru	
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- volné rovnoběžné promítání krychle a kvádru	
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	- desetinná čísla	

7. ročník – Matematika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulátoru	- OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění)
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- přirozená čísla - celá čísla - racionální čísla - znázorňování na ose - číselný výraz	
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem,	- vztah desetinného čísla a zlomku - vztah zlomku a procenta - početní úpravy se zlomky	- EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl)

zlomkem, desetinným číslem, procentem)	- procenta	
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	- poměr - měřítko map a plánů	
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- slovní úlohy s použitím procent	- OSV – Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů)
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- jednoduché slovní úlohy	
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	- přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka	
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- zavedení matematické symboliky	
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- trojúhelník, rovnoběžníky	
načrtne a sestrojí rovinné útvary	- konstrukce trojúhelníku se znalostí velikosti stran a velikosti úhlů - konstrukce čtyřúhelníků	
načrtne a sestrojí síť základních těles	- hranoly	
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- hranoly – objem a povrch	

8. ročník – Matematika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	- výpočty elementárních příkladů bez použití kalkulačtoru	
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- druhá mocnina a odmocnina	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- jednočlen, mnohočlen - součet, rozdíl a součin mnohočlenů - hodnota výrazu - rozklad na součin - užití vzorců - přepis slovních vyjádření do algebraických výrazů - zápis slovních úloh s užitím lineárních rovnic	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- lineární rovnice	
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- slovní úlohy z praxe	- EV – Vztah člověka k prostředí (naš životní styl)
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- zpracování dat do tabulek - čtení grafů	

porovnává soubory dat	- základy statistiky, aritmetický průměr	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- úlohy konstrukční a početní geometrie	
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- slovní úlohy - řešení početních hlavolamů a hříček	
načrtne a sestrojí rovinné útvary	- vzájemná poloha kružnic - složitější konstrukční úlohy	
načrtne a sestrojí síť základních těles	- síť válce a dalších kolmých hranolů	
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- Thaletova věta	

9. ročník – Matematika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- úpravy lomených výrazů - úpravy vzorců	
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- soustavy lineárních rovnic - úrokování	
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- zpracování dat do tabulek a grafů - čtení z grafů	
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- funkce a jejich vlastnosti	
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- výpočty objemů a povrchů hranolů, koule a složených těles	
užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- řešení hlavolamů a početních hříček	
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- vytváření modelů prostorových útvarů, náčrtky prostorových útvarů	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- úlohy konstrukční a početní geometrie	
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- funkce - příklady funkcí	
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	

Vzdělávací oblast: Informatika

Vzdělávací předmět: INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Výuka probíhá na počítačích v počítačové učebně s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskuzi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen zásadní důraz na pamětné učení a reprodukci. Informatika je předmět s dotací 1 hodina týdně ve 4. až 6. ročníku.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušenosti
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemné i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvyků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druhí myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalost a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

- ovládá běžné používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, která technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. ročník – Informatika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- zjednodušuje zápis textu a obrázku - seznamuje se s různými způsoby kódování	OSV – Kooperace a kompetice
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne kroky k jejich řešení	- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat	OSV – Komunikace
vysvětlí účel informačních systémů,	- odpoví na otázky na základě dat	

které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i používání informačních systémů	v tabulce - navrhne tabulku pro záznam dat - aktivně pracuje s informačními systémy	
poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	- pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a tím související práva	OSV – Mezilidské vztahy
dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků	MeV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému		
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	- uvede různé příklady využití digitálních technologií ve svém okolí - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	OSV – Kreativita
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos		EV – Vztah člověka k prostředí
nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat		MuV – Lidské vztahy
dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online a offline aplikace	OSV – Kreativita
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	- sestaví program v orientovaném programovacím jazyce, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	OSV – Sebepoznání a sebepojetí
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- najde a opraví chyby programu - umí programovat pro obdobný problém - používá cyklus - diskutuje různé programy pro řešení problémů	OSV – Rozvoj schopností poznávání
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos		OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat		OSV – Kreativita
vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	- pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty	EV – Vztah člověka k prostředí
vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky		OSV – Kreativita

nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat		EV– Vztah člověka k prostředí
--	--	-------------------------------

7. ročník – Informatika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	- vysvětlí známé modely jevů, situací, činnost - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - ke kódování využívá i binární čísla - standardizovaná schémata a modely - ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - binární kód, logická A, NEBO	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, a řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace
zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji		OSV – Komunikace
navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu		
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	- navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace
sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	
sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat; řešení problémů s daty	
vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	- školní informační systém, uživatelé činnosti, práva, databázové relace	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	- po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	OSV – Kreativita OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní	Příprava programu vyžaduje přijít na některý z možných postupů. Postupů je většinou široké spektrum, a kromě samotného řešení bude třeba zhodnotit, zda je efektivní a optimální
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna	OSV – Řešení běžných situací, stavových hlášení i nestandardního chování + úlohy
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- používá parametry v blocích, ve vlastních blocích	OSV – Řešení běžných situací, stavových hlášení i nestandardního

		chování + úlohy
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	- nainstaluje a odinstaluje aplikaci - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů -	OSV – Komunikace prostřednictvím elektronických médií. Uvědomování si základních pravidel komunikace, úskalí, které sebou tato forma přináší a v neposlední řadě také rizik
vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky		
dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení		

8. ročník – Informatika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	- pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, a řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace
zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji		OSV – Komunikace
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	- připsá do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace
nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	- používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	- zvládne modelovat situace pomocí adekvátních schémat - porovnává a vyhodnocuje modely dat	
vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů		OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	- sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej - přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji	OSV – Kreativita OSV – Řešení problémů a rozhodovací

v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- používá opakování, rozhodování, proměnné používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních blok - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	dovednosti Příprava programu vyžaduje přijít na některý z možných postupů. Postupů je většinou široké spektrum, a kromě samotného řešení bude třeba zhodnotit, zda je efektivní a optimální
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému		OSV – Řešení běžných situací, stavových hlášení i nestandardního chování + úlohy
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		OSV – Řešení běžných situací, stavových hlášení i nestandardního chování + úlohy
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení		
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	- vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	OSV – Komunikace prostřednictvím elektronických médií. Uvědomování si základních pravidel komunikace, úskalí, které sebou tato forma přináší a v neposlední řadě také rizik
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě		
dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení		

9. ročník – Informatika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, a řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace
sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- modeluje situace pomocí grafů, případně obdobných schémat - porovnává a vyhodnocuje modely dat	OSV – Komunikace
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	- poradí si s větším objemem dat - pomocí ohodnocených grafů řeší	

nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	- připiše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, seberegulace a sebeorganizace
nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	- používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat - zvládne modelovat situace pomocí adekvátních schémat - porovnává a vyhodnocuje modely dat	
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní		OSV – Rozvoj schopnosti poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů		
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	- ovládá výstupní zařízení a senzory Micro:bit - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	OSV – Kreativita OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Příprava programu vyžaduje přijít na některý z možných postupů. Postupů je většinou široké spektrum, a kromě samotného řešení bude třeba zhodnotit, zda je efektivní a optimální
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- ovládá výstupní zařízení desky - používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému		OSV – Řešení běžných situací, stavových hlášení i nestandardního chování + úlohy
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		OSV – Řešení běžných situací, stavových hlášení i nestandardního chování + úlohy
rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení		
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	- na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - na schematickém modelu popíše princip zaslání dat po počítačové síti - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat	OSV – Komunikace prostřednictvím elektronických médií. Uvědomování si základních pravidel komunikace, úskalí, které sebou tato forma
popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě		

Základní škola a Mateřská škola Stonařov, příspěvková organizace

Stonařov 242, 588 33

Telefon: +420 567 319 321, E-mail: zdenek.zdrazil@zsstonarov.cz

IČO: 75020840

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, vydán dne 1.9.2024

dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení		přináší a v neposlední řadě také rizik
vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky		
poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací předmět: DĚJEPIS, 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku po dvou vyučovacích hodinách týdně.

Výběr učiva a jeho strukturalizace vychází z chronologického pojetí, které je funkčně kombinováno s tématickým.

Důraz je položen na hlubší poznání českých dějin v kontextu s evropským a světovým vývojem.

Těžištěm je zaměření na učivo určené k trvalému osvojení, žáci nejsou zatěžováni podrobnostmi. Tímto přístupem se u žáků rozvíjí komplexnější pohled na historii, pochopení souvislostí, kritické myšlení i intenzivnější citový vztah k poznávanému.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů
- práce s textem směřovaná k vyhledávání zásadních míst
- řízené psaní poznámek
- zařazování pestrých aktivačních motivačních aktivit, které žákům přiblíží danou problematiku – historické vycházky, exkurze, besedy, projektová výuka
- na konkrétních příkladech ukazovat žákům, že přehled v oblasti historie jim umožní lépe rozumět současnému společenskému dění
- diskuse o problematických tématech

Kompetence k řešení problémů

- zařazování situačních a dramatických her, při kterých žáci kriticky zvažují alternativy rozhodnutí v klíčových historických událostech a jejich možných důsledcích
- integrovaná tématická výuka

Kompetence komunikativní

- učit žáky vyjadřovat se výstižně a v logickém sledu
- klást důraz na ústní projev, dávat dostatečný prostor k souvislejšímu ústnímu projevu
- umožnit žákům při diskusích na daná témata formulovat a obhajovat své myšlenky, vést k věcné argumentaci
- umožňovat žákům i neverbální komunikaci např. při dramatizaci historických událostí

Kompetence sociální a personální

- navozovat dostatek situací, které umožňují žákům účinně spolupracovat ve skupině, ovlivňovat kvalitu společné práce, podílet se na vytváření příjemné atmosféry

Kompetence občanské

- učit žáky respektovat, oceňovat a chránit naše tradice a historické dědictví např. při návštěvách muzeí, divadel, historických památek
- vést žáky k hledání souvislostí mezi současným společenským děním a historickými událostmi
- vhodně využívat učivo k navozování pocitu vlastenectví

Kompetence pracovní

- výroba vhodných pomůcek – modely opevnění, historických staveb, replik historických předmětů apod.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při práci s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. ročník – Dějepis

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	- historie, archeologie, pomocné vědy historické, kroniky, pověsti, mýty, legendy, znalost okolí – muzea, knihovny	
uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány		
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- práce s časovou přímkou	
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	- pravěk	
objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost		
uvede příklady archeologických kultur na našem území		
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	- starověké civilizace - Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie	-EV – Základní podmínky života (význam vody pro lidské aktivity, principy hospodaření s přírodními zdroji)
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	- starověká kultura a její vývoj	
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	- antické Řecko a Řím	-VDO – Principy demokracie... (vznik a fungování řecké demokracie, principy demokracie)
porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		-VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)

7. ročník – Dějepis

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- stěhování národů - Francká říše - Byzantská říše - Arabská říše, islám	

porovná základní rysy západoevropské, byzantsko- slovanské a islámské kulturní oblasti	- vznik Svaté říše římské	
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- Sámova říše - Velkomoravská říše - počátky českého státu	
vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- křesťanství v raně středověké Evropě - papežství, císařství - křížové výpravy	
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	- feudalismus, struktura středověké společnosti - gotická a románská kultura	
vysvětlí znovuoživení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	- reformace, protireformace - renesance, humanismus	
vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	- husitství	
popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- zámořské objevy	
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellovci a Habsburkové na českém trůně	
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- třicetiletá válka	
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	- Francie ze Ludvíka XVI. - Rusko za Petra Velikého - Habsburská monarchie za Marie Terezie a Josefa II. - občanská válka v Anglii	- VDO – Občan, občanská společnost a stát (Listina základních práv a svobod)
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- barokní kultura, osvícenství	

8. ročník – Dějepis

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	- průmyslová revoluce a její důsledky pro společnost - vznik USA	-EV – Základní podmínky života (energie, přírodní zdroje) -EV – Lidské aktivity (průmysl a životní prostředí)
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbití starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	- Velká francouzská revoluce - napoleonské války	-VDO – Principy demokracie (Ústava jako základní zákon země, politické strany)
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v	- národní obrození - revoluční rok 1848 ve Francii,	

souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Německu a Habsburské monarchii - vznik Rakouska-Uherska	
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích		
na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy		
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	- imperialismus a kolonialismus	

9. ročník – Dějepis

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- 1. a 2. světová válka	
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- světová hospodářská krize	
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- Ruská revoluce - SSSR - fašismus v Německu - 2. světová válka	-VDO – Občan, občanská společnost a stát (principy soužití s minoritami) -VDO – Principy demokracie ... (demokracie jako protiváha diktatury) -MV – Princip sociálního smíru a solidarity (diskriminace, předsudky, rovnost)
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv		
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- vznik ČSR a její vývoj do roku 1948 - Československo v období komunistické diktatury	
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	- ukončení 2. sv. války, rozdělení světa, bipolarita, studená válka	
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické, hospodářské a vojenské spolupráce		
posoudí postavení rozvojových zemí	- 60. a 70. léta – boj za nezávislost jednotlivých států ve světě, rozpad koloniálního systému	
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- revoluce 1989, vznik ČR a její postavení ve světě, faktory pro zdravý vývoj světa	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ, 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Výchova k občanství je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku, ve všech ročnících vždy jednu hodinu týdně.

Úkolem předmětu je napomáhat k postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti ze školní výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů, dílčí podněty hlouběji objasňuje, zdůvodňuje a dále rozšiřuje. Učí žáky chápat a vnímat složitost světa v souvislostech a z různých pohledů, vede ke schopnosti utvořit si, vyjádřit a obhájit vlastní názor a současně být objektivní a tolerantní. Utváří a rozvíjí způsobilost žáků k žádoucím chování a mravně odpovědným postojům.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k využívání informací z různých zdrojů a k propojování informací z vlastní zkušenosti, sdělovacích prostředků, literatury, filmu, internetu
- zařazujeme informace, poznatky a zkušenosti do kontextu
- umožňujeme žákům volbu některých témat a činností

Kompetence k řešení problémů

- řešíme problémy na modelových situacích – zařazujeme dramatizaci a simulaci
- vedeme žáky (např. hraním rolí) k posuzování problémů z různých hledisek a uvědomování si, že některé problémy v mezilidských vztazích, společnosti a politice nemají jednoznačné řešení

Kompetence komunikativní

- diskutujeme se žáky, organizujeme diskuse mezi žáky navzájem, učíme naslouchat, vhodně reagovat, obhajovat svůj názor, argumentovat
- pravidelně zařazujeme skupinovou práci a hodnocení práce skupiny
- zařazujeme krátká řečnická cvičení žáků před spolužáky

Kompetence sociální a personální

- provádíme aktivity, které navozují prožitky, umožňují sebepoznání a poznávání druhých
- učíme techniky řešení konfliktů, procvičujeme je a vedeme žáky k jejich užívání v běžných životních situacích
- zařazujeme skupinovou práci, žáci procházejí různými rolemi ve skupinách
- poskytujeme dostatečný prostor na hodnocení a sebehodnocení

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s pravidly společenského chování, s pravidly morálními a právními, vedeme k jejich dodržování
- společně se žáky vytváříme pravidla chování ve třídě a ve škole
- při vyžadování dohodnutých pravidel jsme důslední
- otevíráme žákům možnosti vyjadřovat se k dění ve škole a ve společnosti
- zařazujeme úkoly a činnosti, při kterých žáci vyjadřují a obhajují svoje názory
- prostřednictvím využití vlastní zkušenosti žáků a informací ze sdělovacích prostředků, literatury a internetu vedeme žák k toleranci různých názorů a skupin, ilustrujeme škodlivost xenofobie a intolerance
- pravidelně se vracíme k tématu státních svátků
- navštěvujeme přelíčení u okresního soudu

- vedeme žáky k posuzování důsledků různých způsobů chování a tím k zodpovědnosti za své chování v oblasti společenské, ekonomické, ekologické

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pochopení významu stanovování cílů krátkodobých a dlouhodobých, učíme je cíle si stanovovat a hledat cesty a prostředky k jejich naplnění
- při skupinové práci vedeme žáky ke správnému odhadu schopností a vloh svých i druhých a odhadu, jak jich využít při rozdělování zadaných úkolů
- stanovujeme kritéria hodnocení činností, vedeme žáky k sebehodnocení
- vyžadujeme, aby žáci zadané činnosti a úkoly dokončovali

Kompetence digitální

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. – 7. ročník – Výchova k občanství

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	<u>Naše vlast</u> - pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá památná místa, co nás proslavilo, státní symboly, státní svátky	
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu		
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně k němu přistupuje	<u>Kulturní život</u> - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce	-VDO – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti)
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají		
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- práce s informacemi, prostředky masové komunikace, média	-MeV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -MeV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v politickém životě)
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	<u>Vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití</u> - lidé s postižením, lidé potřební, - vzájemná solidarita	-OSV – Poznávání lidí -OSV – Mezilidské vztahy (empatie, respektování, podpora, pomoc, vztahy a naše třída)
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace, řeší případné neshody nebo konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem	- skupiny lidí - mezilidské vztahy - pravidla chování - morálka	-OSV – Komunikace (verbální a neverbální komunikace, komunikace v různých situacích)
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní	- řešení konfliktů - dělba práce a spolupráce	-OSV – Kooperace a

zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		kompetice (sebeovládání, empatie, asertivita, řešení konfliktů) -OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti -OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika -MuV – Kulturní diferenciací (jedinečnost každého člověka, etnikum, respektování zvláštností různých etnik) -VDO – Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole)
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci	- moje rodina - naše škola	
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	- základní lidská práva, práva dětí, diskriminace, šikana - základní práva spotřebitele	-VDO – Občan, občanská společnost a stát (Listina práv a svobod, práva a povinnosti občana) -VMEGS – Lidské vztahy (rovnost lidí, diskriminace, tolerance)
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	<u>Majetek, vlastnictví a hospodaření</u> - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	-MeV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -MeV – Fungování a vliv médií ve společnosti
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	hospodaření - rozpočet domácnosti - úspory - investice - úvěry - splátkový prodej - leasing - typy rozpočtu a jejich odlišnosti	
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	- funkce a podoby peněz - formy placení	
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí	- banky a jejich služby - aktivní a pasivní bankovní operace	

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	<u>Majetek, vlastnictví a hospodaření</u> - úročení - pojištění	
uvede a porovná a nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	- produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	
na příkladu kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	principy tržního hospodářství: - nabídka, poptávka, trh - podstata fungování trhu - tvorba ceny - inflace - nejčastější právní formy podnikání	
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	- rozpočet státu - význam daní	
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	- výroba, obchod služby – jejich funkce a návaznost	
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	<u>Vnitřní svět lidí, osobní rozvoj</u> - základní psychické jevy - člověk a citový život - životní hodnoty a cíle	-OSV – Rozvoj schopností poznání (vnímání, pozornost, paměť, představivost, myšlení) -OSV – Sebepoznání a sebepojetí (emoce, temperament, postoje, hodnoty, chování) -OSV – Seberegulace a sebeorganizace (životní hodnoty a cíle) -OSV – Psychohygiena (dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích) -OSV – Kreativita (různé možnosti řešení problémových situací)
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek		
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání		
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	<u>Stát a právo</u> - znaky státu, funkce a typy státu - státní občanství ČR	-VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie, diktatura, anarchie, principy demokracie)
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	- Ústava ČR, složky státní moci, - státní správa a samospráva - obrana státu	-VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (Ústava jako základní zákon země)

objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	- principy demokracie - znaky demokratického rozhodování a řízení státu	- VDO – Občan, občanská společnost a stát (principy a hodnoty demokratického spol. systému)
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- politický pluralismus - význam a způsob voleb - sociální dialog a jeho význam	- VDO – Formy participace občanů na politickém životě (volební systémy a demokratické volby, obec jako základní jednotka samosprávy státu)
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	- základní lidská práva, práva dětí, diskriminace - základní práva spotřebitele	- VDO – Občan, občanská společnost a stát (Listina práv a svobod, práva a povinnosti občana)
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům nesnášenlivosti		- VMEGS – Lidské vztahy (rovnost lidí, diskriminace, tolerance)
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- právo a morálka - význam a funkce právního řádu - orgány právní ochrany	- VDO – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, základní principy a hodnoty dem. spol. systému)
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem	- soustava soudů - právní normy	- VDO – Principy demokracie (základní kategorie fungování demokracie)
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- druhy a postihy protiprávního jednání - trestní postizitelnost	
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů		
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady		
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	<u>Mezinárodní vztahy, globální svět</u> - OSN, NATO, EU - ekonomická, politická, bezpečnostní spolupráce mezi státy	- VMEGS – Jsme Evropané (Evropská integrace, EU)
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích		- VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (státní a evropské symboly)
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	- významné globální problémy v Evropě a ve světě včetně válek - boj proti mezinárodnímu terorismu a	

uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	jeho prevence	
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, v regionu		
uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: FYZIKA, 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávání v předmětu Fyzika :

- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí
- vede k vytváření hypotéz a teorií, které jsou ověřovány experimentem
- rozvíjí a upevňuje dovednosti objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů a vztahy mezi nimi.

Dodržování řádu učebny fyziky je pro každého žáka závazné.

Předmět Fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku jednu hodinu týdně a v 8. – 9. ročníku dvě hodiny týdně.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- samostatně i ve skupině pozorujeme, experimentujeme a porovnáváme dosažené výsledky
- vyhledáváme a třídíme informace a efektivně je třídíme v procesu učení i v praktickém životě
- používáme odbornou terminologii a osvojujeme si základní fyzikální pojmy a vztahy
- učíme žáky nalézat souvislosti mezi získanými poznatky

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování, tj. nalézt problém, formulovat jej, hledat a zvolit postup jeho řešení
- vedeme žáky k vytváření hypotéz a teorií, které jsou ověřovány experimentem

Kompetence komunikativní

- pomáháme žákům formulovat vlastní myšlenky v písemné i v mluvené formě
- zadáváme skupinovou práci, která je založena na komunikaci mezi žáky a diskusi

Kompetence sociální a personální

- pracujeme ve skupinách a tím vedeme žáky ke spolupráci při řešení problému
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a pocitu zodpovědnosti
- kladně hodnotíme ochotu žáků pomoci ostatním

Kompetence občanské

- podněcujeme žáky k upřednostňování alternativních zdrojů energie v jejich budoucím životě tím, že pomáháme k pochopení základních ekologických a environmentálních problémů
- šetříme s elektrickou energií (ve škole, ve třídě i při praktických cvičeních) např. sledováním energetické spotřeby

Kompetence pracovní

- upevňujeme u žáků správné pracovní návyky
- při práci s fyzikálními přístroji se řídíme bezpečnostními pokyny a vždy dodržujeme pracovní řád učebny fyziky
- nacvičujeme jednoduché laboratorní techniky a postupy
- vedeme žáky k tomu, aby výsledky pokusů a pozorování zhodnotili, třídili, zpracovali a vytvářeli protokoly k laboratorním pracím
- Kompetence digitální
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů

- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje
- vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. ročník – Fyzika

	Učivo	Průřezová témata
rolišuje látku a těleso, uvede příklady látek a těles a jejich vlastnosti	- látky a tělesa	- OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
má představu o tom, z čeho se skládají látky /atom, molekula/ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že částice látek se neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- částicové složení látek	
popíše rozdíl mezi pevnou, kapalnou a plynnou látkou	- skupenství látek	
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny ovládá značky a jednotky základních veličin a jejich převody využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem změní teplotu pomocí teploměrů předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při změně teploty	- měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, hustota - teplota	- OSV – Komunikace a Mezilidské vztahy (při laborat.pracích – péče o dobré vztahy, podpora, pomoc, respektování)
rozpozná, zda na těleso působí síla a změní ji siloměrem	- síla jako vzájemné působení těles	
užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa	- gravitační síla, gravitační pole	

7. ročník – Fyzika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
rozpozná druh pohybu tělesa vzhledem k jinému tělesu používá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu	- pohyby těles (rovnoměrný, nerovnoměrný, přímočarý, křivočarý, posuvný, otáčivý)	- EV – Vztah člověka k prostředí (doprava a životní prostředí, aktuální ekologický problém) - VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (doprava a globalizace)
určí v konkrétní situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost,	- síla a její účinky - výslednice dvou sil stejných i	

směr a výslednici	opačných směrů - třetí síla	
využívá Newtonovy zákony pro předvídání a objasňování změn pohybu těles v jednoduchých situacích	- Newtonovy zákony (2. pouze kvalitativně)	
aplikuje poznatky o účincích síly při řešení praktických problémů	- rovnováha na páce a na kladce	
určí pokusně těžiště tělesa a využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese	- těžiště tělesa	- OSV – Psychohygiena (rozumové zpracování problému)
určí na čem závisí tlak a co ovlivňuje jeho velikost v případě deformačního působení síly	- Pascalův zákon – hydraulická zařízení - hydrostatický tlak	
předpoví chování tělesa v tekutině na základě Archimédova zákona	- Archimédův zákon, vztlaková síla, potápění, vznášení se a plavání těles v tekutině	- OSV – Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci – vedení a organizování skupiny)
vysvětlí vznik atmosférického tlaku	- atmosférický tlak - souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře	

8. ročník – Fyzika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie při řešení konkrétních problémů a úloh	- formy energie – pohybová a polohová energie, mechanická práce, jejich jednotky	- OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů) - EV – Základní podmínky života (energie a život)
pochopí význam měrné tepelné kapacity látek pochopí zákon zachování energie jako zákl. přírodní zákon zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- vnitřní energie tělesa, tepelná výměna - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	- EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (energie a život, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky, vlivy zdrojů energie na životní prostředí)
rozpozná jednotlivé změny skupenství a uvede praktický příklad těchto přeměn	- změny skupenství, tání, tuhnutí, vypařování, kondenzace, var, teplota varu a její závislost na tlaku	

rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- zvuk – jeho vlastnosti, látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku, ozvěna, absorpce zvuku, tón, hluk, výška tónu a intenzita hluku	- OSV – Mezilidské vztahy (ochrana zdraví svého i ostatních – zmenšování vlivu hluku na člověka a životní prostředí) - OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
zjistí, zda na těleso působí magnetická síla dokáže popsat využití magnet. síly v konkrétních situacích	- magnetické vlastnosti látek, magnetické pole	

9. ročník – Fyzika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
sestaví správně podle schématu elektrický obvod	- elektrický obvod, zdroj napětí, spotřebič, spínač	
rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří el.proud a napětí rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů využívá poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem pochopí spojitost mezi elektrickým a magnetickým polem pochopí zákon elektromagnetické indukce	- elektrické a magnetické pole, elektrický náboj, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor, elektrické motory, transformátor, bezpečné chování při práci s elektrickými zařízeními	- OSV – Mezilidské vztahy (ochrana zdraví svého i ostatních) - EV – Základní podmínky života (možnosti a způsoby šetření elektrické energie)
správně zapojí polovodičovou diodu	- polovodiče a jejich vlastnosti	
využívá zákonu o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákonu o odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, jak se světlo bude lámat, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- vlastnosti světla – zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zobrazení rovinným a kulovým zrcadlem, zobrazení lomem v čočkách, rozklad světla hranolem	- MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (např. při tvorbě žákovských referátů z různých zdrojů) - OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
objasní kvalitativně pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	- sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze - hvězdy a jejich složení	
vysvětlí, jak se štěpí atom. jádro, pojem řetězová reakce, princip funkce jaderného reaktoru, porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně, ví o vlivu radioaktivního a UV záření na lidský organismus	- jaderná energie	- EV – Lidské vztahy a problémy životního prostředí (jaderné energie – mírové a válečné využití) - VMEGS – Objevujeme Evropu a svět

Základní škola a Mateřská škola Stonařov, příspěvková organizace

Stonařov 242, 588 33

Telefon: +420 567 319 321, E-mail: zdenek.zdrazil@zsstonarov.cz

IČO: 75020840

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, vydán dne 1.9.2024

		(jader.energie a přístup k ní v ČR a v ostatních evropských zemích – např. Temelín a Rakousko)
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: CHEMIE, 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávání v předmětu Chemie poskytuje žákům základní poznatky o chemických látkách a jejich přeměnách. Směřuje k podchycení zájmu o obor, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí. Učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečnosti práce s chemikáliemi a jednoduchou laboratorní technikou. Upevňuje mezipředmětové vztahy s ostatními přírodovědnými obory. Klade důraz na význam ochrany životního prostředí.

Předmět Chemie se vyučuje v 8. a 9. ročníku po 2 hodinách týdně.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- správně užíváme chemické termíny, symboly a značky
- dáváme žákům možnost samostatně i ve skupinách formulovat závěry svých pokusů a pozorování
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění nových poznatků

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům problémové situace související s učivem chemie
- podněcujeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů v praktickém životě a k vysvětlování jejich chemické podstaty

Kompetence komunikativní

- zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci vzájemně komunikovat
- při komunikaci dbáme o správnou kulturu písemného i mluveného projevu
- vyslechneme a zhodnotíme každý názor, i když není správný nebo s ním nesouhlasíme

Kompetence sociální a personální

- stanovujeme pravidla pro práci ve skupině i pro samostatnou práci a dbáme na jejich dodržování
- vytváříme situace, při kterých se učí žáci spolupracovat, diskutovat a respektovat názory jiných

Kompetence občanské

- respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami
- vedeme žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů a k respektování požadavků na ochranu životního prostředí

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a z hlediska ochrany životního prostředí
- vedeme žáky k bezpečnému používání základních laboratorních pomůcek a chemických látek
- nacvičujeme jednoduché laboratorní techniky a postupy

- zadané úkoly volíme tak, aby žáci byli schopni získané poznatky využít v běžné praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, k využívání digitálních technologií při pozorování chemických pokusů
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi

- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

8. a 9. ročník – Chemie

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- vlastnosti látek – skupenství, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota	- OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smysl. vnímání, cvičení dovedností zapamatování)
pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	- OSV – Mezilidské vztahy (zodpovědnost za zdraví své i zdraví ostatních i při práci s chemickými látkami)
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	- mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	
rozlišuje směsi a chemické látky	- chemicky čisté látky a směsi - třídění směsí	
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	- koncentrace roztoku, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	
vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	- vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku	
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	- voda – destilovaná, pitná, odpadní, úprava pitné vody	
uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	- EV – Zákl.podmínky života (voda, ovzduší – spoluzodpovědnost za jejich čistotu) - MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (kritický přístup k dané problematice)
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	- částicové složení látek - atomy, molekuly, ionty - vznik chemické vazby	- EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (“škodlivý” a “prospěšný” ozón)
rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	- chemický prvek - chemická sloučenina	

orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- periodická soustava prvků - vybrané prvky – názvy, značky, vlastnosti, užití	
rozliší výchozí látky a produkty chem. reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chem. reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	- chemické reakce - slučování a rozklad	
přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	- chemické rovnice - zákon zachování hmotnosti - látkové množství, molární hmotnost	
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalyzátory	
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- oxidy, hydroxidy, kyseliny, soli – názvosloví - významné oxidy, hydroxidy, kyseliny, soli – vlastnosti, užití - průmyslová hnojiva	
vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	- kyselost vodných roztoků	
orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- kyselost a zásaditost vodných roztoků - stupnice pH - neutralizace	- EV – Lidské aktivity a problémy živ.prostředí (kyselé deště, eutrofizace vod)
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- uhlovodíky – struktura, názvosloví, vlastnosti, použití významných alkanů, alkenů, alkinů, arenů	
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- paliva – ropa, uhlí, zemní plyn - zpracování ropy	- EV – Základní podmínky života (přír. zdroje, fosilní paliva a jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji) - VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (závislost světové ekonomiky na těžbě ropy a zemního plynu)
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných halogenderivátů, alkoholů a karboxylových kyselin - pesticidy - plasty a syntetická vlákna	
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	- fotosyntéza	
uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	- přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle	
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- hoření látek se vzduchem - exotermické a endotermické reakce - principy hašení	

Základní škola a Mateřská škola Stonařov, příspěvková organizace

Stonařov 242, 588 33

Telefon: +420 567 319 321, E-mail: zdenek.zdrazil@zsstonarov.cz

IČO: 75020840

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, vydán dne 1.9.2024

orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin - hutní průmysl - koroze - tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika - léčiva	- EV – Lidské aktivity a problémy živ. prostředí (recyklace, odpady), Vztah člověka k prostředí
--	--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: PŘÍRODOPIS, 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně.

Obsah učiva je strukturován tak, aby si žáci vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámili se s mnohotvárnými formami života na Zemi a naučili se správně chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Výběr učiva je členěn na botaniku, zoologii, biologii člověka a mineralogii s petrografií.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zkoumat přírodní fakty a jejich souvislosti s využitím empirických metod poznávání (pozorování v přírodě, měření, experiment) i metod racionálního uvažování
- posuzovat důležitost, spolehlivost a správnost získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení domněnek a závěrů
- učit žáky zaznamenat a zdokumentovat experiment
- využívat různé zdroje informací (odborná literatura, internet, populárně naučná literatura, přírodovědné dokumenty)

Kompetence k řešení problémů

- přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učit poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života

Kompetence komunikativní

- učit žáky prezentovat výsledky svého pozorování nejen písemně i ústně
- vést žáky ke stručné a jasné interpretaci vyhledaných informací

Kompetence sociální a personální

- zadávat úkoly pro práci ve skupinách a rozvíjet schopnost zastávat v týmu různé role

Kompetence občanské

- vést k poznání možnosti rozvoje i zneužití poznatků biologie
- vést k odpovědnosti za ochranu životního prostředí
- učit poskytnout první pomoc

Kompetence pracovní

- při výuce vytvořit podnětné a tvořivé pracovní prostředí, měnit pracovní podmínky a vést žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií
- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. ročník – Přírodopis

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismu	- význam a zásady třídění organismů	- EV – Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda)
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- struktura rostlinné a živočišné buňky - vyhledávání společných a odlišných znaků	
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	- přehled základního dělení rostlin a živočichů - význam a zásady třídění organismů - práce s atlasy rostlin a živočichů	
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- přehled základního dělení rostlin a živočichů - význam a zásady třídění organismů - práce s atlasy rostlin a živočichů	
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- pohlavní soustava rostlin a živočichů	
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- vliv prostředí na utváření organismu	
rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- rozdělení hub - práce s atlasem hub	
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- výskyt, význam a praktické využití virů a bakterií	
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	- základní členění z hlediska výživy hub - první pomoc při otravě houbami	
objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	- lišejníky, stavba, symbióza, výskyt	
porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	- význam jednotlivých částí rostlinného těla	
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- základní princip fotosyntézy, dýchání a růstu rostlin	
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- stavba těla, funkce jednotlivých částí těla živočichů	
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- poznávání a zařazování zástupců běžných druhů do jednotlivých tříd živočichů	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- adaptace živočichů - vliv prostředí na utváření organismů	
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- projevy chování živočichů - péče o vybrané druhy - zásady bezpečného chování člověka vůči živočichům	

aplikuje praktické metody poznávání přírody	- pozorování přírody, práce s určovacími klíči a atlasy	- OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce	- pozorování přírody, práce s určovacími klíči a atlasy	

7. ročník – Přírodopis

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	- orgánové soustavy rostlin a živočichů	
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- práce s atlasy rostlin a živočichů - přehled základního dělení rostlin a živočichů - význam a zásady třídění organismů	
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- pohlavní soustava rostlin a živočichů	
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- vliv prostředí na utváření organismu	
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- poznávání a zařazování zástupců běžných druhů rostlin do jednotlivých tříd	
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- stavba rostlinného těla	
porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	- význam jednotlivých částí rostlinného těla	
odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	- adaptace rostlin, vliv prostředí na utváření organismů	- EV – Rozvoj člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi)
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- stavba těla - funkce jednotlivých částí těla	
rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- poznávání a zařazování zástupců jednotlivých běžných druhů jednotlivých tříd živočichů	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- adaptace živočichů - vliv prostředí na utváření organismu	- EV – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidská sídla)
zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- projevy chování živočichů - péče o vybrané druhy - chov domestikovaných živočichů - zásady bezpečného chování vůči živočichům	- EV – Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi) - VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (evropské krajiny)

aplikuje praktické metody poznávání přírody	- pozorování přírody, práce s atlasy a určovacími klíči	
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce	- pozorování přírody, práce s atlasy a určovacími klíči	

8. ročník – Přírodopis

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	- zásady poskytování první pomoci	
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- adaptace organismů na změny prostředí	
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- virová a bakteriální infekce - šíření virů a bakterií	
určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- anatomie a fyziologie člověka - orgány a orgánové soustavy	
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- základní vývojové stupně člověka	- MuV – Princip sociálního smíru a solidarity

9. ročník – Přírodopis

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- rozmnožování člověka - prenatalní a postprenatalní vývoj	
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- dědičnost a základy genetiky	- OSV – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo)
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	- základní přehled běžných nemocí - příznaky těchto nemocí - epidemie - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	- EV – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	- přehled jednotlivých sfér - vznik a stavba Země	
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- druhy určovacích pomůcek - práce s atlasem nerostů a hornin - třídění hornin a nerostů	
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- vnější a vnitřní geologické procesy	
porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	- rozdělení hlavních půdních typů - význam půdy pro výživu rostlin - složení základních půdních typů	
rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	- geologický vývoj - vznik hor a pohoří	
uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- význam vody a teploty prostředí pro život - ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vlivy znečištěného vzduchu a klimatických změn na živé organismy	

	- a na člověka - příčiny vzniku mimořádných událostí - přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- organismy a prostředí, symbióza	- EV – Vztah člověka k prostředí (aktuální–lokální-ekologický problém)
rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	- vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím	- EV – Základní podmínky života (ekosystémy- biodiverzita, energie)
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- potravní řetězce - ekosystémy	- EV – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidská sídla-město, vesnice, kulturní krajina)
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- ochrana životního prostředí	- EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody, změny v krajině)
aplikuje praktické metody poznávání přírody	- pozorování přírody - práce s určovacími klíči a atlasy	
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- pozorování přírody	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: ZEMĚPIS, 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku. V 6., 7., 8., ročníku 2 hodiny týdně a v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v učebně zeměpisu. Zeměpis umožňuje žákům promítnout fyzikální, přírodopisné a chemické zákonitosti do života lidí v obci, regionu, na území České republiky, v Evropě i ve světě. Významně zasahuje i do společensko-vědních disciplín. Důležitým principem uplatňovaným při vzdělávání je zdůrazňování přímé souvislosti činností člověka a stavu přírody, vlivu lidské činnosti na stav životního prostředí a lidského zdraví. Nedílnou součástí výuky je práce s různým kartografickým materiálem.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadávat úkoly vedoucí k získání informací z různých zdrojů (učebnice, mapy, tabulky, grafy, internet)
- vést žáky k vyhodnocování, porovnávání informací a vyvozování závěrů
- učit žáky aplikovat poznatky na reálnou situaci v národním, evropském či světovém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- zadávat úkoly, vedoucí žáky pracovat a orientovat se na různých mapách, pracovat s tabulkami a grafy
- vyhledávat zásadní informace v textu
- vést žáky k psaní poznámek

Kompetence komunikativní

- zadávat úkoly umožňující pracovat ve skupinách
- vést žáky k předávání informací ve skupinách
- umožnit žákům prezentovat svoje poznatky ve skupině i před třídou
- umožnit žákům vést diskusi a vyjadřovat svůj názor

Kompetence sociální a personální

- vést žáky naslouchání si sobě navzájem a hodnocení své práce

Kompetence občanské

- na základě různých informací získávat představu o životě a životní úrovni v jednotlivých oblastech světa a uvědomovat si rozdíly a rozličné tradice, způsoby společenského chování
- vést žáky k uvědomění si nutnosti odstraňování náboženských a rasových předsudků
- učit žáky udržovat a chránit naše přírodní bohatství a životní prostředí

Kompetence pracovní

- vytvářet jednoduché plány a mapy

Kompetence digitální

- motivujeme žáky ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vedeme žáky k volbě a účinnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. ročník – Zeměpis

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	- vesmír, sluneční soustava, vývoj poznání o vesmíru - tvar a pohyby Země - důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	
prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů na život lidí a organismů	- střídání dne a noci - střídání ročních období - světový čas	
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických informačních zdrojů	- glóbus, měřítko glóbusu - zeměpisná síť – určování zeměpisné polohy - orientace plánů a map (světové strany)	
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas - měřítko a obsah plánů a map - praktická cvičení s buzolou, aplikace při práci s atlasem a dalšími pomůckami	
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině		
vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- práce s mapou okolí (Jihlavsko – symboly, značky, vysvětlivky) - grafické a statistické ukazatele, tabulky, atlas dnešního světa - základní informační geografická média a zdroje dat	
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu,	- přírodní sféra - společenská a hospodářská sféra - stavby a prvky přírodní sféry - atmosféra – počasí, podnebí, oběh vzduchu, roční období - hydrosféra – moře a oceány, ledovce, - litosféra – vznik pohoří, vnější, vnitřní členění - pedosféra - biosféra – charakteristika	- EV – Základní podmínky života (ovzduší, ohrožování ovzduší, klimatické změny) - EV – Základní podmínky života (voda, půda, ohrožení půdy) - EV – Ekosystémy (les,

porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	geografických pásem, - výškové stupně a přírodní oblasti (tropický prales, savany, pouště, lesostepi, stepi, tundry, tajgy, polární krajiny)	tropický deštný les, moře - druhová odlišnost - EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství)
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	- orientační body v terénu - určování hlavních a vedlejších světových stran - pohyb podle mapy a azimutu - odhad vzdálenosti a výšek objektů v terénu	
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- jednoduché panoramatické náčrtky krajiny - situační plány, náčrtky pochodové osy - hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny		
rozlišuje zásadní a přírodní atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	AFRIKA: části - přírodní oblasti - podnebné oblasti - vegetační oblasti - historické oblasti - sídelní oblasti + jazykové - náboženské a kulturní - hospodářství - africké kolonie, důsledky	-EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek) -EV – Vztah člověka k životnímu prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelného rozvoje) - MuV – Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur) - MuV – Princip sociálního smíru a solidarity (život v multikulturní společnosti) - EV – Ekosystémy (moře, druhová odlišnost)
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny		
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat co je příčinou zásadních změn v nich		

7. ročník – Zeměpis

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
rozlišuje zásadní a přírodní atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- AMERIKA - části - přírodní oblasti - podnebné oblasti - vegetační oblasti - sídelní oblasti, jazykové	- EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ekologické zemědělství, doprava, těžba surovin, průmysl, demografický vývoj, ochrana přírody a kulturních památek)
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- náboženské a kulturní - původní obyvatelstvo, přistěhovalci, otroci - hospodářské oblasti, státy, města, aglomerace	- MuV – Etnický původ rovnocennost všech etnických skupin a kultur, - Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život multikulturní společnosti)
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- ASIE - části - přírodní oblasti - podnebné oblasti - vegetační oblasti - sídelní oblasti, jazykové, náboženské, kulturní - hospodářské oblasti, státy, města, aglomerace, jejich problémy	- EV – Ekosystémy (moře)
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	AUSTRÁLIE A OCEÁNIE - přírodní oblasti - podnebné oblasti - vegetační oblasti - sídelní oblasti - obyvatelstvo (původní, přistěhovalci) - hospodářské oblasti, města, aglomerace, problémy INDICKÝ OCEÁN ANTARKTIDA ATLANTSKÝ OCEÁN TICHÝ OCEÁN	

8. ročník – Zeměpis

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
rozlišuje zásadní a přírodní atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- EROPA - přírodní oblasti, podnebné oblasti, vegetační oblasti, jazykové, náboženské a kulturní oblasti - státní zřízení, monarchie, republiky - národní a mnohonárodnostní státy, hospodářské oblasti,	- VMEGS – Jsme Evropané (Evropská integrace) - VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, evropské krajiny)

lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- Evropská unie – historie, státy, cíle, orgány - přírodní, společenské, politické, hospodářské a enviromentální problémy, možnosti jejich řešení - vzájemné porovnávání jednotlivých států, oblastí Evropy - státy jižní Evropy – Itálie, Španělsko, Portugalsko, Řecko - státy západní Evropy – Británie, Irsko, Francie, Benelux - státy střední Evropy - SRN, Polsko, Maďarsko, Slovensko, Rakousko, Švýcarsko - státy severní Evropy – Švédsko, Norsko, Finsko, Dánsko, Island, Pobaltí - státy jihovýchodní Evropy – Rumunsko, Bulharsko, Jihoslovanské státy, Albánie - východní Evropa – Ukrajina, Bělorusko, Moldávie, Rusko	- VNEGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé)
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		
zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		
posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby, zhodnotí mozaiku multikulturního světa	- sektorová a odvětvová struktura - těžba nerostných surovin - energetika – vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje - těžký průmysl - spotřební průmysl - služby - zemědělství - územní dělba práce, zahraniční obchod - ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně - státy závislé, nezávislé, republika, monarchie, federace, demokratické státy, diktátorské státy - mezinárodní organizace - hlavní světové konfliktní oblasti - mezinárodní organizace	- EV – Základní podmínky života (přírodní zdroje, ohrožování ovzduší a klimatické změny) - EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí, vlivy průmyslu na prostředí) - VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (fungování demokracie, řešení konfliktů,)
posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel		
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje		
srovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit		
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků		
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické zájmy v konkrétních světových regionech		
srovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	- trvale udržitelný život a rozvoj - principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí - chráněná území přírody - globální ekologické a enviromentální problémy lidstva	- EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek)
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biotopů)		

uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životním prostředí		
--	--	--

9. ročník – Zeměpis

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	MÍSTNÍ REGION - zeměpisná poloha, rozloha a hraničení vzhledem k okolním regionům - hospodářské a kulturní poměry místního regionu	- EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec, náš životní styl, aktuální ekolog. problém)
zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu k vyšším územním celkům		
zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky v evropském a světovém kontextu	ČESKÁ REPUBLIKA - zeměpisná poloha, rozloha - přírodní poměry, rozmístění obyvatelstva, sídelní poměry - struktura hospodářství (odvětví, rozmístění) - transformační společenské, politické, hospodářské procesy, jejich územní projevy a dopady - hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě - zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	- EV – Ekosystémy (lidské sídlo – město, vesnice, kulturní krajina) - EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv průmyslu na prostředí)
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit		
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních organizacích a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	REGIONY ČR - územní jednotky státní správy a samosprávy - krajské členění - kraj místního regionu - spolupráce se sousedními státy v euroregionech	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA, 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 6. ročníku a 1 hodinu týdně v 7. – 9. ročníku. Výuka probíhá v odborné učebně.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudbě a k hudebnímu umění.

Žák se učí vnímat hudbu jako svébytný prostředek komunikace.

Hudební činnosti rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka a vedou k rozvoji jeho hudebních schopností, které se projeví hudebními dovednostmi (sluchovými, rytmickými, pěveckými). Žák se může uplatnit při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, při souborové hře i při pohybovém doprovodu hudby, také má příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zaměření.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vést žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkovávat pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvíjet tvořivost žáků aktivním osvojováním různých hudebních technik
- učit žáky vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- umožňovat žákům možnosti volby vhodných hudebních vyjadřovacích prostředků
- rozvíjet kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby

Kompetence komunikativní

- otevírat před žáky možnost přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjet dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

- předkládat dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí

Kompetence občanské

- seznamovat žáky s významnými hudebními díly a jejich autory
- vytvářet potřebu návštěv hudebních koncertů
- podchycovat individuální zájem žáků o kulturní dění a jeho podpora

Kompetence pracovní

- vést žáky k osvojování hudebních technik a nástrojů

Kompetence digitální

- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. – 7. ročník – Hudební výchova

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- vokálně instrumentální aktivity individuální a společné	
-uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- jednohlasý zpěv - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních - rozšiřování hlasového rozsahu - hlasová hygiena - dynamika a její proměny - tóniny, hudební improvizace	- OSV – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- hra s využitím nástrojů Orffova instrumentáře	
se orientuje v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- notový zápis jako opora při realizaci písně - reprodukce tónů - proměny notového zápisu vzhledem k žánru a charakteru hudby	- MuV – Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik)
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- taneční kroky - taktování	- MuV – Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami)
se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- postihování hudebně výrazových prostředků - analýza významných prvků skladby	- VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa; státní a evropské symboly)
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- hudební dílo, skladba a popřípadě její autor, doba vzniku, život autora	- VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů Evropy)
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- módnost a modernost, kým	- VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie) - MeV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost; role médií každodenním životě jednotlivce, vliv médií

		na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování)
--	--	---

8. – 9. ročník – Hudební výchova

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- individuální vokálně instrumentální aktivity	
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednéhlase i vícehlase, dokážou ocenit kvalitní vokální projev druhého	- jednohlasý a vícehlasý zpěv - vlastní vokální projev a projev ostatních - tóniny, hudební improvizace	-OSV – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- rytmické zákonitosti - hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře	
se orientuje v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální skladby	-MuV – Kulturní difference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštností; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik) -MuV – Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami)
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- taneční kroky, pantomima	
se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- analýza významných prvků skladby (postihování hudebně výrazových prostředků) - slovní charakteristika hudebního díla, vytváření vlastních soudů	-VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa; státní a evropské symboly) -VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů Evropy) -VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie) -MeV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život, společnost; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- hudební skladba v kontextu s jinými hudebními díly, dobou vzniku, životem autora	
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- módnost a modernost, kýč, stylová provázanost, inspirace	

Základní škola a Mateřská škola Stonařov, příspěvková organizace

Stonařov 242, 588 33

Telefon: +420 567 319 321, E-mail: zdenek.zdrazil@zsstonarov.cz

IČO: 75020840

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, vydán dne 1.9.2024

		na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování)
--	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA, 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět má časovou dotaci: v 6. ročníku 1 hodina týdně, v 7. ročníku 2 hodiny týdně a v 8. a 9. ročníku po 1 hodině týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách.

Výtvarná výchova rozvíjí ty složky osobnosti, které jsou orientované na vizuální vnímání, obrazotvornost, vyjadřování a komunikaci. Věnuje pozornost výtvarnému umění (dějinnému i současnému) jako jednomu ze základních zdrojů vzniku vlastních obrazových děl a jejich interpretaci na individuální úrovni.

Obrazovými díly jsou míněny různé typy kreseb, maleb, plastik, objektů, užité a dekorativní umění.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech. Těmito činnostmi umožňuje rozvíjet a uplatňovat vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii a nabízí prostor k jejich interpretaci.

Žák je veden k chuti a odvaze uplatňovat nejen své dovednosti a znalosti, ale i pocity a prožitky. Učí se používat vlastní tvorby jako prostředku ke komunikaci s ostatními.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedení žáků k učení prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkovávání pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvoj tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik

Kompetence k řešení problémů

- vedení žáků k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- otevírání před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- podpora kritického myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby

Kompetence komunikativní

- otevírání před žáky možností přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

- předkládání dostatečného množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytování prostoru pro osobité výtvarné projevy žáků

Kompetence občanské

- seznamování žáků s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- vytváření potřeby návštěv výstav výtvarných prací
- podchycování individuálního zájmu žáků o kulturní dění a jeho podpora

Kompetence pracovní

- osvojování používání výtvarných nástrojů

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení

- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

6. – 7. ročník – Výtvarná výchova

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- vizuálně obrazné vyjádření (linie, tvary, objemy, světlo, barva, struktura, barva, kontrast, uspořádání objektů do celků) - hra s barvou (obtisky, foukání barvy, rozpíjení, prstové barvy, mramorování, atd.)	- OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušenosti získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	- uspořádání objektů do celků (lineární, barevné a světlostní vztahy) - vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	- OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání)
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících a běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je tiskovina, reklama, - vytvoření vlastní reklamy, diskuse se spolužáky, porovnávání - kombinace různých technik a materiálů na dané téma (textil, přírodní materiál, listy, papír, modelovací hmota)	- OSV – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě používá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích-počítačová grafika, fotografie, video, animace	- reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí (video, počítačová grafika, comics) - návrh loga naší školy, vlastní comics	
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- jeden námět zvolen pro skupinu, (př. les, voda, vesmír, Betlém, pozvánka na školní akci atd.) práce na jeden arch papíru, diskuse nad výtvarným dílem, prezentace práce a její hodnocení - prezentace prací ve veřejném prostoru	- OSV – Kreativita (skup.práce, uplatnění individuality ve skupině)

8. – 9. ročník – Výtvarná výchova

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	- linie, tvary, objemy, vztahy a uspořádání prvků v ploše - statická a dynamická vizuálně obrazná vyjádření (tělo, stavby, příroda) - používání různých výtvarných technik (linoryt, kresba, malba kolorovaná kresba, frotáž, koláž, mramorování)	- OSV – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika)
užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- hra s barvou (rozpíjení, zapíjení, otisky, malování foukací technikou) - poslech relaxační hudby	-
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě používá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích-počítačová grafika, fotografie, video, animace	- vlastní comics, dokreslování fotografií, vytvoření svého tabla (dig .fotografie a kresba) - návrh vlastních postav do počítačové hry	- MuV – Tvorba mediálního sdělení (plakáty, pozvánky na školní akce)
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí z osobních zkušeností a prožitků	- hračky, objekty, texty, historické budovy, proměna stavby těla u člověka - výtvarné techniky na netradičních materiálech (sklo, plech, kůra atd.)	
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření, vysvětluje k nim své postoje.	- přístupy k obrazným vyjádřením - výstavka prací, diskuse, porovnávání prací	- MuV – Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- výzdoba školy, tematické výstavy (Vánoce, Velikonoce, roční období) - výstava prací ve veřejném prostoru - diskuse žáků nad výtvarným dílem	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ, 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět, jenž je vyučován na druhém stupni navazuje na výuku prvouky, přírodovědy a tělesné výchovy na stupni prvním. V souladu s poznávacími možnostmi a postupně získávanými zkušenostmi žáků z každodenního života směřuje výuka k:

- chápání základních problémů a potřeb v oblasti zdraví, zdravého životního stylu, rodinného života, rodičovství, osobního bezpečí
- získání vlastního postoje k uplatňování zdravého způsobu života, orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví přispět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- osvojení odpovědného chování, rozhodování a komunikace v situacích souvisejících s aktivním zdravím, partnerskými vztahy, rodinným životem a rodičovstvím
- orientace v konfliktních a krizových situacích, adekvátní reakce a přijímání odpovědnosti ze své chování
- poznávání dostupných informačních pramenů, týkající se problematiky zdravého způsobu života, ekologických vlivů na zdraví, vlivů různých návykových látek
- využívání poznatků k ochraně a upevňování zdraví

Vyučovací předmět má časovou dotaci jedna hodina týdně v sedmém a jedna hodina v ročníku. Výuka probíhá ve třídách, v případě potřeby v učebně počítačů.

Učivo je vedle teoretických poznatků zaměřováno na osvojování komunikačních technik, vhodné argumentace, chování a rozhodování ve prospěch zdraví, a to jak v modelových situacích, tak v každodenním životě. Ve výuce se realizuje práce ve skupinách, situační hry, řízená a spontánní diskuse, využívání videoprogramů, besedy s odborníky.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- zadávání úkolů, které vyžadují vyhledávání a třídění informací z oblasti zdraví, zdravého životního stylu, mezilidských vztahů, rizika zneužívání návykových látek
- vedení a pomoc aplikovat získané poznatky do běžného života
- pomoc při orientaci v účincích návykových látek, zdůraznění dopadu jakékoliv závislosti na psychické a fyzické zdraví

Kompetence k řešení problémů

- kladení otevřených otázek, nastolování modelových situací a hledání různých řešení (konflikty v rodině, zneužívání návykových látek, šikana)
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence komunikativní

- zadávání úkolů, při kterých žáci komunikují a navzájem si naslouchají
- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- zařazení běžně užívaným gest, zvyků a jiným komunikačních prostředků (hry s mimikou obličeje a těla)
- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro komunikaci se světem (téma zpracované v počítačové učebně, chat)
- diskuse (beseda s odborníkem, příprava vhodných otázek)

Kompetence sociální a personální

- vedení žáků ke spolupráci a vzájemné pomoci
- vyžadování dodržování pravidel slušného chování
- vedení žáků k tomu, aby brali ohled na druhé, na jejich názor a chování

Kompetence občanské

- diskuse nad školním řádem
- vedení k zodpovědnému rozhodování v dané situaci, poskytnutí účinné pomoci (návěst první pomoci při běžných úrazech)
- vytváření pozitivního vztahu k přírodě a k obci (diskuse a následná pomoc při úklidu obce)
- zdůraznění našich tradic (beseda o tradici Vánoc, Velikonoc, popř. zhotovení malého výrobku)

Kompetence pracovní

- práce žáků s odbornou literaturou, umožnit žákům využít znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost (diskuse nad budoucím povoláním, testy na sebepoznávání, situační hry – konkurz na volné pracovní místo)
- vedení žáků k zdokonalení svého grafického projevu (výsledky diskuze zadaného úkolu na dané téma na nástěnce)

Kompetence digitální

- vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržování pravidel komunikace

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

7. ročník – Výchova ke zdraví

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	- rozehrávání situačních her, dialogů na téma kamarádství, přátelství, láska - dotazník naše třída - pozitivní a negativní chování spolužáků a jeho dopady na klima ve třídě - diskuse nad školním řádem - pravidla soužití v prostředí komunity	- MuV – Lidské vztahy (důležitost integrace jedince v rodinných vztazích)
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- postavení muže a ženy v rodině - požadavky na výběr partnera - vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti - faktory ovlivňující stabilitu rodiny - sestavení vlastního rodokmenu - modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností navozujících příznivé klima v rodině - rodina – ostrov bezpečí	- OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině, třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem)
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah	- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce	- EV – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví, rozmanitost)

mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	- základní lidské potřeby - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech	vlivů prostředí na zdraví)
usiluje v rámci svých schopností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- tělesná a duševní hygiena – zásady osobní a intimní hygieny, význam otužování, význam pohybu pro zdraví - programy pro podporu zdraví	- OSV – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli ...)
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- psychohygiena – sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu - stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační a relaxační techniky k překonávání únavy, posilování duševní odolnosti - režim dne - sestavení přehledu o pohybových aktivitách v průběhu posledních týdnů	- OSV – Psychohygiena (dovednosti zvládání stresu....)
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje v něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka - sestavování vlastních programů péče o osobní zdraví za určité období - přijímání názoru druhého, aktivní naslouchání, efektivní a asertivní komunikace k problematice zdraví	- EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl, spotřeba věcí, energie, odpady....)
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- podpora zdraví a její formy, prevence, intervence - působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - odpovědnost jedince za zdraví - morální rozvoj – zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností - prosociální chování - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, znalost pravidel silničního provozu	- EV – Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- vliv výživy a způsobů stravování na zdravotní stav lidí, cizorodé látky v potravním řetězci - zásady sestavování jídelníčku - diskuse nad jídelníčkem školní jídelny - poruchy příjmu potravy - manipulativní reklama versus výživová doporučení odborníků - návržení reklamy, podporující zdravou výživu - aranžování vánočního stolu (soutěž)	- MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce)

8. ročník – Výchova ke zdraví

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se zdravotním problémem a v případě pomoci vyhledá odbornou pomoc	- civilizační choroby, zdravotní rizika - ochrana před přenosnými i nepřenými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy - preventivní a lékařská péče - odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) - vím, kde hledat odbornou pomoc	- EV – Vztah člověka k prostředí (možnosti a způsoby ochrany zdraví)
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny - hygienické postupy a preventivní činnosti podporující reprodukční zdraví, věková hranice pro beztržný pohlavní styk - odpovědné sexuální chování	
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastním dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- přijetí odpovědnosti za své chování v době puberty - hygiena v době puberty - vztah k druhému pohlaví láska, kamarádství	
respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou a morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- plánovaná rodičovství - těhotenství a rodičovství mladistvých - poruchy pohlavní identity - rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku - nemoci přenosné pohlavním stykem, léčení, prevence - význam sexuality, plánování rodičovství - působení médií v oblasti sexuality – diskuse	MV – Stavba mediálních sdělení (stavba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě a druhým	- autodestruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, práce s počítačem - nebezpečí komunikace prostřednictvím médií - sebe regulace činností a chování – cvičení sebe regulace, sebekontroly, sebeovládání, zvládání problémových situací - nácvik způsobů odmítnutí návykových látek – modelové situace - označování nebezpečných látek	- OSV – Sebe regulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání)
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - šikana a jiné projevy násilí - vliv médií a sekt – diskuse	
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby	- rizika silniční a železniční dopravy - vztahy mezi účastníky silničního provozu - postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění)	

poskytne adekvátní pomoc	bezpečnosti) - využití bezpečnostních a ochranných prvků - ošetření drobných a závažných poranění	
uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí a mimořádných událostí	- způsoby preventivního chování a ochrany při nebezpečích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA, 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

tělesná výchova je vyučována jako samostatný předmět s následnou časovou dotací:

6. ročník – 3 hodiny, 7., 8., 9. ročník – 2 hodiny

specifické zaměření předmětu:

- základní zdroj poznatků o využití pohybu v lidském životě
- důležitý prvek v podpoře a ochraně vlastního zdraví
- cesta k poznání vlastních pohybových možností
- zdroj relaxace, regenerace, zdravotní prevence, fyzické zdatnosti

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- realizací pohybových aktivit vedeme žáky k poznávání jejich smyslu, žáci ve své tělovýchovné činnosti aplikují nové poznatky, získané vyhledáváním informací z oblasti sportu
- pozorováním výkonů, porovnáváním dispozic, pojmenováním předností, učíme žáky posuzovat možnosti a pokrok jednotlivce, rozlišovat rozdílnost fyzických i psychických předpokladů
- prakticky vedeme žáky k propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělávání – hudba, estetika, ochrana přírody apod.

Kompetence k řešení problémů

- vlastní sportovní činností i navozováním modelových situací vytváříme žákům podmínky pro pochopení emocionality sportovní činnosti, aplikujeme poznatky vedoucí ke zvládnutí emocí
- nácvikem překonávání zábran, učením se reálnému posouzení svých možností a míry pokroku, vedeme žáky ke schopnosti vyrovnat se s nezdarem a k houževnatosti
- stavíme žáky do různých rolí a sportovních situací (sportovec x rozhodčí, vítěz x poražený apod.) vedoucích k reálnému vidění situací, k objektivnosti, k potřebě rychlého rozhodování, odpovědnosti, obhájení svého názoru

Kompetence komunikativní

- žák prakticky hodnotí tělovýchovnou činnost z pozice hráče, diváka, rozhodčího, je veden k užívání odborné terminologie
- žáci se účastní školních turnajů i akcí mezi školami, které jsou tréninkem vzájemné komunikace (verbální, nonverbální, pod vlivem emocí apod.)
- při aktivním pohybu je žák veden ke schopnosti naslouchat, účinně argumentovat (domluva v rámci týmu, schopnost vysvětlit pravidla, apod.)
- žáci jsou podněcováni k diskusi o sportovních výsledcích, sportovních týmech, oblíbených sportovcích
- žákům je umožněno samostatné organizování soutěží

Kompetence sociální a personální

- žáci nacvičují schopnost obstat v různých rolích v rámci týmu, je akcentován smysl pro tvořivost, spolupráci
- žáci se podílejí na spoluvytváření pravidel (her, chování apod.)
- jsou navozovány situace, učící žáky vyrovnávat se s nezdary, indispozicí, s různou úrovní schopností a předpokladů a naopak i situace umožňující získat sebedůvěru, zažít úspěch a svými postoji to umožnit i ostatním

Kompetence občanské

- učit žáky respektovat názor ostatních (spoluhráčů, trenérů apod.), být ohleduplný a dodržovat pravidla slušného chování
- vést žáky ke vhodnému způsobu vzájemného povzbuzování, ke schopnosti empatie
- rozlišovat a aplikovat práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)

Kompetence pracovní

- podněcovat žáky k efektivní organizaci svého pohybového režimu
- v navozených situacích je učíme zvládat základy první pomoci
- učit žáky chránit zdraví své i ostatních (protihráčů, diváků, rozhodčích)

Kompetence digitální

- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou pro používání digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. – 7. ročník – Tělesná výchova

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	- význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, význam sportu pro zdraví, sportovní dispozice - rozdíly mezi sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených - závislost zátěže a tepové frekvence, správné držení těla, rekreační a vrcholový sport – rozdíly	- OSV – Sebepoznání, sebepojetí (moje tělo, moje psychika, co o sobě vím)
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- základní význam jednotlivých druhů cvičení, konkrétní účinky, technika cviků, podstata únavy a jednostranné zátěže, způsoby kontroly provádění cviků, druhy cvičení (strečinková, vytrvalostní, kompenzační...)	- OSV – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, vůle), - Psychohygiena (uvolnění – relaxace)
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	- základní pojmy, sportovní terminologie, vedení rozcvičky, význam soustředění a prožívání cviku, příprava organismu pro různé druhy činností, úvodní rozcvičení a závěrečné uvolnění těla	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší dává do souvislosti drogové nebezpečí a zdravý životní styl, uplatňuje získané sociální dovednosti v oblasti odmítání drog	- drogy a nedovolené stimulační látky (anabolika apod.), dovolené podpůrné prostředky (vitamíny apod.), vliv znečištění ovzduší na pohybovou činnost a zátěž - konkrétní příklady ohrožení zdraví (dopující sportovci apod.) - pěstování vůle, odolnosti	- OSV – Psychohygiena (zvládání stresových situací, předcházení jim)

uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- vymezení vhodného chování – poučení o školních i mimoškolních akcích, prostředí vhodná pro sport, odhad svých možností, schopností, zásady bezpečného používání sportov. potřeb a náčiní, prevence úrazů, poskytnutí pomoci	- VDO – Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra, aktivní zapojení žáků)
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- pohybové hry na rozvoj obratnosti, rychlosti, postřehu různého druhu, soutěže družstev i jednotlivců	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- význam turistiky jako aktivity pro zdraví, její druhy (chůze, cyklistika, běh na lyžích, apod.) - zásady přípravy akcí - orientace podle mapy, plánu, buzoly, turistických značek - aplikace pohybových dovedností v náročnějším terénu, překonávání překážek - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - základní pravidla silničního provozu - základy ochrany přírody - základy první pomoci - jízda na kole, horském kole, dovednostní soutěže	- EV – Lidské aktivity a problémy ŽP (význam ochrany přírody, ochrana přírody při masových akcích)
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- sportovní hry – přehazovaná, vybíjená (pravidla, taktika, míčová technika) - základy basketbalu (pravidla, základní herní činnosti jednotlivce) - kopaná, malá kopaná – pravidla, základy míčové techniky, činností jednotlivce a základní herní situace - florbal – základy pravidel a činností jednotlivce - volejbal – základní technika odbíjení míče, přihrávky, spodní podání - doplňkové alternativní sporty na rychlost, obratnost – ringo, lakros, házená, softball, zvládání základních prvků a jednoduchých herních situací - lyžování – formou lyžařského kurzu, metodicky doplněno prostř. PC programu - bruslení – základy (jízda vpřed, vzad, zastavení, přešlapování), realizováno doplňkově v závislosti na počasí	- OSV – komunikace (řeč těla, verbální i neverbální sdělování)
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- atletika – speciální běžecká cvičení, starty, sprinty (60 m) - vytrvalostní běh – dívky 800 m, chlapci 1500 m, běh v terénu do 20 min., základy štafetového běhu – předávky - skok daleký – rozběh, odraz, technika skoku - skok vysoký (flop) – rozběh, odraz, technika skoku - hod kriketovým míčkem – rozběh,	

předpoklady osvojování pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	technika hodu (alternativně hod granátem) - vrh koulí / dívky do 3 kg, chlapci do 5 kg, vrh z místa, koulařská gymnastika, spojení sunu a vrhu	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojování pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- gymnastika – základní a odvozené cvičební polohy, pohyby, zapojování žáků do vedení rozcvičky (hodnocení, sebehodnocení) - akrobacie – kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, stoj na hlavě, na rukou, rovnovážné polohy, přemet stranou (hl. dívky), záchrana a dopomoc při náročnějších cvicích - přeskoky přes kozu, roznožka našít i nadél, skrčka, s odrazovým můstkem i bez něj - kladina – hl. dívky, chůze, rovnovážné polohy, poskoky - šplh na laně s přírazem (nácvik smyčky), na tyči, bude-li k dispozici – technika, šplh bez přírazu (chl.) - gymnastické kondiční činnosti (hl. dívky) – aerobní cvičení s hudbou, nácvik a tvorba jednoduchých skladeb, význam držení těla, zdatnost, technický pohyb s náčiním (švihadlo, obruč.), pohybová improvizace, step aerobik (s bedýnkami) - význam úpolových sportů pro sebeobranu a zdatnost – přetahy, přetlaky, střežové postoje, pády skulením do kolébky, kotoulem přes rameno apod.	
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- hodnocení a sebehodnocení pohybových činností, rámcová znalost pravidel a jejich dodržování (na základní úrovni – 6. a 7. roč.)	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- např. při vedení rozcvičky, užívání odborné terminologie při sportovních činnostech, při sportovně laděné komunikaci, hodnocení utkání a významných sportovních událostí (MS, olympiády apod.), zákl. úroveň – 6. a 7. roč.	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- historie olympijských her, významní sportovci, příklady fair play, aplikace na sportovní život školy	
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- rozdělení a respektování rolí v družstvu, smysl pro týmovou strategii, taktiku, respektování pravidel a dohodnutých postupů, přiměřeně věku (6. a 7. roč.)	- OSV – Kooperace a kompetice (seberegulace, dovednost navazovat na druhé, odstoupit od vlastního nápadu)
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- chápe nutnost stanovení pravidel a jejich dodržování, ovládání emocí, respekt k soupeři, smysl pro fair play, respektování rozhodčích	- VDO – Principy demokracie (řád, spravedlnost)

sleduje určené pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- měření a zapsání výkonů spolužáků, práce s pásmem, stopkami, apod.	
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- pomoc při organizaci školních turnajů, pokus o organizaci vlastních akcí, znalost úpravy jednotlivých sportovních sektorů, hřišť, znalost povelů, přenos informací, znalost základní údržby náčiní	
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- zpracování tabulek, výsledkových listin, prezentace výsledků na školních internetových stránkách, nástěnkách školy, apod.	

8. – 9. ročník – Tělesná výchova

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	- význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, význam sportu pro zdraví, sportovní dispozice - rozdíly mezi sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených - závislost zátěže a tepové frekvence, správné držení těla, rekreační a vrcholový sport	- OSV – Sebepoznání a sebepojetí (zdravé a vyrovnané sebepojetí)
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- základní význam jednotlivých druhů cvičení, konkrétní účinky, technika cviků, podstata únavy a jednostranné zátěže, způsoby kontroly provádění cviků, druhy cvičení (strečinková, vytrvalostní, kompenzační...)	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	- základní pojmy, sportovní terminologie, vedení rozcvičky, význam soustředěnosti a prožívání cviku, příprava organismu pro různé druhy činností, rozcvičení a závěrečné uvolňovací cvičení	- OSV – Seberegulace a sebeorganizace (sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání)
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší dává do souvislosti drogové nebezpečí a zdravý životní styl, uplatňuje získané sociální dovednosti v oblasti odmítání drog	- drogy a nedovolené stimulační látky (anabolika apod.), dovolené podpůrné prostředky (vitamíny apod.), vliv znečištění ovzduší na pohybovou činnost a zátěž - konkrétní příklady ohrožení zdraví (dopující sportovci apod.) - pěstování vůle, odolnosti	- OSV – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli, rozumové zpracování problému, hledání pomoci při potížích)
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- vymezení vhodného chování – poučení o školních i mimoškolních akcích, vhodnost různých prostředí pro sport, odhad možností a schopností jednotlivce, zásady bezpečného používání sportovních potřeb a náčiní, prevence úrazů, poskytnutí pomoci	- VDO – Občanská společnost a škola (způsoby uplatňování demokratických principů, participace žáků)
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- pohybové hry na rozvoj obratnosti, rychlosti, postřehu, závody a soutěže družstev i jednotlivců	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře,	- význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví, její druhy (chůze, cyklistika, běh na lyžích)	- EV – Vztah člověka k prostředí (zajišťování ochrany ŽP v obci, ŽP

soutěži, při rekreačních činnostech	- zásady přípravy akcí – získávání informací, vyhledávání spojů - orientace podle mapy, plánu, buzoly, turistických značek - pohybové dovednosti v náročnějším terénu, překonávání překážek - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - základní pravidla silničního provozu - základy ochrany přírody - základy první pomoci - jízda na kole, technika, soutěže	a zdraví)
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- sportovní hry – basketbal, herní systémy, kombinace, herní činnosti jednotlivce – rozšiřující učivo - kopaná, malá kopaná – herní systémy a strategie, míčová technika – nastavbová část - florbal – rozšiřující dovednosti, kombinace, technika - volejbal – zdokonalení herních činností jednotlivce, týmová hra - doplňkové alternativní sporty na rychlost, obratnost, soutěživost – ringo, lakros, házená, softball, rozšiřující herní prvky a strategie - lyžování – formou lyžařského kurzu, metodicky doplněno PC programem - bruslení – rozšiřování základních dovedností, hry, realizováno doplňkově v závislosti na počasí	- OSV – Kooperace a kompetice (rozvoj dovedností pro řešení konfliktů, zvládání situací soutěže, konkurence)
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- atletika – speciální běžecká cvičení, starty, sprinty (60 m) - vytrvalostní běh – dívky 800 m, chlapci 1500 m, běh v terénu do 20 min., základy štafetového běhu - skok daleký – rozběh, odraz, technika skoku - skok vysoký (flop) – rozběh, odraz, technika skoku - hod kriketovým míčkem – rozběh, technika hodu (alternativně hod granátem) - vrh koule (dívky do 3. kg, chlapci do 5 kg), vrh z místa, koulařská gymnastika, navázat na nižší ročníky rozšiřujícími prvky	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojování pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- gymnastika – rozšiřující fáze, základní a odvozené cvičební polohy, pohyby, zapojování žáků do vedení rozcvičky, hodnocení kvality a sebehodnocení - akrobacie – kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihů, stoj na hlavě, na rukou, rovnovážné polohy, přemet stranou (hl. dívky), záchrana a dopomoc při náročnějších cvičích - přeskoky přes kozu, roznožka našir i nadél, skrčka, též přes bednu, s odrazovým můstkem i bez něj	

	- kladina – hl. dívky, chůze, rovnovážné polohy, poskoky - šplh na laně s přírazem, na tyči, bude-li k dispozici – technika, rychlost, šplh bez přírazu (chl.) - gymnastické kondiční činnosti (hl. dívky) – aerobní cvičení s hudbou, nácvik a tvorba jednoduchých skladeb, význam držení těla, cviky s náčiním (švihadlo, obruč), pohybová improvizace, step aerobik (s bedýnkami) - význam úpolových sportů pro sebeobranu a zdatnost – přetahy, přetlaky, střežové postoje, pády skulením do kolébky, kotoulem přes rameno apod.	- OSV – Kreativita (nápad, originalita)
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- hodnocení a sebehodnocení pohybových činností, rámcová znalost pravidel a jejich dodržování (na rozšířené úrovni 8. a 9. roč.)	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- užívání odborné terminologie při sportovní činnosti i sportovně laděné komunikaci, hodnocení utkání a významných sportovních událostí (MS, olympiády apod.), rozšířená úroveň – 8. a 9. roč.	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- historie olympijských her, významní sportovci, příklady fair play, aplikace na sportovní život školy	
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- rozdělení a respektování rolí v družstvu, smysl pro týmovou strategii a taktiku, respektování pravidel a dohodnutých postupů (přiměřeně věku – 8. a 9. roč.)	- OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích, omluva, vyjednávání, řešení konfliktů)
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- pochopení nutnosti stanovení pravidel a jejich dodržování, týmový duch, ovládání emocí, respekt k soupeři, smysl pro fair play, respektování rozhodčích	- VDO – Principy demokracie (morálka)
sleduje určené pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- měření a evidence výkonů spolužáků, práce s pásmem, stopkami, apod.	
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- pomoc při organizaci školních turnajů, pokus o uspořádání vlastních akcí, znalost úpravy sportovních sektorů a základní údržby náčiní, hřišť, znalost povelů, přenos informací	- OSV – Komunikace (efektivní strategie) - Kooperace (vedení a organizování práce skupiny)
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- zpracování tabulek, výsledkových listin, prezentace výsledků na školních internetových stránkách, nástěnkách školy, apod.	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI, 2. stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti vede žáky k:

- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce
- používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci a v běžném životě
- získání pozitivního vztahu k práci
- rozvoji vytrvalosti, tvořivosti, samostatnosti a následné odpovědnosti za kvalitu své práce
- poznávání okolního světa
- získání postoje ve vztahu k práci, k technice a životnímu prostředí
- rozvíjení sebedůvěry, seberealizace a podnikatelského myšlení

Vzdělávací předmět Pracovní činnosti ve vyučování jednu hodinu týdně v každém ročníku 2. stupně. Vzdělávací obsah předmětu tvoří 4 tematické bloky:

1) Práce s technickými materiály

Práce s technickými materiály se vyučuje v průběhu 6. a 7. ročníku. Výuka probíhá ve speciální učebně - dílny.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit svůj pracovní výkon a výkon svých spolužáků.

Žáci pracují samostatně i ve skupinách, učí se vzájemné spolupráci.

Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

2) Pěstelské práce a chovatelství

Pěstelské práce se vyučuje v průběhu 6. a 7. ročníku. Výuka probíhá na školním pozemku nebo v areálu školy.

Výuka vychází hlavně ze smyslového poznávání přírody. Žáci získávají kladný vztah k práci. Na školním pozemku se učí pěstovat zejména polní plodiny. Okolo školy vysazují okrasné rostliny a pečují o ně. Tím se přímo podílejí na estetickém vzhledu školního areálu.

Žáci se seznamují s chovem drobných hospodářských zvířat, což je u nás na vesnici možné. Předávají si zkušenosti, diskutují. Probíhá exkurze do místního zemědělského družstva a k soukromému chovateli holubů.

Žáci pracují samostatně i v týmech podle rozsahu a obsahu zadaného úkolu.

Žáci zdokonalují své smyslové vnímání, pozornost a soustředění při práci

3) Provoz domácnosti

Provoz domácnosti se vyučuje v průběhu 8. a 9. ročníku.

Zaměřuje se na praktické dovednosti a návyky, potřebné v každodenním životě. Výuka probíhá teoreticky i prakticky.

Výuka vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách. Žáci pracují samostatně i v týmech, střídají jednotlivé činnosti.

4) Svět práce

Svět práce se vyučuje v průběhu 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá ve třídě nebo v učebně počítačů. Zaměřuje se na získávání informací o možnostech dalšího vzdělávání, posouzení vlastních možností při rozhodování o volbě povolání.

Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit informace. Cílem je zprostředkovat žákům znalosti a dovednosti související s jejich uplatněním ve světě práce.

(Pozn. Tématické okruhy Práce s technickými materiály a Pěstitelské práce a chovatelství jsou vyučovány v 6. a 7. ročníku, ale některé učivo a činnosti z nich je možné vhodně a podle potřeby zařazovat a rozšiřovat i v 8. a 9. ročníku – např. úklid okolí školy, úklid obce, drobné opravy náradí, práce se dřevem a kovem.)

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení
- vedení žáků pracovat s odbornou literaturou, získávat informace o technických materiálech, efektivně je využívat v pracovních činnostech a v praktickém životě
- pozorování pokroku u žáků při práci

Kompetence k řešení problémů

- vedení žáků uvědomit si nutnost praktického ověřování řešení problémů (osevní postupy, diskuse nad kvalitou půdy na pozemku, srovnání výnosů z pozemku s minulými lety)
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Kompetence komunikativní

- vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály
- vytváření příležitostí k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu (popis pracovního postupu při zhotovení výrobku)
- diskuse se žáky o volbě vhodného povolání

Kompetence sociální a personální

- zadávání úkolů, při kterých žáci spolupracují a pomáhají si navzájem
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání

Kompetence občanské

- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat, podíl na výzdobě školy
- otvírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu

Kompetence pracovní

- vyhledávání možných rizik při různých činnostech, vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání o profesní orientaci
- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. – 7. ročník – Pěstitelské práce a chovatelství

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobené zvířaty	- zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygiena práce a technologická kázeň, nácvik první pomoci při úrazech	- VDO – Občan občanská společnost a stát (přijímání odpovědnosti za své činy.....6 – 7. ročník)
volí správné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí – půda a její zpracování, - výživa rostlin, hnojení, agrotechnické požadavky - ochrana rostlin půdy příklady chorob, škůdců, plevelů - zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny na školním pozemku, ukázky rychlení vybraného druhu - ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování - léčivé rostliny, koření - jedovaté rostliny, rostliny jako drogy	- EV – Ekosystémy- (pole, význam, změny okolní krajiny vlivem člověka.....6.ročník)
pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	- okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květů, - pěstování vybraných pokojových květů - rychlení cibulovin, hlíznatých květů - hydroponické pěstování pokojových květů - používání okrasných rostlin v interiérech a exteriérech - péče o zeleň v okolí školy - pěstování, včetně množení okrasných rostlin - úklid obce, pomoc při údržbě	- EV – Ekosystémy (kulturní krajina7.ročník), - EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec.....6.ročník)
používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- různé pracovní pomůcky, jejich názvy, použití a skladování - údržba pomůcek, čištění, drobné opravy	
prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena bezpečnost chovu, - kontakt se známými i neznámými zvířaty - diskuse o chovaných zvířatech v domácnosti - předávání zkušeností z chovatelství - návštěva místního zem. družstva - návštěva soukromého chovatele	

	holubů	
--	--------	--

6. – 7. ročník - Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím, poskytne první pomoc při úrazu	- poučení a dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - první pomoc při úrazu náradím, materiálem - poučení o nebezpečnosti ohrožení zdraví – laky, barvy aj.	- VDO – Občan, občanská společnost a stát (přijímání odpovědnosti za své postoje a činy...6.ročník)
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí	- rozeznávání různých druhů materiálů – dřevo, kov, plasty - určování základních vlastností materiálů - správné používání pracovních pomůcek a náradí, jejich názvy	
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	- jednoduché pracovní operace a postupy - technický náčrt, čtení jednoduchého technického výkresu, návodu, technických informací	
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	- organizace práce, vymezení pracovní doby, pracovního místa, práce v týmu nebo jednotlivě - důležité technologické postupy	- OSV – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času.....7.ročník)
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- práce se dřevem měření, rýsování, pilování, rašplování, broušení, vrtání, spojování hřebíky a vruty, lepení, povrchová úprava - práce s kovem – měření, rýsování, stříhání, ohýbání, rovnání, vrtání, spojování - práce s plasty – měření, rýsování, pilování, broušení, tvarování teplem - práce s dalšími materiály – kůže, papír, tvrdnoucí hmoty	- OSV – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci...6.ročník)
využívá poznatků o úloze techniky v životě člověka	- technika nezbytná součást života, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	

8. – 9. ročník – Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	- bezpečnost práce v domácnosti, práce s elektrospotřebiči, poskytnutí pomoci při zásahu elektrickým proudem (návlek, stabilizovaná poloha při bezvědomí), prostředky a jejich dopad na životní prostředí	
provádí jednoduché operace platebního styku a domácího	- finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory,	

účetnictví	hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti	
ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	- úklid domácnosti - údržba oděvů a textilií - prostředky na úklid a jejich dopad na životní prostředí - odpad a jeho ekologická likvidace - spotřebiče v domácnosti – žehlička, pračka, lednice atd.	- EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady.....9.ročník)
správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu	- zámečnické práce - instalatérské práce - zednické práce (práce se sádkou) - malířské práce (malování, tapetování)	

8. – 9. ročník – Svět práce

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- trh práce, povolání lidí, druhy pracovišť charakter a druhy pracovních činností, kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky, příležitost na trhu práce	
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	- volba profesní orientace - sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, sebehodnocení, informační základna pro volbu povolání	- OSV – Sebepoznání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne...9.ročník)
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	- možnosti vzdělávání - drobné podnikání, způsobilost k podnikání, podnikatelský záměr - technologie a systémy - strojírenství - stavebnictví - zemědělství - přijímací řízení, informace a poradenské služby	
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- zaměstnání – pracovní příležitosti v obci, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - modelová situace – konkurz, komise, hledání vhodného kandidáta, diskuse	- OSV – Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci ... 8.roč.)

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu sleduje individuální rozvoj žáků podle jejich zájmů a prohlubování vzdělání v jimi zvolené oblasti. Plnění klíčových kompetencí ve volitelných předmětech vždy navazuje na nejbližší vzdělávací oblast. Nabídka volitelných předmětů se bude aktuálně měnit podle zájmu žáků, podle jejich počtu v příslušných ročnících a skupinách a podle možností školy a kvalifikace vyučujících.

Žáci 5. ročníku si z nabídky povinně volitelných předmětů vybírají jeden předmět.

Žáci 6. a 7. ročníku si z nabídky povinně volitelných předmětů vybírají v každém ročníku vždy jeden předmět.

Na 1. stupni jsou do zvolených volitelných předmětů zařazováni podle zájmu žáků a kvalifikace vyučujících buď společně žáci 5. ročníku, nebo žáci jednotlivých ročníků zvlášť. Na druhém stupni jsou do jednoho předmětu zařazováni žáci 6. až 9. ročníku napříč třídami, do dalšího předmětu žáci 8. a 9. ročníku. Tímto vertikálním propojováním žáků se stejným zaměřením z více ročníků chceme vytvořit přirozený prostor pro možnosti rozvíjení klíčových kompetencí, zejména kompetencí komunikativních, personálních, sociálních a digitálních.

Učební osnovy volitelných předmětů jsou koncipovány vždy pro dvouletý učební cyklus a žákům je doporučováno, aby volitelné předměty v těchto dvouletých cyklech absolvovali.

Žáci druhého stupně, kteří navštěvovali dvouletý cyklus určitého volitelného předmětu určeného pro výuku napříč třídami 6. až 9. ročníku, by si měli pro další cyklus zvolit jiný volitelný předmět z příslušné nabídky.

Dodržení dvouletého učebního cyklu je doporučené, není závazné. Učení osnovy volitelných předmětů jsou záměrně koncipovány více obecně, maximalisticky a variabilně. Vyučující budou tematické plány volitelných předmětů pro jednotlivé školní roky vždy aktuálně přizpůsobovat a diferencovat podle složení žáků, kteří se do předmětu přihlásí.

Skladba volitelných předmětů pro každý školní rok je uváděna v Příloze č.1 ŠVP.

Učební osnovy volitelného předmětu Konverzace v anglickém jazyce

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Volitelný předmět je určen pro žáky 8. – 9. ročníku. Hodinová dotace předmětu je jedna hodina týdně.

Cílem předmětu je prohloubení a rozšíření slovní zásoby a zdokonalení konverzace na různá témata. Při výuce využíváme různé obrazové materiály, texty z časopisů a internetu. Klademe důraz na komunikativní dovednosti.

Výuka probíhá v kmenové učebně.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky navozováním reálných situací k pochopení důležitosti umět komunikovat v německém jazyce
- pracujeme s chybou a nechápeme ji jako nedostatek
- propojujeme probíraná témata a jazykové jevy
- propojujeme jednotlivé dovednosti
- pracujeme s projekty na témata blízká žákům
- učíme žáky hodnotit svou práci

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme modelové situace v cizojazyčném prostředí
- učíme žáky nebát se mluvit v němčině s cizím člověkem
- opisujeme obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- domýšlíme na základě známého neznámou slovní zásobu

Kompetence komunikativní

- učíme žáky porozumět jednoduchým sdělením v německém jazyce
- jednoduše formulujeme svoje myšlenky německy
- využíváme německý jazyk k navozování kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky v jednoduchých situacích poskytnout radu, pomoc
- spolupracujeme v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu
- vedeme žáky ke spolupráci s mladšími spolužáky ve skupině

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se zvyky a tradicemi v německy hovořících zemích a porovnáváme je se zvyky našimi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Volitelný předmět – Konverzace v anglickém jazyce

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
rozumí obsahu jednotlivých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky	- texty z internetu, časopisů, doplňkových materiálů - texty písniček a básniček, říkanek, přísloví	- OSV – Rozvoj schopností poznání - (smyslové vnímání)
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci	- poslech audio nahrávek - poslech rozhovorů - poslech písní	
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu, používá dvojjazyčný slovník, vyhledává informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- reprodukováné texty z audiokazet - texty z časopisů - vyhledávání jednoduchých informací, odpovědi na otázky, doplňování chybějících slov do mezerových textů - popis obrázků, situace	- OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích)
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	- reprodukce přečteného nebo slyšeného textu pomocí vlastních slov - rozšiřování, procvičování slovní zásoby na daná témata	
vyžádá jednoduchou informaci jednoduchým způsobem se, domluví v běžných každodenních situacích	- simulace běžných životních situací - sestavování rozhovorů na různá témata - reakce na adekvátní situace - vyjádření názoru, libosti, nelibosti, souhlasu a nesouhlasu	- OSV – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností pro rozvoj kooperace)

Učební osnovy volitelného předmětu Přírodovědná praktika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací předmět: PŘÍRODOVĚDNÁ PRAKTIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Volitelný předmět je určen pro žáky 6. – 9. ročníku. Hodinová dotace předmětu je jedna hodina týdně.

Výuka v tomto předmětu je zaměřena na přiblížení základních přírodních zákonitostí zajímavou formou, rozšíření znalostí získaných v oblasti Člověk a příroda. Žáci provádějí jednoduché experimenty a popisují získané závěry.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme k samostatnému měření, pozorování, experimentování a porovnávání získaných informací

- učíme vyhledávat, třídit a propojovat informace

- vedeme k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učíme poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života

- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme praktické problémy řešit

Kompetence komunikativní

- práce je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

- učitel vede žáky k formulaci jejich myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- podporujeme skupinovou práci

- rozvíjíme schopnost zastávat různé role ve skupině

Kompetence občanské

- předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

- vedeme k šetrnému užívání pomůcek

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací

- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací

- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Volitelný předmět – Přírodovědná praktika

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- přírodní ekosystémy (pole, louka, les, rybník)	- EV – Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, lidské sídlo)
uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- zařazení živočichů a rostlin do ekosystému	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému životnímu prostředí	- chování živočichů a přizpůsobení se danému životnímu prostředí	
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- naše životní prostředí - příčiny změn v životním prostředí a přírodě	- EV – Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, energie)
chápe rozdíly mezi přírodními a umělými ekosystémy	- umělé ekosystémy	- EV – Ekosystémy (lidské sídlo, kulturní krajina)
uvede příklady ohrožení živočichů a rostlin změnami prostředí vlivem lidské činnosti	- chráněné rostliny a živočichové	- EV – Lidské aktivity a problémy živ. prostředí (ochrana přírody, změny v krajině) - EV – Základní podmínky života (ochrana biolog. druhů)
uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti a navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- odpady - recyklace surovin - vývoj člověka a jeho prostředí	- EV – Lidské aktivity a problémy živ. prostředí (ochrana přírody, odpady a hospodaření s odpady, změny v krajině) - EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl, prostředí a zdraví, nerovnoměrnosti života na Zemi)
zná rozdělení přírodních zdrojů, vysvětlí pojmy vyčerpatelné a nevyčerpatelné, obnovitelné a neobnovitelné	- vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje	- EV – Základní podmínky života (přírodní zdroje, energie)

Učební osnovy volitelného předmětu Psaní na klávesnici

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vzdělávací předmět: PSANÍ NA KLÁVESNICI

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Volitelný předmět je určen pro žáky 6. – 9. ročníku. Hodinová dotace předmětu je jedna hodina týdně.

Vyučovací předmět Psaní na klávesnici je vyučován v odborné učebně AVT. Předmět svým pojetím a obsahem vede žáky ke zvládnutí základů psaní na klávesnici správnou technikou. Těto dovednosti žák následně využije hlavně v předmětech informatika a český jazyk (např. psaní slohových prací), dále při běžné práci s počítačem. V rámci tohoto předmětu si žáci zlepšují dovednosti v psaní na počítačové klávesnici a vyhotovují různé písemnosti (např. školní časopis).

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností v jiných předmětech a oblastech činnosti

- vést žáky k trpělivému a systematickému učení

- vést žáky k poznávání vlastních pokroků v psaní na klávesnici

- vést žáky zadanými úkoly k samostatnému využívání znalostí a dovedností v oblasti administrativy

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby uměli nalézt chyby v psaném textu

- učit žáky chápat, že v životě se při administrativní práci mohou setkávat s různými novými postupy

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci názoru a jeho obhájení

- vést žáky k dodržování pravidel slušného chování při komunikaci ve skupině

- vést žáky ke kolegiální radě a pomoci

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k ohleduplnosti a taktu

- vést žáky k tomu, aby pochopili, že každý člověk je různě manuálně zručný, každý potřebuje k naučení prstokladu jiný čas

Kompetence občanské

- informovat žáky o obecně morálních zákonech (pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) s vazbami na legislativu

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel při psaní na klávesnici

Kompetence digitální

- ovládá běžné používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, která technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Volitelný předmět – Psaní na klávesnici

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
aplikuje zásady správného sezení a základní hygienická pravidla při práci na počítači	- zásady psaní na klávesnici, šetření zraku, správný sklon atd. - hygienická pravidla - základní postavení prstů	
podle svých možností píše na klávesnici jednoduché texty všemi deseti, osvojí si přesnost úhozů bez dívání na klávesnici	- lekce 1. až 12. - opakování jednotlivých cvičení - test na přesnost - test na rychlost a přesnost	
podle svých možností zvyšuje zručnost, přesnost a rychlost při psaní na klávesnici, podle svých možností píše obtížnější texty	- opakování a procvičování náročnějších cvičení - lekce 13. až 24.	

Učební osnovy volitelného předmětu Sborový zpěv

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací předmět: SBOROVÝ ZPĚV

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Volitelný předmět je určen pro žáky 6. – 9. ročníku. Hodinová dotace předmětu je jedna hodina týdně.

Cílem volitelného předmětu sborový zpěv je prohlubovat u žáků vztah k hudbě, zvláště k lidové a umělé písni, seznamovat žáky s osobnostmi české a světové hudby, dále rozvíjet cit pro rytmus, mít radost z vlastního muzicírování. Učí se správně používat pěveckou techniku a zvolit vhodný doprovod k jednotlivým písním. Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vést žáky k systematičnosti při pěveckém nácviku
- vést žáky k využití naučených pravidel (např. správné dýchání, frázování) v jiných vyuč. předmětech (např. hlasité čtení)
- zadávání domácích úkolů – učení textů, dechová a mluvní cvičení

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k intonačně čistému zpěvu na základě vzájemného naslouchání a hodnocení
- vést žáky k objektivnímu hodnocení vlastní práce i práce ostatních

Kompetence komunikativní

- vést žáky k respektování a dodržování pravidel při práci v týmu
- vést žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vést žáky k pochopení zpívaných textů (mladší zpěváci)

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k tomu, aby se dokázali podřídit celé skupině, neprosazovali sami sebe
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
- vést žáky k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

- zapojovat žáky do kulturního dění ve škole i v obci
- účastnit se vánočních vystoupení a vystoupení pro důchodce
- vést žáky k pochopení kulturních tradic

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování zásad hlasové hygieny
- pracovat s doprovodnými hudebními nástroji

Kompetence digitální

- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Volitelný předmět – Sborový zpěv

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
dodržuje hlasovou hygienu, rozvíjí a upevňuje pěvecké dovednosti a návyky	- dechová a rytmická cvičení - práce s hlasem ve vysokých a nízkých polohách	
snaží se o čistý hlasový projev snaží se o čistý sborový zvuk	- intonační cvičení - tzv. nápěvky	
rozvíjí svůj hlasový rozsah	- hlasová cvičení na rozezpívání - hlasová cvičení pro rozšíření hlasového projevu - tzv. hlavový tón	
zlepšuje úroveň vlastního hlasového projevu	- lidový dvojhlas x jednohlas	
vystoupí a zazpívá v jednoduché dětské operetce	- opery pro děti – Karkulka, Budulínek	- OSV – Kreativita - OSV – Rozvoj schopností poznávání
snaží se o vhodný rytmický doprovod	- Orffův instrumentář	
rozpozná základní druhy hudebních sborových skladeb, v jednodušší úpravě je zazpívá	- lidová píseň - kánon - umělá píseň - populární píseň - umělejší skladba - vícehlasé lidové písně české i jiných národů - čistý jednohlas lidových písní - trampská píseň - vánoční koledy - umělé písně současných skladatelů - písní pro děti a mládež s možností doprovodu hry na nástroje Orffova instrumentáře	- OSV – Kreativita - OSV – Rozvoj schopností poznávání - VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

Učební osnovy volitelného předmětu Sportovní hry, (pro 2. stupeň)

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: SPORTOVNÍ HRY

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Volitelný předmět je určen pro žáky 6. – 9. ročníku. Hodinová dotace předmětu je jedna hodina týdně.

Specifické zaměření předmětu:

- základní zdroj poznatků o využití pohybu, především v oblasti míčových her
- důležitý prvek v podpoře i ochraně zdraví a poznání vlastních pohybových možností
- zdroj relaxace, regenerace, fyzické zdatnosti

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- realizací a zdokonalováním se v míčových hrách vedeme žáky k poznávání jejich smyslu, žáci při hře aplikují nově získané poznatky
- pozorováním výkonů, porovnáváním dispozic, pojmenováním předností, učíme žáky posuzovat možnosti a pokrok jednotlivce

Kompetence k řešení problémů

- vlastní sportovní činností aplikujeme poznatky vedoucí ke zvládnutí emocí, překonávání překážek, k houževnatosti, ke schopnosti vyrovnat se s nezdarem
- učíme žáky zvládat různé role (rozhodčí, vítěz, poražený apod.), být objektivní a reálně vyhodnocovat situace

Kompetence komunikativní

- žák prakticky hodnotí tělovýchovnou činnost z pozice hráče, diváka, rozhodčího, je veden k užívání odborné terminologie
- žáci se účastní školních turnajů i akcí mezi školami, které jsou tréninkem vzájemné komunikace (verbální, nonverbální, pod vlivem emocí apod.)
- žák je veden ke zvládnutí základů organizace soutěží

Kompetence sociální a personální

- žáci nacvičují schopnost obstat v různých rolích v rámci týmu
- žáci se podílejí na spoluvytváření pravidel (her, chování apod.)
- jsou navozovány situace, učící žáky vyrovnávat se s nezdary, s různou úrovní schopností i situace, umožňující získat sebedůvěru, zažít úspěch

Kompetence občanské

- žáci se učí respektovat názor ostatních (spoluhráčů, trenérů apod.), dodržovat pravidla slušného chování
- žáci jsou vedeni ke vhodnému způsobu povzbuzování, ke schopnosti empatie

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivní organizaci svého pohybového režimu
- k ochraně zdraví svého i ostatních, k základům zvládnutí první pomoci

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky

- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Volitelný předmět – Sportovní hry (pro 2. stupeň)

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	- význam sportu pro zdraví, sportovní dispozice - závislost zátěže a tepové frekvence, rekreační a vrcholový sport – rozdíly	
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- základní význam jednotlivých druhů míč. sportů, jejich herní technika, podstata jednostranné zátěže, druhy cvičení (strečinková, vytrvalostní, kompenzační...)	- OSV – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, vůle), Psychohygiena (uvolnění – relaxace)
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	- příprava organismu pro různé druhy činností, úvodní rozcvičení a závěrečné uvolnění těla	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší dává do souvislosti drogové nebezpečí a zdravý životní styl, uplatňuje získané sociální dovednosti v oblasti odmítání drog	- dovolené a zakázané podpůrné prostředky (dopující sportovci apod.), vliv znečištění ovzduší na pohybovou činnost, - pěstování vůle, odolnosti	
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- vymezení vhodného chování, poučení o používání sportovního náčiní, vhodnost různých prostředí pro míč. hry, prevence úrazů, poskytnutí pomoci,	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- rozvoj obratnosti, rychlosti, postřehu, v míčových hrách	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- sportovní hry – vybíjená, basketbal, základní herní systémy, herní činnosti jednotlivce, týmová strategie – zákl. i rozšiřující učivo - kopaná, malá kopaná – herní systémy a strategie, míčová technika, nácvik herních situací – základní i nadstavbová část, - florbal – základní herní dovednosti, kombinace, technika, turnaje - volejbal – základní herní činnosti – odbíjení vrchem, spodem, podání, přihrávky, týmová hra - doplňkové alternativní sporty na rychlost, obratnost, soutěživost – ringo, lakros, softball, stolní tenis, základní i rozšiřující herní prvky a herní strategie	

posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- hodnocení a sebehodnocení míčových sportů a her, rámcová znalost pravidel a jejich dodržování	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- užívání odborné terminologie, hodnocení utkání a významných sportovních událostí (MS, olympiády apod.)	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- konkrétní aplikace při soutěžích a turnajích v rámci školy i při reprezentaci školy	
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- respektování rolí v družstvu, smysl pro týmovou strategii a taktiku, respektování pravidel a dohodnutých postupů	- OSV – Komunikace (v různých situacích, omluva, vyjednávání, řešení konfliktů)
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- pochopení nutnosti stanovení pravidel a jejich dodržování, týmový duch, ovládání emocí, respekt k soupeři, smysl pro fair play, respektování rozhodčích,	
sleduje určené pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- evidence výsledků turnajů, jejich vyhodnocení	
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- pomoc při organizaci a rozhodování školních turnajů, pokus o uspořádání vlastních akcí	
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- zpracování tabulek, výsledkových listin, prezentace výsledků na školních internetových stránkách, nástěnkách školy, apod.	

Učební osnovy volitelného předmětu Technická výchova a pěstitelství

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací předmět: TECHNICKÁ VÝCHOVA A PĚSTITELSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Volitelný předmět je určen pro žáky 6. – 9. ročníku. Hodinová dotace předmětu je jedna hodina týdně.

Tento volitelný předmět úzce navazuje na předmět pracovní činnosti. Je vyučován ve dvouletém cyklu jednu hodinu týdně. Výuka probíhá ve učebně dílen nebo na školním pozemku, popřípadě v areálu školy. Zadané úkoly plní žáci buď individuálně nebo ve skupinách. V každé skupině jsou žáci z různých ročníků. Žáci spolu vzájemně komunikují a starší žáci pomáhají a radí mladším. V tomto předmětu je i větší prostor pro realizaci nápadů od žáků, kdy žák se stává učitelem. Některé hodiny jsou věnovány výzdobě školy.

Technická výchova:

Cílem předmětu je rozvíjení technologických postupů a návyků při práci s různými materiály (dřevo, kov, plasty, papír, textil). Žáci využívají a vytvářejí základní technickou dokumentaci (náčrt, výkres, návod k používání). Při pracovních postupech dodržují obecné zásady bezpečnosti a hygieny. Bezpečně užívají ruční nářadí, provádí drobné opravy a jejich údržbu.

Pěstitelství:

Cílem předmětu je smyslové poznávání přírody, získávání vztahu k přírodě, učení se základním pěstitelským postupům a rozvoj kladného vztahu k práci. Důraz je kladen na uvědomělé dodržování bezpečnosti práce.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- umožnění žákům používat různé pracovní pomůcky a materiály
- vedení žáků k plánování činnosti při práci
- pozorování výsledků práce a pokroku
- vedení žáků získávat informace o různých materiálech

Kompetence k řešení problémů

- vedení žáků uvědomit si neefektivnější pracovní postupy
- otevření prostoru pro zvolení vlastního pracovního postupu
- rozvíjení tvořivosti, realizace vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- tvorba skupin a účinná komunikace mezi jednotlivými žáky
- umožnění diskuse nad pracovním postupem, následné vyhodnocení práce a srovnání výsledků jednotlivých skupin
- vedení žáků k výstižnému, kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- zadávání úkolů, při kterých žáci spolupracují a zručnější pomáhají méně zručným
- přiřazování různých rolí ve skupině
- zohlednění rozdílů v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- vytváření pozitivního vztahu k práci, vedení k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

- otevření prostoru pro pochopení různých činností člověka ve vztahu k životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- vedení žáků k dodržování pravidel bezpečnosti s hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech, vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Volitelný předmět – Technická výchova a pěstitelství

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- pravidla bezpečnosti v dílnách, na školním pozemku, nácvik první pomoci při úrazu	- VDO –Občan, občanská společnost a stát (přijímání odpovědnosti za své postoje a činy)
vybírá si vhodný materiál a vhodné pracovní pomůcky, řeší jednoduché technické úkoly	- rozeznávání různých druhů materiálu, dřevo, kov, plasty, papír, textil atd. - správné používání pracovních pomůcek a nářadí, jejich názvy	
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	- důležité technologické postupy, vymezení pracovní doby, práce ve skupině nebo jednotlivě	- OSV – Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času)
vytváří pracovními operacemi a postupy na základě své fantazie a představivosti různé výrobky	- práce s papírem, kartonem - měření, práce se šablonou - práce se dřevem, řezání, pilování - práce s kovem, tvarování kovových folií, vyhlazování, stříhání, ohýbání, rytí - práce s textilem, kůží, přírodními materiály, lepení, koláže	- OSV – Kreativita (pružnost nápadů a originality)
podílí se aktivně na výzdobě školy	- výstava výrobků, tvorba nástěnek	- VDO – Občanská společnost a škola (utváření si prostředí školy)
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- tradice, vánoce, velikonoce, výrobky, výzdoba školy, lidové zvyky, řemesla	
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní	- pracovní pomůcky a nástroje-funkce a využití	
pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	- předpěstování sazenic pro výsadbu v areálu školy, zalévání pokojových květin na chodbách školy - rychlení cibulovin, hlíznatých květin	- EV – Ekosystémy (kulturní krajina)

Základní škola a Mateřská škola Stonařov, příspěvková organizace

Stonařov 242, 588 33

Telefon: +420 567 319 321, E-mail: zdenek.zdrazil@zsstonarov.cz

IČO: 75020840

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, vydán dne 1.9.2024

volí správné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- pěstování různých druhů zeleniny, koření, okrasných rostlin v areálu školy a na školním pozemku - péče o zeď v okolí školy	
--	---	--

Učební osnovy volitelného předmětu Sportovní hry (pro 1. stupeň)

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací předmět: SPORTOVNÍ HRY

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení:

Volitelný předmět je určen pro žáky 4. a 5. ročníku. Hodinová dotace předmětu je jedna hodina týdně.

Tento volitelný předmět navazuje na předmět tělesná výchova a umožňuje žákům další sportovní realizaci. Žáci rozvíjejí svoje sportovní dovednosti a návyky, zdokonalují se v nich, rozvíjejí svoji sportovní zdatnost.

b) výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání smyslu míčových her, žáci při hře aplikují nově získané poznatky

- učíme žáky posuzovat možnosti a pokrok jednotlivce, porovnávání výkonů a dispozic

Kompetence k řešení problémů

- aplikujeme poznatky vedoucí ke zvládnutí emocí, překonávání překážek, k houževnatosti, ke schopnosti vyrovnat se s nezdarem

- učíme žáky zvládat různé role (rozhodčí, vítěz, poražený apod.), být objektivní a reálně vyhodnocovat situace

Kompetence komunikativní

- poskytujeme žákům dostatečný prostor k vyjádření vlastního názoru, vštěpujeme jim smysl pro fair play při soutěžích a kolektivních hrách

- vedeme žáky ke zvládnutí základů organizace soutěží

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k používání odborné terminologie, žák prakticky hodnotí tělovýchovnou činnost z pozice hráče, diváka, rozhodčího

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme žákům dostatečný prostor k nácviku schopností obstát v různých rolích v rámci týmu

- navozujeme situace, kdy se žáci učí vyrovnávat se s nezdary, žáci získávají sebedůvěru, zažívají úspěch

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování, žáci se učí respektovat názor ostatních (spoluhráčů, trenérů apod.),

Kompetence pracovní

- poskytujeme žákům první pomoc a učíme žáky základy první pomoci

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky

- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště

- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Volitelný předmět – Sportovní hry (pro 1. stupeň)

Očekávané výstupy Žák	Učivo	Průřezová témata
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- základní význam jednotlivých druhů míč. sportů, jejich herní technika, podstata jednostranné zátěže, druhy cvičení (strečinková, vytrvalostní, kompenzační...)	- OSV – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, vůle), Psychohygiena (uvolnění – relaxace)

zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	- organizace her, soutěží, závodů v rámci třídního kolektivu	
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- vymezení vhodného chování, poučení o používání sportovního náčiní, vhodnost různých prostředí pro míč. hry, prevence úrazů, poskytnutí pomoci,	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	- příprava organismu pro různé druhy činností, úvodní rozcvičení a závěrečné uvolnění těla	
zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	- uklidnění těla po zátěži - napínací a protahovací cvičení, strečink	
změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- měření a posuzování výkonů a jejich porovnávání s předchozími	- OSV – Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, vůle), - Psychohygiena (uvolnění – relaxace)
upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	- hygiena pohybových činností (správné dýchání a držení těla) - zavádění cviků z nápravné tělesné výchovy	
sleduje určené pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- evidence výsledků turnajů, jejich vyhodnocení	
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, spolurozhoduje při hrách a soutěžích	- pomoc při organizaci a rozhodování školních turnajů, pokus o uspořádání vlastních akcí	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- užívání odborné terminologie, hodnocení utkání a významných sportovních událostí (MS, olympiády apod.)	

Základní škola a Mateřská škola Stonařov, příspěvková organizace

Stonařov 242, 588 33

Telefon: +420 567 319 321, E-mail: zdenek.zdrazil@zsstonarov.cz

IČO: 75020840

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, vydán dne 1.9.2024

PŘEDMĚTY SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE

Předměty speciálně pedagogické péče jsou do školního vzdělávacího programu zařazovány vždy až na základě konkrétního doporučení školského poradenského zařízení pro daného žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Skladba předmětů speciálně pedagogické péče pro daný školní rok a jejich osnovy jsou uváděny v Příloze č. 3 ŠVP ZV.

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Obecné zásady hodnocení žáků

hodnocení:

- vychází z jasně stanovených cílů a konkrétních kritérií
- jeho cílem je poskytnout žákovi zpětnou vazbu - co se naučil, v čem se zlepšil, v čem chybí, jak dále postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil
- je konkrétní, posuzuje žákův výkon, nehodnotí osobu žáka
- je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné, jednoznačné, srozumitelné, věcné, všestranné, doložitelné
- je zaměřeno na to, co žák umí, v čem se projevuje pozitivně, v čem jsou jeho silné stránky
- soustředí se na individuální pokrok žáka, (není zaměřeno primárně na srovnávání se spolužáky)
- má motivační charakter a účel
- je přiměřeně náročné a prováděné s pedagogickým taktem
- promítá se do něj i žákova práce s chybou jako významným prvkem procesu učení
- zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon
- s jeho pravidly jsou seznámeni žáci i rodiče

Způsoby získávání podkladů pro hodnocení žáků

- soustavné diagnostické pozorování žáků, sledování jejich chování, výkonů a připravenosti na vyučování
- analýza výsledků různých činností žáků
- různé druhy individuálních písemných prací (prověrky, testy, diktáty, cvičení, slohové práce)
- standardizované didaktické testy (např. Cermat, Kalibro)
- ústní zkoušení a mluvený projev
- výsledky ze skupinové práce
- plnění domácí přípravy
- úprava sešitů
- sebehodnocení žáka

Způsoby hodnocení

- pro celkové hodnocení na vysvědčení je používána klasifikace, pouze na žádost rodičů a doporučení poradenského zařízení může být u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami použito slovní hodnocení a u žáků s OMJ na žádost rodičů
- pro průběžné hodnocení je používána klasifikace a slovní hodnocení (převážně ústní formou)

Základní pravidla pro použití klasifikace

- prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný
- známka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka
- do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup práce a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka
- hodnocení probíhá průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů
- klasifikované učivo je vždy dostatečně probrané a procvičené

- při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období, přihlíží se k systematickosti v práci žáka
- všechny písemné práce většího rozsahu (zabírající nadpoloviční část vyučovací hodiny) jsou vždy včas předem oznámeny žákům, aby měli dostatek času se na ně připravit
- písemné práce většího rozsahu musí být rovnoměrně rozvrženy v jednotlivých klasifikačních obdobích, na jeden den je možno naplánovat jen jednu souhrnnou práci většího rozsahu, za koordinaci písemných prací ve své třídě odpovídá třídní učitel
- žákovi je umožněno si neúspěšné hodnocení po dohodě s vyučujícím opravit
- v případě zhoršení prospěchu jsou kontaktováni rodiče (ústní či písemnou formou)

Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

- výsledky vzdělávání žáka jsou ve slovním hodnocení vyjádřeny tak, že je zřejmá úroveň vzdělání, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům a ke svým vzdělávacím a osobním předpokladům
- zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon
- obsahuje zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům a jak je překonávat
- naznačuje další možnosti rozvoje žáka
- slovní hodnocení není pouhým mechanickým převáděním hodnocení číselného, jeho smyslem je objektivně posoudit a popsat jednotlivé složky školního výkonu žáka v pestřejší škále

Základní pravidla pro hodnocení chování

- zahrnuje chování žáka ve škole a při akcích pořádaných školou, přestupky, kterých se žák dopouští mimo vyučování se v klasifikaci chování neodrážejí, škola k nim pouze zaujímá stanovisko a spolupracuje s rodinou při jejich řešení, případně spolupracuje s kompetentními institucemi
- odvíjí se především od dodržování a respektování školního řádu
- zohledňuje speciální vzdělávací potřeby žáků (poruchy pozornosti, sociální situace žáka...)
- zahrnuje přístup žáka k plnění školních povinností a úkolů
- provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími

Kritéria hodnocení a klasifikace:

A) Klasifikace chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje pravidla školního řádu. Vnímá nejružnější problémové situace ve škole, rozpozná problém, činí uvážlivá rozhodnutí. Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí. Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi. Dodržuje vymezená pravidla. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Chrání své zdraví a zdraví druhých, ochraňuje životní prostředí i kulturní a společenské hodnoty. Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole. Rozhoduje a chová se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle

svých možností účinnou pomoc. Jeho docházka do školy je pravidelná, nepřítomnost řádně omluvená. Stupněm 1 lze klasifikovat i žáka s drobnými projevy nekázně, pokud na napomenutí nebo důtku reaguje zlepšeným chováním.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák pravidla školního řádu v podstatě dodržuje, občas selhává při řešení problémových situací. Ne vždy si uvědomuje zodpovědnost za svá rozhodnutí. Mívá problémy v soužití s ostatními žáky a učiteli. Ojedinele nedodržuje bezpečnostní pravidla, nemá vhodný vztah k životnímu prostředí, ke kulturním a společenským hodnotám. Chápe základní principy a pravidla, ale občas je nedodržuje. Opakovaně se spouští drobných přestupků proti školnímu řádu či se jednorázově dopustí závažného přestupku. Dostal se do závažnějších problémů, ale svých nedostatků si je vědom a řeší je s pomocí dospělých. Předchozí opatření k posílení kázně nevedla k nápravě drobnějších přestupků. Důvodem pro druhý stupeň je také neomluvená absence, nedodržování léčebného režimu.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák opakovaně porušuje pravidla školního řádu, často závažně narušuje vyučování svou nepozorností a úmyslnou nekázní, není kritický ke svým výsledkům. Činí neuvážlivá rozhodnutí a neuvědomuje si zodpovědnost za své činy. Jeho soužití s ostatními spolužáky je opakovaně problémové. Svým chováním a jednáním narušuje atmosféru ve třídě. Porušuje zásady ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi. Své jednání a chování nedokáže ovládat. Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony, ale vědomě je porušuje a dopouští se trestné činnosti. Způsobil závažnou škodu na majetku školy. Nechrání své zdraví a zdraví druhých, ničí vědomě životní prostředí, kulturní a společenské hodnoty. Neomluvená absence je opakovaná a má dlouhodobější charakter.

B) Klasifikace prospěchu v předmětech a převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí.

Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

C) Klasifikace prospěchu v předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Menší schopnosti dovede kompenzovat výraznou snahou. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Při tělesných aktivitách podává v rámci svých možností téměř vždy maximální výkon.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které s občasnou pomocí učitele úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a

estetiku. Při tělesných aktivitách projevuje v rámci svých možností menší snahu o podání maximálního výkonu.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm závažných chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Neváží si práce druhých.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý, projevuje velmi malou snahu. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu. Svoji činností poškozuje výsledky práce druhých.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech pasivní, neprojevuje snahu. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý, ani pod vedením pedagoga neplní zadané úkoly. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- integrování žáci jsou vzděláváni i hodnoceni na základě plnění individuálního vzdělávacího plánu, který mimo jiné stanoví i úpravu metod, obsahu a ověřování očekávaných výsledků a pravidla hodnocení žáka na základě jeho individuálních vzdělávacích potřeb
- pokud je na žádost rodičů a se souhlasem ředitele školy žák na konci klasifikačního období hodnocen slovně, vychází slovní hodnocení z těchto zásad:
- při slovním hodnocení se uvádí:
 - a) zvládnutí předepsaného učiva
 - ovládá bezpečně
 - ovládá
 - v podstatě ovládá
 - ovládá se značnými mezerami
 - neovládá
 - b) úroveň myšlení
 - pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
 - uvažuje celkem samostatně
 - menší samostatnost myšlení
 - nesamostatné myšlení
 - odpovídá nesprávně i na návodné otázky
 - c) úroveň vyjadřování
 - výstižné, přesné
 - vcelku výstižné i přesné
 - méně přesné, méně výstižné
 - vyjadřuje se s obtížemi

- nesprávné i za pomoci návodných otázek
- d) úroveň aplikace vědomostí
 - spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
 - dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
 - úkoly řeší s pomocí učitele, je schopen odstraňovat chyby, jichž se dopouští
 - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
 - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele
- e) píle a zájem o učení
 - aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
 - učí se svědomitě
 - k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
 - malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
 - pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Sebehodnocení žáků

- učitel žáky průběžně a přiměřeně jejich věku vede k hodnocení jejich vlastního výkonu, vytváří prostor a podmínky sebehodnocení, stanovuje a objasňuje jeho pravidla
- učitel a žák společně hodnotí průběh výkonu žáka v dané oblasti a daném období s cílem shody obou hodnocení tak, aby se shodli na společném pohledu a aby hodnocení bylo pro žáka motivační do dalšího období

Výchovná opatření

- ředitel školy uděluje na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě pochvalu za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci
- třídní učitel uděluje na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy pochvalu za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci
- při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
 - napomenutí třídního učitele
 - důtku třídního učitele
 - důtku ředitele školy
- třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele, důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě
- ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci
- udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy, udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno

Pravidla pro výchovná opatření

- pochvaly i sankce jsou provázány pedagogickou diagnostikou žáka
- jsou odůvodněná a tyto důvody jsou oznámeny příslušným žákům a zákonným zástupcům
- všem sankcím předchází pedagogičtí pracovníci prevencí, opakováním pravidel chování, individuálními rozhovory s žáky, spoluprací se zákonnými zástupci a kolegy

- napomenutí třídního učitele následuje po závažnějším nebo opakovaném porušení pravidel žákem, při dalším překračování pravidel chování následuje důtka třídního učitele, důtka ředitele školy až po snížení známky z chování na vysvědčení
- při udělování výchovných opatření se zpravidla postupuje od nejnižšího stupně opatření (napomenutí třídního učitele) po nejvyšší stupeň (třetí stupeň z chování), při zvláště závažném porušení pravidel je však možné přímo využít vyšší stupeň výchovného opatření
- za zvláště závažné porušení pravidel se považuje hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči druhým, ponižování a další formy týrání, ohrožení bezpečnosti a zdraví druhých ve škole, nerespektování pokynů pedagogického pracovníka, které vede k ohrožení bezpečnosti a zdraví druhých, vyšší nebo opakovaná neomluvená neúčast ve vyučování
- uděluje se maximálně jedno napomenutí, maximálně jedna důtka třídního učitele a maximálně jedna důtka ředitele školy za jedno pololetí
- za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno kázeňské opatření
- v případě závažného porušení pravidel chování nebo dlouhodobého, opakovaného porušování pravidel spolupracuje škola intenzivně se zákonnými zástupci, může pozvat rodiče ke schůzce s účastí výchovného poradce školy, případně oslovit odborné instituce, úřady, které pomáhají v řešení problémového chování dětí a mládeže

Komisionální přezkoušení

- jejich organizace se řídí příslušnou legislativou

Opravné zkoušky

- jejich organizace se řídí příslušnou legislativou